

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğunu Geliştirme Programı

2013 - 2023

**Bölüm 1:
Sağlığın Korunması ve
Geliştirilmesine Çok Sektörlü
Yaklaşım**

Özet Kitap

Ankara, 2014

Bakanlık Yayın No: 942

ISBN: 978-975-590-493-1

Tüm hakları saklıdır. 5846 numaralı yasa uyarınca Türkiye Halk Sağlığı Kurumu'nun izni alınmaksızın kısmen ya da bütünüyle çoğaltılamaz, yayınlanamaz. Bu yayının tüm hakları Türkiye Halk Sağlığı Kurumu'na aittir. Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz. Atıf yapıldığında Türkiye Halk Sağlığı Kurumu kaynak olarak gösterilmelidir. Kaynak gösterimi "Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğunu Geliştirme Programı 2013-2023 Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Sağlık Bakanlığı, Yayın No:942, Ankara, 2014" şeklinde olmalıdır.

Baskı: Anıl Matbaacılık Ltd. Şti.
Özveren Sokak No:13/A Kızılay / ANKARA • Tel: 0 312 229 37 41 - 42

BAŞEDİTÖR

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Sağlık Bakanı

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Sağlık Eski Bakanı

KOORDİNATÖR EDİTÖR

Prof. Dr. Nihat TOSUN
Müsteşar

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Seçil ÖZKAN
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanı

Doç. Dr. Turan BUZGAN
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Eski Başkanı

Doç. Dr. Mustafa AKSOY
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Eski Başkanı

Yrd. Doç. Dr. Talat BAHÇEBAŞI
Program Koordinatörü
Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Prof. Dr. Süleyman GÖRPELİOĞLU
Program Koordinatörü
Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Prof. Dr. Murat TOPBAŞ
Program Koordinatörü
Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Dr. Seraceddin ÇOM
Temel Sağlık Hizmetleri Eski Genel Müdürü

Yrd. Doç. Dr. Hasan IRMAK
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkan Yardımcısı

Dr. Hüseyin İLTER
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanı

Uzm. Dr. Derya ÇAMUR
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı

SAğLIK BAKANLIğI PROGRAM YÜRÜTME EKİBİ

Prof. Dr. Seçil ÖZKAN
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanı

Doç. Dr. Turan BUZGAN
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Eski Başkanı

Yrd. Doç. Dr. Mustafa AKSOY
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Eski Başkanı

Dr. Seraceddin ÇOM
Temel Sağlık Hizmetleri Eski Genel Müdürü

Yrd. Doç. Dr. Hasan IRMAK
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkan Yardımcısı

Dr. Hüseyin İLTER
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanı

Dr. Sertaç POLAT
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Tütün ve Diğer Bağımlılık Yapıcı Maddelerle Mücadele
Daire Başkanı

Uzm. Dr. Derya ÇAMUR
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı

Uzm. Dr. Seda USUBÜTÜN
Sağlık Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

Dr. Rifat PAMUK
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı

Dr. Caner HOYLADI
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı

Onur ÖZEN
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı

Prof.Dr. Süleyman GÖRPELİOĞLU
Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Dr. Alican DİLAVER
Ankara İl Sağlık Müdürlüğü

Dr. Tacettin KAKILLIOĞLU
Ankara İl Sağlık Müdürlüğü

Dr. Hüseyin DEMİREL
Bursa Şevket Yılmaz Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Dr. Orhan Koray ARBERK
Eskişehir Halk Sağlığı Müdürlüğü

Nazan AKBİYİK
Ankara Halk Sağlığı Müdürlüğü

Proje Web Sayfası Yazılım ve Tasarımı

Dr. Levent ALKAN
Düzce Halk Sağlığı Müdürlüğü

Murat GÜRSEL
Düzce Halk Sağlığı Müdürlüğü

KALKINMA BAKANLIĞI PROGRAM YÜRÜTME EKİBİ

Yılmaz TUNA
Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürü

Fatih TÜRKMEN
Sağlık ve Sosyal Güvenlik Dairesi Başkanı

Nihan FİLA
Planlama Uzmanı

DÜZCE ÜNİVERSİTESİ PROGRAM YÜRÜTME EKİBİ

Prof. Dr. Funda SİVRİKAYA ŞERİFOĞLU
Rektör

Prof. Dr. Nigar ÇAKAR
Rektör Yardımcısı

Yrd. Doç. Dr. Talat BAHÇEBAŞI
Program Koordinatörü
Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

YAZARLAR*

Prof. Dr. Muhsin AKBABA
Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Doç. Dr. F. Nur BARAN AKSAKAL
Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Doç. Dr. Ferruh Niyazi AYOĞLU
Bülent Ecevit Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Yrd. Doç. Dr. Talat BAHÇEBAŞI
Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Prof. Dr. Nazmi BİLİR
Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Prof. Dr. Ali İhsan BOZKURT
Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Doç. Dr. Gürer BUDAK
Nanobiomed-Nanotıp ve İleri Teknolojiler Ar-Ge Merkezi

Prof. Dr. Zeynep Aytül ÇAKMAK
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Prof. Dr. Gamze ÇAN
Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Doç. Dr. Nuray YEŞİLDAL ÇELEBİLER
Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Doç. Dr. İlhan ÇETİN
Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Prof. Dr. Fevziye ÇETİNKAYA
Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Prof. Dr. Şennur DABAK
Ondokuzmayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Prof. Dr. Cihad DÜNDAR
Ondokuzmayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Doç. Dr. Hasan EKERBİÇER
Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Prof. Dr. İsmail ERCAN
Düzce Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Melikşah ERTEM
İzmir Halk Sağlığı Müdürlüğü

Prof. Dr. Süleyman GÖRPELİOĞLU
Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Doç. Dr. İskender GÜN
Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Doç. Dr. Neşet HİKMET
Özyeğin Üniversitesi Mühendislik Fakültesi

Doç. Dr. Tacettin İNANDI
Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Prof. Dr. Nurhan İNCE
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Prof. Dr. Cemalettin KALYONCU
Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Prof. Dr. Selma KARABEY
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Doç. Dr. Adnan ÖZÇETİN
Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı

Prof. Dr. Levent ÖZDEMİR
Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Prof. Dr. Seçil ÖZKAN
Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Prof. Dr. Yıldız PEKŞEN
Ondokuzmayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Prof. Dr. Günay SAKA
Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Prof. Dr. Recep Erol SEZER
Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Öğr. Gör. Dr. Ahmet SOYSAL
Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Prof. Dr. Zeynep ŞİMŞEK
Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Prof. Dr. Murat TOPBAŞ
Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Doç. Dr. Dilek TOPRAK
Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Prof. Dr. Faruk YORULMAZ
Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

(*Soyadına göre alfabetik olarak sıralanmıştır.)

YAYIN KOMİSYONU

Yrd. Doç. Dr. Hasan IRMAK
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkan Yardımcısı

Doç. Dr. Nazan YARDIM
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Obesite, Diyabet ve metabolik Hastalıklar Daire Başkanı

Dr. Kanuni KEKLİK
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Toplum Sağlığı Hizmetleri Daire Başkanı

Dr. Mustafa Bahadır SUCAKLI
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Erken Uyarı - Cevap ve Saha Epidemiyolojisi Daire Başkanı

TÜRKÇE YAYINA HAZIRLAMA

Öğr. Gör. Nazlı YILDIZ
Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı, Türk Dili ve Edebiyatı

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	19
2. PROGRAMIN GEREKLİLİĞİ VE TEMEL HEDEFLERİ	23
3. PROGRAM BİLEŞEN VE HEDEFLERİ	29
BİLEŞEN 1- Biyolojik Çevrenin Geliştirilmesi	29
BİLEŞEN 2- Gıda Güvenilirliği ve Sağlıklı Beslenmenin Geliştirilmesi	29
BİLEŞEN 3- Sağlığın Bireysel Belirleyicilerinin Geliştirilmesi	30
BİLEŞEN 4-Sağlığın Sosyal Belirleyicilerinin Geliştirilmesi	30
BİLEŞEN 5- Yaşam Alanlarının Geliştirilmesi	30
BİLEŞEN 6- Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi	31
BİLEŞEN 7- Kimyasal Çevrenin Geliştirilmesi	32
BİLEŞEN 8- Tıbbi Cihaz ve Ürünlerin Güvenli ve Akılcı Kullanımının Geliştirilmesi	33
BİLEŞEN 9- Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Yönetiminin Geliştirilmesi	34
BİLEŞEN 10- İş Sağlığının Geliştirilmesi	34
BİLEŞEN 11- Kazaların Önlenmesi ve Afetlere Hazırlıklı Olma	35
BİLEŞEN 12- Kanıta Dayalı Sağlık İletişiminin Geliştirilmesi	35
4. EYLEM PLANININ AŞAMALARI VE MALİYETLERİN DAĞILIMI	36
5. KAYNAKLARIN TEMİNİ	40
6. UYGULAMANIN İZLENMESİ VE ÖLÇÜLMESİ	40
7. SONUÇ	41
EYLEM PLANI ÖRNEK SAYFALAR	43
PAYDAŞLAR	113
ÇALIŞMA GRUBU KATILIMCILARI	116
PROGRAM WEB SİTESİNDEN GÖRÜNÜMLER	128
SAĞLIK BAKANLIĞI 2013-2017 STRATEJİK PLANINDAN GÖRÜNÜM	134
KALKINMA BAKANLIĞI 2014-2018 ONUNCU KALKINMA PLANINDAN GÖRÜNÜM	135
ÇALIŞTAY FOTOĞRAFLARI	136

Önsöz

İnsana dair her alanda ve her işte, birey ve toplum sağlığını ilgilendiren bir unsur vardır. Bir binanın eşik yüksekliğinden, taşıt ve işyerlerinden çevreye salınan gazlara; gıda ürünlerinden, okul servislerinin niteliğine; çalışma ortamından, rekreasyon alanlarına kadar hayata dair herayrıntının insan sağlığı üzerine olumlu veya olumsuz etkisi bulunmaktadır. Sağlığa etkisi olan tüm unsurların bütüncül ve çok sektörlü yaklaşımla yeniden ele alınması günümüz toplumlarının öncelikli ilgi ve çalışma alanı haline gelmiştir.

Son yıllarda koruyucu sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması, bulaşıcı hastalıklarla mücadele edilmesi, ihtiyaç duyulan insan kaynaklarının geliştirilmesi, sağlık tesislerinin kurulması ve işletilmesi konularında Sağlık Bakanlığı'nın planlama, uygulama ve denetim işlevlerinde önemli ilerlemeler kaydedildi. Sağlıkta dönüşüm programı çerçevesinde sağlığa erişim ve hizmet kalitesinde kayda değer iyileşmeler oldu.

Bu kapsamda başta aile hekimliği, anne ve çocuk sağlığı, koruyucu sağlık hizmetleri, bulaşıcı hastalıklarla mücadele, hasta hakları, hastane ve hasta yatak sayısı, kurumsal yapılanma ve insan kaynakları olmak üzere pek çok alanda reform niteliğinde gelişmeler sağlandı.

Sağlık alanında gelineen noktadan daha ileriye istikrar ve kararlılıkla yürümek, elde edilen başarı ve kazanımları sürdürmek için bilimin ışığında, birey ve toplum sağlığına etki eden tüm faktörleri göz önünde tutan adımlar atmaya devam etmeliyiz.

Bu amaçla geliştirdiğimiz “Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğunu Geliştirme Programı” ile sağlık alanında sunulan hizmetleri ülkenin altyapısı, sağlık sistemi ve toplumun gelişme özelliklerini dikkate alarak diğer sektörlerdeki paydaşlarla birlikte yeniden tanımlamayı; insan sağlığına olumsuz olarak etki eden faktörlerin iyileştirilmesi için ihtiyaç duyulan yöntem ve materyalleri sektörel kapsayıcılık içinde belirlemeyi; bu alandaki yetki ve sorumlulukları ortaya koymayı amaçladık.

Yalnızca Sağlık Bakanlığı değil ülkemiz için sağlık alanında topyekûn kalkınma hamlesi olarak değerlendirilebilecek olan bu çalışmanın, sağlıklı, mutlu ve refah içerisinde yaşayacak bir toplumun temel kilometre taşlarından biri olacağını düşünüyorum.

Programın en kısa sürede ve başarıyla uygulanacağına inanıyorum; programı kurgulayan, detaylı çalışmalarla uygulanabilir hale getiren ve katkı sağlayan herkese teşekkür ediyorum.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Sağlık Bakanı

Önsöz

2003 yılından itibaren uygulamaya başlanılan Sağlıkta Dönüşüm Programı ile sağlık hizmetlerinin etkili, verimli ve hakkaniyete uygun şekilde organize edilmesi ve sunulması amaçlanmaktadır. Sağlıkta Dönüşüm Programıyla aile hekimliği, anne ve çocuk sağlığı, hastane ve hasta yatak sayıları, sağlık personeli, koruyucu sağlık, kurumsal yapılanma, bulaşıcı hastalıklarla mücadele ve hasta hakları olmak üzere pek çok alanda reform niteliğinde gelişmeler sağlanmıştır. Temel sağlık göstergelerinde çok kısa sürede önemli iyileşmeler kaydedilmiş, bebek ve anne ölüm hızları düşürülmüş ve doğumda beklenen yaşam süresi yükselmiştir.

Elde edilen kazanımların korunması ve ileriye götürülmesi de en az bu süreç kadar zorlu olup bir o kadar kararlılık ve istikrar gerektirmektedir. Birey ve toplum sağlığı ile ilgili sorumluluklar yalnızca Sağlık Bakanlığı'nın görev alanıyla sınırlı kalamayacak kadar geniş ve kapsamlıdır. Sağlığın geliştirilmesi ve toplum sağlığının ileri düzeye taşınabilmesi için diğer tüm sektörlerin görev ve sorumluluklarının da net şekilde tanımlanması gerekmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü'nün benimsediği temel sağlık hizmetlerine genel yaklaşım modelinde sağlığın tüm sektörlerle entegrasyonu ve tüm sektörler ile ortak politikalar için işbirliği modelleri geliştirilmesi esas alınmaktadır.

Eylül 2011'de Bakü'de toplanan DSÖ Avrupa Bölgesi Toplantısında 2020 Sağlık Hedefleri olarak belirlenen 6 stratejik amaçtan biri, sağlık yönetişiminin iyileştirilmesi, tüm sektörlerdeki kilit aktörler ve karar vericilerin sağlık alanındaki sorumluluklarının ve sağlığın geliştirilmesinde potansiyel rollerinin farkında olmalarının sağlanmasıdır.

Bakanlığımızın 2013-2017 Stratejik Planı'nda yer alan önemli hedeflerden biri, sağlığı tüm politikaların merkezine alarak sağlığın sosyal belirleyicileri konusunda etkili eylemlerde bulunmaktır. Bu hedefe yönelik stratejiler ise "çok sektörlü işbirliği kapsamında sağlığın sosyal belirleyicilerini etkileyen ve sağlıkta hakkaniyeti gözetilen politika ve programlar yapmak" ve "yüksek öncelikli alanlarda sektörler arası işbirliğini güçlendirmek" olarak belirlenmiştir.

Uygulama aşaması 2014 yılından itibaren başlayacak olan "Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğunu Geliştirme Programı" bu amaç ve hedefler doğrultusunda geliştirilmiştir. İlk aşaması olan koruyucu sağlık ve sağlığın geliştirilmesi hizmetlerine yönelik program geliştirilmesinde Sağlık Bakanlığı liderliğinde bilimsel olarak 33 üniversite ile uygulama birimleri olan tüm kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapılmıştır. Programda 12 bileşen altında 43 hedef çalışılmış ve bu çalışmalar sonucunda değişik branşlardan 235 akademisyen, 138 Sağlık Bakanlığı uzman çalışanı ve diğer paydaşlardan da konusunda uzman 386 kişinin katkısı ile "Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğunu Geliştirme Programı Bölüm 1: Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesine Çok Sektörlü Yaklaşım" hazırlanmıştır. Koruyucu sağlık ve sağlığın geliştirilmesi hizmetlerine yönelik program çalışmalarının tamamlanmasının ardından sağlık hizmeti sunumundaki bütüncülük dikkate alınarak tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmetlerine yönelik başlatılan çalışmalar halen devam etmektedir.

Program ile ülkenin alt yapısı, sağlık sistemi ve toplumun gelişme özelliklerini dikkate alarak koruyucu ve temel sağlık hizmetlerinin diğer sektörlerdeki paydaşlar ile yeniden tanımlanması, sağlık hizmetlerinin durumunun ve ihtiyaçlarının sektörel kapsayıcılık içinde belirlenmesi, paydaşların sağlık hizmetlerinin sunumundaki görev tanımlarının, yetki ve sorumluluklarının tanımlanması, iş akışlarının, kaynaklarının belirlenmesi, sunulan sağlık hizmetlerinin performans ölçütlerinin, bu ölçütlerin izleme değerlendirmesini yapacak paydaşların ve yaptırım yetkisi olan paydaşların belirlemesi hedeflenmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edilen 2014-2018 Onuncu Kalkınma Planı'nda yer bulan "Bireylerin beden ve ruhen tam bir iyilik halinde olması için koruyucu sağlık hizmetleri, gerek bireye gerekse sosyal, biyolojik ve fiziki çevreye yönelik çok sektörlü bir yaklaşımla geliştirilecektir" ifadesi ile geliştirilen programın bir devlet politikası haline getirilmesi konusunda önemli bir adım atılmıştır.

Hem günümüze hem de geleceğe yönelik önemli katkılar sağlayacağına inandığım bu programın hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkür eder programın başarı ile uygulanmasını dilerim.

Prof. Dr. Eyüp GÜMÜŞ
Müsteşar

Yrd. Doç. Dr. Talat BAHÇEBAŞI

Program Koordinatörü
Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

(20 Haziran 1962 - 25 Ağustos 2013)

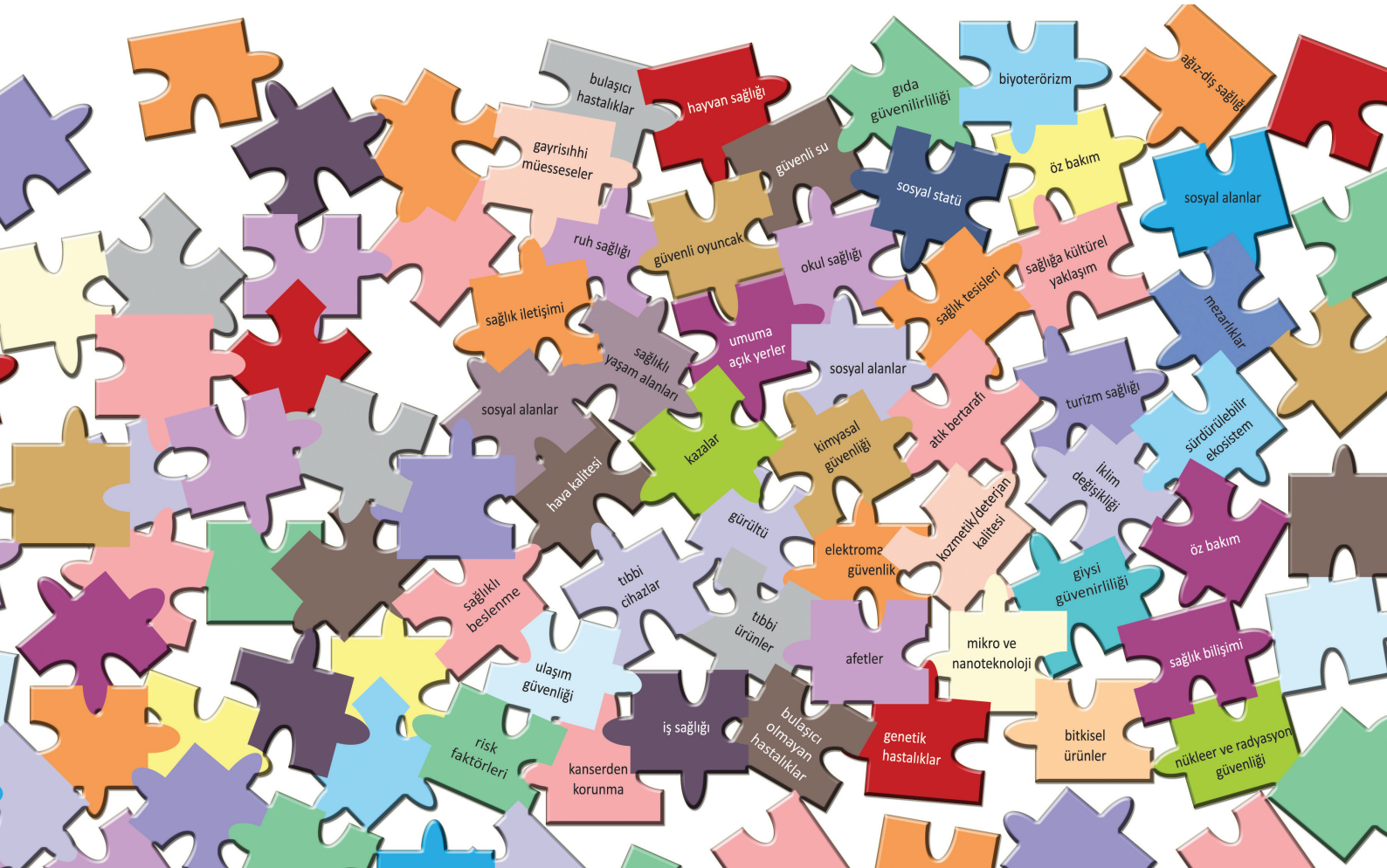
“Bu programı hayal eden, bilimsel altyapısını oluşturan, tarafları ikna ederek çalışmalarını başlatan, tüm süreç boyunca büyük bir özveri, azim, heves ve üretkenlikle çalışan, her bir adım ilerlemede gözlerinde ışıltılar oluşan, halk sağlığı alanında hem bir akademisyen, hem de bir saha çalışanı olan Dr. Talat Bahçebaşı'yı ani bir rahatsızlık sonucu kaybettik. Kendisini sevgi, saygı, özlem ve minnetle anıyoruz.”

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğunu Geliştirme Programı 2013 - 2023

Bölüm 1: Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesine Çok Sektörlü Yaklaşım

1. GİRİŞ

Cumhuriyet tarihi boyunca ülkemizde uygulanan sağlık politikaları bazı temel değişim dönemleri geçirmiştir. Refik Saydam dönemi (1923-1938), Behçet Uz dönemi (1946-1960), Nusret Fişek'in öncülüğünde sağlık hizmetlerinde sosyalizasyon uygulamasının başlangıcı (1961-2000) önemli dönüm noktalarıdır. Sağlıkta Dönüşüm Programı (2003), bu dönüm noktalarındaki son halkayı oluşturmaktadır.

Sağlıkta Dönüşüm Programı sağlık sisteminde 8 tema etrafında dönüşmeyi hedeflemiştir:

- 1-Planlayıcı ve denetleyici Sağlık Bakanlığı
- 2-Herkesi tek çatı altında toplayan Genel Sağlık Sigortası
- 3-Yaygın, erişimi kolay ve güler yüzlü sağlık hizmet sistemi
 - a) Güçlendirilmiş temel sağlık hizmetleri ve aile hekimliği,
 - b) Etkili, kademeli sevk zinciri,
 - c) İdari ve mali özerkliğe sahip sağlık işletmeleri,
- 4-Bilgi ve beceri ile donanmış, yüksek motivasyonla çalışan sağlık insan gücü
- 5-Sistemi destekleyecek eğitim ve bilim kurumları
- 6-Nitelikli ve etkili sağlık hizmetleri için kalite ve akreditasyon
- 7-Akılcı ilaç ve malzeme yönetiminde kurumsal yapılanma
- 8-Karar sürecinde etkili bilgiye erişim; Sağlık bilgi sistemi.

Sağlıkta Dönüşüm Programı, sosyalizasyon başta olmak üzere geçmiş birikimler ve tecrübelerden, son dönemlerde yürütülen sağlık reformu çalışmalarından ve dünyadaki başarılı örneklerden faydalanılarak hazırlanmıştır.

Cumhuriyetimizin kuruluşundan günümüze kadar sağlıkta atılan bütün adımlar değerlendirilmiş, daha önce Bakanlık bünyesinde yürütülen Program çalışmaları gözden geçirilmiş ve geçmişin olumlu mirasına sahip çıkılmıştır.

Dönüşüm Programı'nın merkezinde insan yer almaktadır. Kişinin sağlığının toplumla birlikte korunması esastır. Bu sebeple "Herkes için ulaşılabilir, nitelikli ve sürdürülebilir sağlık hizmeti" bu programın ana fikridir.

Sağlık Bakanlığı, bu programın uygulanması ve sağlık alanında arzulanan noktaya ulaşılması hususundaki kararlılığını göstermiş ve birçok uygulamayı hayata geçirmiştir. Programın en önemli bileşenlerinden olan Genel Sağlık Sigortası, sağlık hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması, hizmet kalitesinin artırılması gerçekleştirilmiş durumdadır. Sağlık bilgi sistemleri, akılcı ilaç ve malzeme kullanımı, Sağlık Bakanlığı'nın planlama ve denetleme rolünün güçlendirilmesi konularında alınan mesafeler de önemlidir.

Bu dönemde vatandaşımızın hayatını kolaylaştıran adımlar cesaretle ve kararlılıkla atılmıştır. Bu anlayış içinde, başta SSK hastaneleri olmak üzere diğer kamu kurumlarının hastaneleri Sağlık Bakanlığı'na devredilmiştir.

Dar gelirli kesimlere yönelik olarak yeşil kartlı vatandaşlarımızın hakları genişletilmiştir. Yeşil-Kart sahiplerinin "ayakta tedavi" kapsamında yararlanacakları sağlık hizmetleri ile ilaç giderleri de devlet tarafından karşılanır olmuştur.

İlaçtaki KDV oranı düşürülmüş ve ilaç fiyatlandırma sistemi değiştirilmiştir. Böylece ilaç fiyatlarında önemli oranda indirim sağlanmıştır. İlaç harcamalarının hem kamu, hem de vatandaşa olan yükü büyük ölçüde hafifletilmiştir. Bu düzenlemeler, ilaca erişimin yaygınlaştırılmasında önemli rol oynamıştır.

Yalnızca şehirlerde değil, köylerde de "112 Acil Sağlık" hizmeti sunulmaya başlanmış, istasyon sayısı arttırılıp, ambulanslar en son teknolojiyle donatılmıştır. Sisteme, hava ve deniz taşıma araçları eklenmiştir.

Başta koruyucu sağlık ve ana-çocuk sağlığı hizmetleri olmak üzere birinci basamak hekimliği güçlendirilmiş, çağdaş sağlık anlayışının temel unsurları arasında yer alan aile hekimliği uygulaması başlatılmış ve tüm ülkeye yaygınlaştırılmıştır.

Bebek ölüm hızında gelişmiş ülkelerin 30 yılda kat ettiği mesafeyi ülkemiz son sekiz yıla sığdırmayı başarmış. Aynı başarı, anne ölüm hızında da gösterilmiş ve OECD ülkelerinin anne ölümlerinde 23 yılda kat ettiği mesafeyi ülkemiz yine son 8 yıla sığdırmıştır.

Bulaşıcı olmayan hastalıklara bağlı olarak sağlığın bozulmasını ve erken ölümleri önlemek için kapsamlı programlar hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda kalp-damar hastalıkları, kanser, diyabet, kronik solunum yolları hastalıkları, felç, böbrek yetmezliği başta olmak üzere, belirli hastalıklar için ulusal programlar hazırlanmış ve uygulanmaya konulmuştur.

Bulaşıcı hastalıklara ilişkin göstergelerimiz ise Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın uygulanmaya başlanmasından sonra gelişmiş ülkeler düzeyine ulaştırılmıştır.

Bina, ekipman ve sağlık personelinin eksik olduğu bölgeler öncelikli kabul edilerek, bu konudaki dengesizlikler büyük ölçüde ortadan kaldırılmıştır.

Yapılanların bu denli yaygın ve etkili olması, bundan sonra yapılacakların ve yapılabileceklerin habercisidir. 2003 yılında %39,5 olan sağlık hizmetlerinden memnuniyet oranı, 2010 yılı sonunda %70' lere ulaştırılmıştır. Bu memnuniyetle daha iyi düzeyde sağlık hizmeti talep eden halkımızda, güven ve beklenti oluşturulmuştur. Bu beklentiyi karşılayacak şekilde, başlatılan hizmetlerin tamamlanması ve yeni atılımların yapılması gerekmektedir.

2007 yılında 60. Cumhuriyet Hükümeti'nin kurulmasını müteakip Sağlıkta Dönüşüm Programına, edinilen 5 yıllık tecrübe ve atılan başarılı adımlar ışığında, 3 yeni başlık ilave edilmiştir:

- 1- Daha iyi bir gelecek için sağlığın geliştirilmesi ve sağlıklı hayat programları
- 2-Tarafların harekete geçirilmesi ve sektörler arası iş birliği için çok yönlü sağlık sorumluluğu
- 3- Uluslararası alanda ülkenin gücünü artıracak sınır ötesi sağlık hizmetleri

Sağlıkta Dönüşüm Programı'na eklenen başlıkların teorik altyapıdan uygulama safhasına geçişi hazırlıkları 2010 yılı sonu itibariyle başlatılmıştır.

Sağlık Bakanlığı ile Düzce Üniversitesi arasında yapılan bir protokol ve Kalkınma Bakanlığı'nın desteğiyle 2011 yılı itibariyle Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğu Geliştirme Programı hazırlanması kararlaştırılmıştır. Akabinde hemen kurullar oluşturularak; Programın geliştirilmesinde ana ilkeler belirlenmiştir.

Bütüncül bir yaklaşımla sağlık hizmet sunumunun koruyucu sağlık, sağlığın geliştirilmesi, tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. İlk aşamada koruyucu sağlık ve sağlığın geliştirilmesi hizmetlerine yönelik program geliştirilmesi, ikinci aşamada ise tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerine yönelik program geliştirilmesinin uygun olacağı düşünülmüştür.

Koruyucu sağlık ve sağlığın geliştirilmesi hizmetlerine yönelik program geliştirilmesinde; Sağlık Bakanlığı liderliğinde bilimsel olarak 33 üniversite ile uygulama birimleri olan tüm kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapılmıştır. Bu Programda 12 bileşen altında 43 hedef çalışılmıştır. Bu çalışmalarda değişik branşlardan 235 akademisyen, 138 Sağlık Bakanlığı uzman çalışanı ve diğer paydaşlardan da konusunda uzman 386 kişinin katkısı ile Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğu Geliştirme Programı hazırlanmıştır. 2013 yılı sonu itibariyle Program uygulanabilir hale getirilmiştir.

Programın hazırlık aşamasında, 43 hedef için ilgili Bakanlık görevlileri ve akademisyenlerden oluşan bilimsel çalışma grupları tarafından her hedefin tanımı, eylem planı, ilgili kuruluşu, işbirliği yapılacak kuruluşu, faaliyetleri, performans kriterleri ve takip yapacak kurumu belirlenmiştir.

Programın hazırlık aşaması 2013 yılında tamamlanmış olup uygulama aşaması 2014-202 yılları arasında kapsamaktadır.

Eylem Planı, Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğunu Geliştirme Programı kapsamında Sağlık Bakanlığı'nca belirlenen stratejik amaç ve hedeflere ulaşılmasını sağlamak üzere, uygulama aşamasında tüm ilgili sektörlerce hayata geçirilecek faaliyet ve Programları içermektedir.

Eylem Planı, Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğu Geliştirme Programının uygulanması sürecinde sorumlu ve ilgili kurum ve kuruluşların faaliyetlerine referans olacaktır.

Bu dokümanda, 2014-2023 yılları arasında gerçekleştirilecek eylemlerle ilgili açıklamalar, eylem sorumlusu ve ilgili kuruluşlar, eylemlerin başlangıç tarihleri ve sürelerine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Eylem Planında yer alan eylemler hakkında detaylı bilgiler, Ayrıntılı Program Dokümanı'nda sunulmaktadır.

2. PROGRAMIN GEREKLİLİĞİ VE TEMEL HEDEFLERİ

Programın amacı çok sektörlü sağlık sorumluluğu yaklaşımı ile tarafların harekete geçirilmesi ve iş birliği çerçevesinde halkın sağlık düzeyinin yükseltilmesi ve geliştirilmesidir.

DSÖ' nün 2008'de benimsediği Temel Sağlık Hizmetlerine genel yaklaşımı (Alma Ata 2008):

- i. Sağlıkta dışlanma ve sosyal eşitsizliklerin azaltılması,
- ii. İnsanların ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda sağlık hizmetlerinin düzenlenmesi,
- iii. Sağlıkın tüm sektörlerle entegrasyonu,
- iv. Tüm sektörler ile ortak politikalar için işbirliği modelleri geliştirilmesi,
- v. Paydaş katılımının artırılması olarak belirlenmiştir.

Eylül 2011'de Bakü'de toplanan DSÖ Avrupa Bölgesi Toplantısında 2020 Sağlık Hedefleri olarak belirlenen 6 stratejik amaç ise:

- i. Birlikte çalışmak
- ii. Daha iyi sağlık
- iii. Sağlık yönetişiminin iyileştirilmesi (tüm sektörlerdeki kilit aktörler ve karar vericilerin sağlık alanındaki sorumluluklarının ve sağlığın geliştirilmesinde potansiyel rollerinin farkında olmalarının sağlanması)
- iv. Ortak stratejik amaçlar belirlenmesi
- v. Bilgi paylaşımının güçlendirilmesi
- vi. Katılımın artırılması (hasta odaklı hizmet sunumu ve sağlık okur-yazarlığının artırılması) olarak duyurulmuştur.

Brezilya, Rio de Janeiro'da, 19–21 Ekim 2011'de gerçekleşen Sağlıkın Sosyal Belirleyicileri Dünya Konferansı'ndaki tartışmaları ve sonuçları 65. Dünya Sağlık Asamblesi'nde kabul eden DSÖ;

- i. Sağlıkta hakkaniyetin paylaşılan bir amaç ve sorumluluk olduğu kabulünden yola çıkarak hükümetlerin tüm sektörleri, toplumun tüm kesimleri ve uluslar arası topluluğun tüm üyelerinin “herkes-için-hakkaniyet” ve “herkes-için-sağlık” yaklaşımları içerisinde konuya dahil olmaları gerekliliğinin altını çizmiş;
- ii. Üye ülkeleri, sağlıkta hakkaniyet çalışmalarında “tüm politikalarda sağlık (health-in-all-policies)” anlayışını benimsemeye davet etmiştir.

DSÖ Avrupa Bölge Komitesinin 60. oturumunda yeni bir Avrupa sağlık politikası geliştirilmesi talebinden yola çıkarak Sağlık 2020 belgesi hazırlanmış, 10-13 Eylül 2012 tarihlerinde Malta’da gerçekleşen 62. oturumda Türkiye’nin de dahil olduğu üye ülkelerden onay almıştır. Sağlık 2020, DSÖ Avrupa Bölge Ofisi ve Avrupa Bölgesindeki 53 Üye Devletin yeni bir ortak politika çerçevesine yönelik olarak verdiği taahhüttür.

DSÖ Avrupa Bölgesi için Sağlık 2020 Vizyonu: Herkesin tam sağlık ve iyilik potansiyelini gerçekleştirerek yaşadığı ve ülkelerin hem tek başına, hem de toplu olarak Bölgedeki ve Bölge ötesindeki sağlık eşitsizliklerini azaltmaya yönelik çalışmalar yürüttüğü bir Avrupa Bölgesi oluşturmaktır. Sağlık 2020 ile “Herkes İçin Sağlık” değerlerine dayanan, iki temel stratejik hedef ve dört politika önceliği eylem alanı belirlenmiştir.

İki stratejik hedef:

- i. Herkes için sağlığın iyileştirilmesi ve sağlık eşitsizliklerinin azaltılması.
- ii. Sağlık için liderliğin ve katılımcı yönetişimin iyileştirilmesi.

Dört politika önceliği eylem alanı:

- i. Yaşam boyu yaklaşımıyla ve insanları güçlendirerek sağlığa yatırım yapmak.
- ii. Bölge’de bulaşıcı ve bulaşıcı olmayan hastalıklarla ilgili temel zorluklarla mücadele etmek.
- iii. İnsan merkezli sağlık sistemlerini, halk sağlığı kapasitesini, acil durumlara hazırlığı, sürveyans ve yanıtı güçlendirmek.
- iv. Dayanıklı, esnek toplumlar ve destekleyici ortamlar oluşturmak.

Sağlık 2020 politika çerçevesinin temelinde yer alan temel ilkeler “tüm politikalarda sağlık”, “devletin tümü” ve “toplumun tümü” yaklaşımlarıdır.

Tüm politikalarda sağlık, toplumun sağlık ve iyilik halinin sağlık sektörünün ötesinde de bir öncelik haline gelmesini, tüm sektörlerin sağlık konusundaki sorumluluklarını anlamaları ve buna göre davranmalarını öngörür.

Devletin tümü anlayışı, devletin var olma sebebi olan genel toplumsal amaçlardan biri olarak sağlık ve iyilik halinin sürdürülmesi konusunda, devletin her düzeyinde ve hükümet dışı grupların da katılımı sağlanarak daha iyi koordinasyon ve entegrasyon yapılması ihtiyacını vurgular.

Toplumun tümü anlayışı ise, özel sektörü, sivil toplumu, toplulukları ve bireyleri dâhil ederek toplumun kendi sağlığına, güvenliğine ve iyiliğine yönelik tehditlere karşı dayanıklılığını güçlendirir.

Sektörler arası katılımcı yönetişim, Sağlık 2020 çerçevesinde ön plana çıkarılan ve sağlık alanında yapılacak iyileştirme çalışmalarının çok sektörlü-çok aktörlü yapısına uygun yönetim modellerini ele alan yeni bir yaklaşımdır. Farklı ülkeler ve farklı konular için farklı yönetişim modellerinin geliştirilmesi gerektiği kabul edilmektedir. Uluslararası bazı örnekler: Arnavutluk'ta 5 bakanlığın bir araya gelerek uyguladığı Besinler ve Beslenme Eylem Planı (2010), Fransa'da devletin tümü anlayışıyla kurulan Halk Sağlığı Ulusal Komitesi (2004), Slovakya'daki Trafik Güvenliği Komitesi (2004), Macaristan'daki Departmanlar Arası Halk Sağlığı Komitesi (2002), Kaliforniya'daki Tüm Politikalarda Sağlık Görev Gücü (2010) dır. Ancak bu örnekler arasında tüm sektörler arası sağlık konularını ve tüm paydaşları aynı anda bir araya getiren bütüncül, sistematik ve kapsamlı bir örnek bulunmamaktadır.

Sağlık Bakanlığı, 2013-2017 Stratejik Planı'nda yer alan önemli hedeflerden biri, sağlığı tüm politikaların merkezine alarak sağlığın sosyal belirleyicileri konusunda etkili eylemlerde bulunmaktır. Bu hedefe yönelik stratejiler ise "çok sektörlü işbirliği kapsamında sağlığın sosyal belirleyicilerini etkileyen ve sağlıkta hakkaniyeti gözeten politika ve programlar yapmak" ve "yüksek öncelikli alanlarda sektörler arası işbirliğini güçlendirmek" olarak belirlenmiştir.

Hedefe yönelik stratejiler:

- i. Koruyucu ve Temel Sağlık Hizmetleri'nin daha etkili ve verimli sağlanması için yerel yönetimlerle işbirliği yapılması
- ii. Halk sağlığına doğrudan veya dolaylı etki eden sektörlerin sağlık sorumluluğu yönünde teşvik edilmesi
- iii. İnsan kaynağı etkileşimi ve eğitim için işbirliği geliştirilmesi
- iv. Kamu-özel sektör aktörlerinin ve yazılı-görsel basın organlarının sağlığın geliştirilmesi konusunda katılımlarının sağlanması
- v. Sağlık yatırımlarının, ilgili bütün aktörleri içine alacak şekilde planlanması ve sağlıkla ilgili sektörlerle işbirliği geliştirilmesi olarak belirlenmiştir.

Sağlık Bakanlığı, stratejik planında yer verdiği bu hedefe yönelik olarak 2014 yılından başlayarak Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğunu Geliştirme Programını hayata geçirmek istemektedir.

Programın hedefleri:

- i. Ülkenin alt yapısı, sağlık sistemi ve toplumun gelişme özelliklerini dikkate alarak koruyucu ve temel sağlık hizmetlerini diğer sektörlerdeki paydaşlar ile yeniden tanımlamak,
- ii. İnsan sağlığına etki eden faktörlerin iyileştirilmesi için uygulanan koruyucu ve temel sağlık hizmetlerinin durumunu ve ihtiyaçlarını sektörel kapsayıcılık içinde belirlemek,
- iii. Paydaşların koruyucu ve temel sağlık hizmetlerinin sunumunda; görev tanımlarını, yetki ve sorumluluklarını tanımlamak, iş akışlarını, kaynaklarını belirlemek,
- iv. Sunulan koruyucu ve temel sağlık hizmetlerinin performans ölçütlerini, bu ölçütlerin izleme değerlendirmesini yapacak paydaşları ve yaptırım yetkisi olan paydaşları belirlemektir.

Program tasarımında; çözümün özellikle ortak çalışmayla sağlanabileceği konularda, tüm sektörler için;

- Var olan yetki ve sorumlulukların geliştirilmesi / iyileştirilmesi,
- Henüz uygulamada olmayan yeni görev, rol ve gerekiyorsa kuruluşların tanımlanması,
- İşbirliği alanlarının belirlenmesi,
- Birlikte çalışma süreçlerinin geliştirilmesi,

temel gereklilik olarak benimsenmiştir.

Önerilecek değişikliklerin ve yeni yapılanmaların hayata geçmesi kısa, orta ve uzun vadede olacak şekilde tasarlanmıştır.

Programın beklenen çıktıları;

- İnsan sağlığına etki eden faktörlerin iyileştirilmesi için somut adımlar atılması,
- Kişi ve toplumun sağlığının geliştirilmesi,
- Beklenen yaşam süresinin uzatılması ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi,
- Kişi ve toplumun finansal riskten korunmasına katkı yapılmasıdır.

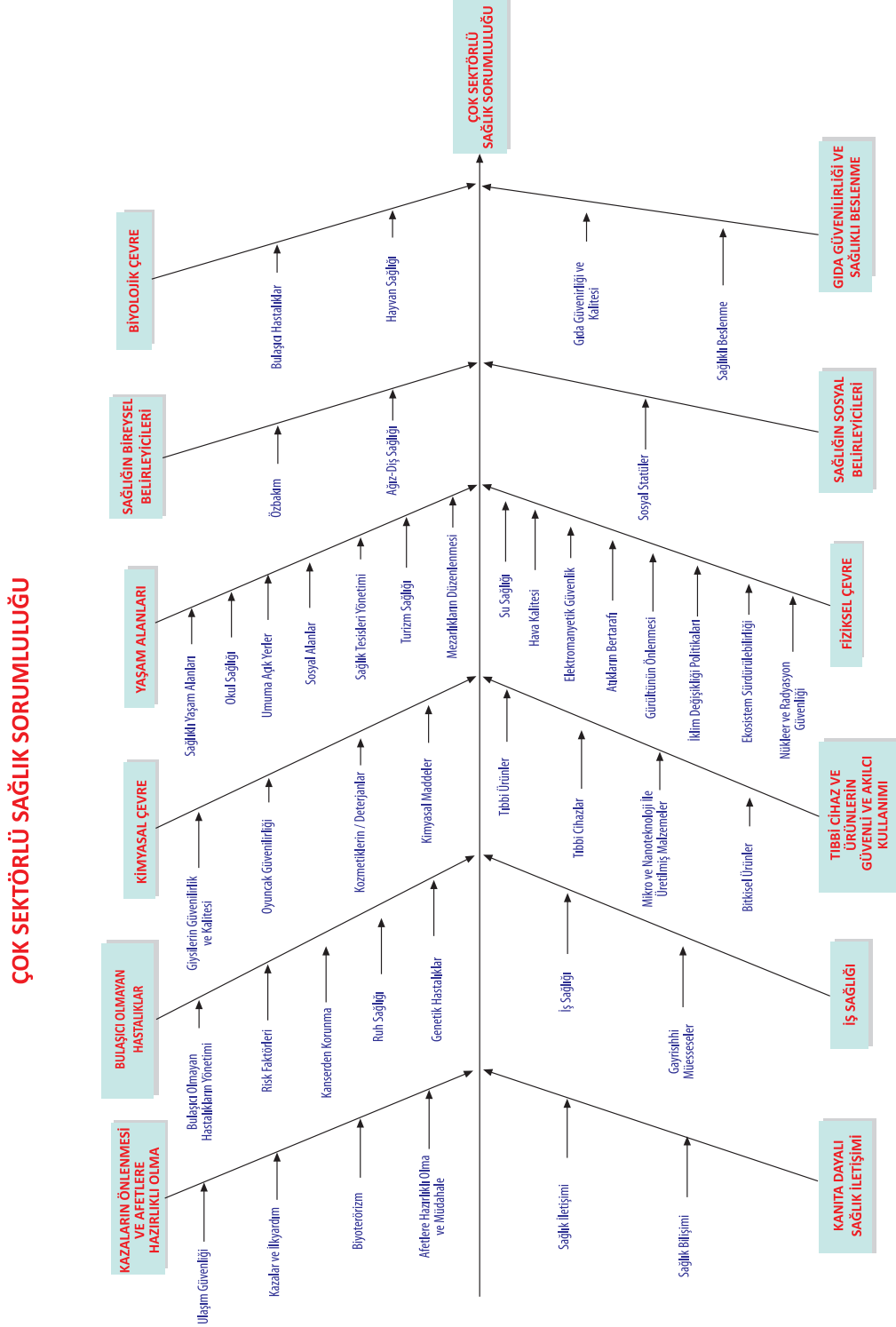

PROGRAM BİLEŞENLERİ

1. Biyolojik Çevrenin Geliştirilmesi
2. Gıda Güvenilirliği ve Sağlıklı Beslenmenin Geliştirilmesi
3. Sağlığın Bireysel Belirleyicilerinin Geliştirilmesi
4. Sağlığın Sosyal Belirleyicilerinin Geliştirilmesi
5. Yaşam Alanlarının Geliştirilmesi
6. Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi
7. Kimyasal Çevrenin Geliştirilmesi
8. Tıbbi Cihaz ve Ürünlerin Güvenli ve Akılcı Kullanımının Geliştirilmesi
9. Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Yönetiminin Geliştirilmesi
10. İş Sağlığının Geliştirilmesi
11. Kazaların Önlenmesi ve Afetlere Hazırlıklı Olma
12. Kanıta Dayalı Sağlık İletişiminin Geliştirilmesi

Şekil 1. Program Bileşenleri

3. PROGRAM BİLEŞEN VE HEDEFLERİ

Uygulama aşaması 2014 yılından itibaren başlayacak olan Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğunu Geliştirme Programı, 12 bileşen ekseninde yürütülecek ve her bileşen için aşağıda belirtilen hedefler altında yer alan eylemlerle hayata geçirilecektir. Eylem Planında yer alan tüm eylem ve faaliyetler, stratejik öncelik ve hedefler göz önünde bulundurularak belirlenmiştir.

BİLEŞEN 1. BİYOLOJİK ÇEVRENİN GELİŞTİRİLMESİ

Amaç: İnsanlar ve hayvanlar için tehdit oluşturan bulaşıcı hastalıklarla mücadele edilmesi, hayvan sağlığının güçlendirilmesi ve nitelikli hayvansal ürünlere ulaşılması yoluyla biyolojik çevrenin geliştirilmesidir.

HEDEF 1.1. Bulaşıcı Hastalıkların Önlenmesi: Toplumda bulaşıcı hastalıkların ve bulaşıcı hastalıklara bağlı ölüm ve sakatlıkların azaltılması.

HEDEF 1.2. Hayvan Sağlığının Geliştirilmesi: “Tek tıp tek sağlık” konsepti ışığında hayvan sağlığının güçlendirilmesi yoluyla sağlıklı hayvan ve hayvan ürünleri tüketilmesinin sağlanması.

BİLEŞEN 2. GIDA GÜVENİLİRLİĞİ VE SAĞLIKLI BESLENMENİN GELİŞTİRİLMESİ

Amaç: Gıda güvenilirliğinin sağlanması, temel gıda kalitesinin artırılması, kanıta dayalı bilgi kaynakları ile tüketici farkındalığının artırılması yoluyla sağlıklı beslenmenin sağlanmasıdır.

HEDEF 2.1. Gıda Güvenilirliği ve Besin Kalitesinin Artırılması: Toplumun temel gıda gereksinimlerini yeterli nitelik ve nicelikte karşılayabilen ve sağlıklı beslenmesini sağlayabilen, çiftlikten çatala kadar olan tüm aşamalarında gıda güvenliği uygulamalarının yapıldığı, ulusal ve uluslararası mevzuata uygun denetim etkinliğinin artırıldığı ve izlenebildiği, ekonomik, ekolojik ve sosyal açıdan sürdürülebilir bir tüketim için kanıta dayalı güvenilir bilgi kaynaklarının geliştirilmesi ile tüketicilerin bilincinin artırılması.

HEDEF 2.2. Sağlıklı Beslenme: Sağlıklı beslenme alışkanlıklarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi, bunların önlenmesi ve beslenme ile ilişkili sağlık sorunlarına çözüm üretilmesi.

BİLEŞEN 3. SAĞLIĞIN BİREYSEL BELİRLEYİCİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Amaç: Toplumdaki her bireye kendi sağlığına yönelik sorumluluk alabileceği bilgi ve sosyal desteğin sunulması; ağız-diş sağlığının korunması yoluyla sağlığın bireysel belirleyicilerinin geliştirilmesidir.

HEDEF 3.1. Özbakımın Geliştirilmesi: Kendi sağlığını koruma ve geliştirme konusunda sorumluluk sahibi, bu sorumluluğun gereklerini yerine getirebilmesi için kamusal/toplumsal destek ve kontrol sistemlerine kolayca ulaşabilen bireylerden oluşan bir topluma ulaşılması.

HEDEF 3.2. Ağız-Diş Sağlığının Korunması: Toplumun farkındalığını artırarak, etkili, erişilebilen, sürdürülebilir koruyucu ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin geliştirilmesi.

BİLEŞEN 4. SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Amaç: Dezavantajlı kesimler başta olmak üzere her bireyin toplumsal kabul ve saygı görebileceği sosyal adalet ve statüye kavuşmasının sağlanmasıdır.

HEDEF 4.1. Sosyal Statülerin İyileştirilmesi: Sosyal adalet ve insan haklarını temel ilke olarak, dezavantajlı gruplar başta olmak üzere toplumun her bireyinin saygı görmesi, toplum tarafından kabul edilmesi, özgüven ve özsaygıya sahip olmasını sağlayacak temel donanıma kavuşması.

BİLEŞEN 5. YAŞAM ALANLARININ GELİŞTİRİLMESİ

Amaç: İnsan ve çevre odaklı düzenlemeler ile sağlık tesislerinin geliştirilmesi; konutların içi ve çevresinde sağlıklı yaşamın gereklerinin sağlanması; umuma açık yerlerde, mezarlıklarda ve sosyal alan kapsamındaki kurumlarda yapılacak çağdaş düzenlemeler ile insanın fiziksel, ruhsal ve sosyal sağlığının korunması ve geliştirilmesi; turizm bölgelerinde halka ve çalışanlara güvenli ve sürdürülebilir sağlıklı yaşam alanlarının geliştirilmesi hedeflenmektedir.

HEDEF 5.1. Sağlıklı Yaşam Alanlarının Sağlanması: Sağlıklı konut yapımını ve insanların sağlıklı konutlarda yaşamalarını sağlamak, konut içi yaşamın sağlıklı olması için öneriler geliştirmek, sağlıklı konut çevresi için gerekli düzenlemeleri yapmak, konut sağlığı konusunda her düzeyde eğitim ile toplumun bilinçlenmesini artırarak koruyucu sağlık hizmetlerinin geliştirilmesine katkı sağlanması.

HEDEF 5.2. Okul Sağlığı: Ülkemizde öğrencileri, velileri, okul çalışanlarını, okulu ve çevresini bütüncül olarak ele alan, paydaşlar arasında işbirliğini önemseyen, güncel koşullara uygun, sürdürülebilir okul sağlığı hizmetlerinin geliştirilmesi.

HEDEF 5.3. Umuma Açık Yerlerin İyileştirilmesi: Umuma açık yerlerin, doğal çevre yapılarının

ve ekolojik dengenin gözetildiği, hastalık ve kaza riskinin minimum olduğu, birey ve mesken huzuruna zarar vermeyen, ruh sağlığını geliştiren, çocuk, yaşlı ve engelli bireylerin de rahat ve güvenli bir şekilde yararlandığı alanlara dönüştürülmesi.

HEDEF 5.4. Sosyal Alanların Geliştirilmesi: Sosyal alanların, buralardan yararlananların sağlığını geliştirme, koruma ve topluma entegrasyonunu sağlayacak şekilde geliştirilmesi.

HEDEF 5.5. Sağlık Tesisleri Yönetiminin Geliştirilmesi: Sağlık tesislerinin toplumun ihtiyaçlarına cevap veren, insan ve çevre odaklı bir şekilde yönetiminin sağlanması.

HEDEF 5.6. Turizm Sağlığının Geliştirilmesi: Turistlere, turizm çalışanlarına ve turizm bölgesi halkına sağlıklı, güvenli ve sürdürülebilir bir yaşam ortamı oluşturulması için katkı sağlanması.

HEDEF 5.7. Mezarlıkların Düzenlenmesi: Ölüm belgelerinin uluslararası standartlarda hazırlanması; cenaze nakil ve defin işlemlerinin çevre ve insan sağlığı açısından gerekli tüm önlemlerin alındığı, kolay yürütülebilen bir süreçte gerçekleşmesi ve mezarlıkların toplumun tüm kesimlerince kabul edilebilir nitelikte, bakımlı ve güvenli alanlar haline getirilmesinin sağlanması.

BİLEŞEN 6. FİZİKSEL ÇEVRENİN GELİŞTİRİLMESİ

Amaç: Su güvenilirliğinin sağlanması ve su kalitesinin artırılması; Atıklar yönünden temiz ve yaşanabilir bir çevre sağlanması; yaşam ve çalışma alanlarında gürültünün önüne geçilmesi; elektromanyetik alanların toplum sağlığı için oluşturduğu risklerin önlenmesi; dış ve iç ortamlarda temiz ve güvenilir hava ortamı yaratılması; ekosistemle uyumlu bir kalkınma modelinin oluşturulması; iklim değişiklikleriyle mücadelede akılcı politikalar uygulayarak fiziksel çevrenin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

HEDEF 6.1. Su Sağlığı ve Su Kalitesinin İyileştirilmesi : Temiz, güvenilir ve sürdürülebilir nitelikte suyun sağlanması.

HEDEF 6.2. Hava Kalitesinin İyileştirilmesi: Dış ve iç hava ortamını kapsayan, insan ve çevre sağlığı için hava kalitesinin temiz, güvenilir ve sürdürülebilir nitelikte olmasının sağlanması.

HEDEF 6.3. Elektromanyetik Güvenliğin Sağlanması: Elektrik-elektronik sistemlerin oluşturduğu elektromanyetik alanın (EMA) çevre ve toplum sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerinin ve yeni teknolojilerin toplumun kullanımına sunulmasıyla birlikte oluşabilecek risklerin en aza indirilmesi.

HEDEF 6.4. Atıkların Bertaraf Edilmesi: Atıkların en az oluşumunun sağlandığı, düzenli toplandığı, düzenli depolandığı, toplanan atıkların geri kazanıldığı, temiz, yaşanılır ve sürdürülebilir bir çevre sağlanması.

HEDEF 6.5. Gürültünün Önlenmesi: Yaşama ve çalışma ortamlarının gürültüden arındırılmasının sağlanması.

HEDEF 6.6. İklim Değişikliği Politikalarının Geliştirilmesi: İklim değişikliği politikalarını kalkınma politikalarıyla entegre ederek, enerji verimliliğini yaygınlaştırarak, temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını artırarak, iklim değişikliğiyle mücadeleye özel şartları çerçevesinde aktif katılım sağlayarak, düşük karbon yoğunluğu ile yüksek yaşam kalitesi ve refahın bir arada sağlanması.

HEDEF 6.7. Ekosistem Sürdürülebilirliğinin Sağlanması: Mevcut bozulmamış doğayı koruyan, canlı cansız tüm doğal varlıkların devamlılığını sağlayan, bozulan doğal dengeleri tekrar oluşturan bir ekosistemin desteklenmesi ve ekosistemle uyumlu bir kalkınma modelinin oluşturulması.

HEDEF 6.8. Nükleer ve Radyasyon Güvenliğinin Sağlanması: Toplumun her kesiminin ülke ve ülke dışından kaynaklanan nedenlerle olağan yaşamlarında, çalışma koşullarında, nükleer kazalar veya saldırılar gibi olağandışı durumlarda radyoaktivite ve nükleer radyasyondan etkilenimlerini azaltmaya yönelik önlemlerin yaygın ve etkin şekilde alınması.

BİLEŞEN 7. KİMYASAL ÇEVRENİN GELİŞTİRİLMESİ

Amaç: Sağlıklı ve güvenilir tekstil ürünleri ve giysilerin üretilmesi ve denetiminin sağlanması; kozmetik madde ve ürünlerin, deterjanların ve biyosidal ürünlerin etkin gözetim ve denetimlerinin sağlanması; kimyasal maddelerin üretim kullanım ve kontrolünde eğitim ve kontrol süreçlerine işlerlik kazandırılması yoluyla kimyasal çevrenin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

HEDEF 7.1. Giysilerin Güvenilirlik ve Kalitesinin Artırılması: Tüketicinin sağlık ve güvenliğinin korunması amacıyla çevre dostu ve güvenli tekstil ve giyim ürünlerinin üretilmesinin desteklenmesi.

HEDEF 7.2. Oyuncak Güvenilirliğinin Artırılması (Çocuk gereçleri): Çocukların ruhsal bedensel yönden sağlıklı gelişimini sağlayacak, güvenli, kolay ulaşılabilir, çevreyle dost, sosyal dünyaya uyumunu artıran eğitici ve öğretici çocuk oyuncak ve gereçlerine erişilebilirliğin artırılması.

HEDEF 7.3. Kozmetiklerin / Deterjanların Güvenilirliğinin Artırılması: Kozmetik madde ve ürünler, deterjanlar ve biyosidal ürünlere ait mevzuatın hazırlanması, üretici ve tüketicilerin doğru bilgilendirilmesi ve piyasa gözetim ve denetiminin etkin olarak gerçekleştirilmesi ile insan ve çevre sağlığının iyileştirilmesi.

HEDEF 7.4. Kimyasal Maddelerin Güvenliğinin Sağlanması: Kimyasal maddelerin üretimden tüketime kadar her alanda bilinçli ve güvenli kullanımının sağlanması için eğitim ve kontrol mekanizmalarına işlerlik kazandırılarak, insan sağlığı ve ekolojik dengenin korunması.

BİLEŞEN 8. TIBBİ CİHAZ VE ÜRÜNLERİN GÜVENLİ VE AKILCI KULLANIMININ GELİŞTİRİLMESİ

Amaç: İlaç üretimi ve ARGE çalışmaları yapılması; nano, mikro malzeme ve ürünlerin insan-çevre sağlığı ve güvenliği kapsamında kontrollü ve güvenli üretim ve kullanımının sağlanması; bitkisel ürünlerin güvenli kullanımının geliştirilmesi; tıbbi cihaz ve ürünlerin güvenli ve akılcı kullanımının geliştirilmesi hedeflenmektedir.

HEDEF 8.1. Tıbbi Ürünlerin (Biyolojik Ürün ve İlaçlar) Güvenilirliğinin Artırılması: Tıbbi ürün, hammadde üretimi ve ARGE çalışmalarının her aşamasında toplum sağlığı ve güvenliğinin, etik değerlerin öncelenmesi; toplumun tıbbi ürün kullanımı konusunda bilinçlendirilmesi.

HEDEF 8.2. Tıbbi Cihazların Güvenilirliğinin Sağlanması: Ülkemizde kullanılan, tasarlanan, üretilen ya da ithal edilen tüm tıbbi cihazların insan ve çevre sağlığına zarar vermeyecek şekilde güvenli, doğru ve etkin kullanılmasının sağlanması.

HEDEF 8.3. Mikro ve Nanoteknoloji İle Üretilmiş Malzemelerin Güvenli Kullanımının Sağlanması: Türkiye’de nano ve mikro malzeme, ara ürün ve son ürünlerin insan-çevre sağlığı ve güvenliği kapsamında kontrollü ve güvenli olarak üretilmesi, tüketilmesi, depolanması ve atık yönetimi konularının bilimsel-etik, ulusal-uluslararası kurallara göre etkin biçimde düzenlenmesi, uygulanması, denetlenmesi ve toplumda bu konularda bilgi ve farkındalık oluşturulması.

HEDEF 8.4. Bitkisel Ürünlerin Güvenilirliğinin Sağlanması: Bitkisel ürünlerin güvenli şekilde kullanımının sağlanması.

BİLEŞEN 9. BULAŞICI OLMAYAN HASTALIKLARIN YÖNETİMİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Amaç: Çocuk ve erişkinde ruh sağlığının korunması ve geliştirilmesi; kansere bağlı hastalık yükünün azaltılması; genetik kökenli hastalıklarda danışmanlık, sağlık eğitimi, nitelikli laboratuvar hizmetleri ve ileri teknolojilere dayalı tanı-tedavi olanaklarının sağlanması; kronik hastalıklarda önleme, erken tanı, tedavi ve rehabilitasyon konularında kanıta dayalı maliyet etkin çok sektörlü sağlık müdahaleleri geliştirilerek bulaşıcı olmayan hastalıklar yönetiminin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

HEDEF 9.1. Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Yönetimi: Kronik hastalıklarda önleme, erken tanı, tedavi ve rehabilitasyon konularında kanıta dayalı maliyet etkin sağlık müdahalelerini uygulamada başarılı bir mücadele programının oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi; ilgili sektörlerin katılım, katkı ve işbirliğinin sağlanması.

HEDEF 9.2. Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Risk Faktörlerinin Azaltılması: Ülke genelinde ilgili

risk faktörlerini azaltarak bulaşıcı olmayan hastalıkların önlenmesi ve kontrol altına alınması.

HEDEF 9.3. Kanserden Korunma: Kansere bağlı hastalık yükünün azaltılması.

HEDEF 9.4. Ruh Sağlığının Korunması ve Geliştirilmesi: Toplumun tüm bireylerinin ruhsal sağlığının korunması ve geliştirilmesi, ortaya çıkan bozukluklarının erken tanısı, etkin ve hızlı şekilde tedavi edilmesi ve oluşan yeti yitimlerinin etkilerinin azaltılması ve topluma uyuma yönelik koruyucu ve rehabilitasyon (esenlendirme) hizmetlerinin geliştirilmesi.

HEDEF 9.5. Genetik Hastalıkların Önlenmesi: Genetik kökenli hastalıkların azaltıldığı, genetik danışmanlık hizmetlerinin artırıldığı ve erişiminin kolaylaştırıldığı, evrensel düzeyde genetik eğitiminin yapıldığı, ileri teknolojiler kullanılarak genetik bilimi alanında bilginin üretildiği, uygulandığı ve yayıldığı, hizmeti üretenin ve hizmeti alanın memnuniyetinin en üst düzeyde olduğu, uluslararası alanda rekabete açık, üstün nitelikli sağlık hizmeti sunan, halkın genetik hastalıklar yönünden bilinçlendirilmesi ve eğitime yönelik çalışmaların yapıldığı bir toplum oluşturulması; genetik alanında klinik ve laboratuvar hizmetlerinin çağdaş ve multidisipliner bilimsel anlayışla gerçekleştirildiği referans sağlık kurumları oluşturulması.

BİLEŞEN 10. İŞ SAĞLIĞININ GELİŞTİRİLMESİ

Amaç: Gayrisihhi müesseselerin insan ve çevre sağlığına olumsuz etkilerinin azaltılması; tüm çalışma ortamları ve çalışanları kapsayan iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

HEDEF 10.1. İş Sağlığının Geliştirilmesi: Tüm çalışanları, çalışma ortamlarını kapsayan, bütüncül, dinamik ve insan sağlığını önceleyen, iş sağlığı ve iş güvenliği hizmetlerinin geliştirilmesi.

HEDEF 10.2. Gayrisihhi Müesseselerin Etkilerinin Azaltılması: Gayrisihhi müesseselerin insan ve çevre sağlığına zararlarının en aza indirilmesinin sağlanması.

BİLEŞEN 11. KAZALARIN ÖNLENMESİ VE AFETLERE HAZIRLIKLILIK OLMA

Amaç: Toplum sağlığını tehdit eden acil durumlar kapsamında, kazaların ve kazalara bağlı yaralanmaların önlenmesi ve oluşan hasarlar için nitelikli ilk yardım uygulamaları yapılması; biyoterörizmin önlenmesi; afetlerden korunma, oluşan zararın en aza indirilmesi ve afetlere hazırlıklı olunmasını hedeflenmektedir.

HEDEF 11.1. Ulaşım Güvenliğinin Geliştirilmesi: Ekonomik ve sosyal gelişmelerin yarattığı gereksinimlere nitelikli bir biçimde yanıt verebilecek, insan sağlığı ve çevreyi olumsuz etkilemeyecek güvenli ulaşım olanaklarının oluşturulması.

HEDEF 11.2. Kazaların Önlenmesi ve İlk Yardım: Bireylerin ve toplumun sağlığını korumak ve geliştirmek için kazaların ve kazalara bağlı yaralanmaların en aza indirildiği, gerekli koruma yöntemlerinin devletin gözetim ve denetiminde uygulandığı ve geliştirildiği, kaza durumunda nitelikli ilk yardım uygulamalarının yaygınlaştırılması.

HEDEF 11.3. KBRN ve Biyoterörizmin Etkilerinin Azaltılması: KBRN ve biyoterörizm kapsamındaki olayların gerçekleşmesinin önlenmesi ve gerçekleşmesi durumunda açığa çıkan hasarın en aza indirgenmesinin sağlanması.

HEDEF 11.4. Afetlere Hazırlıklı Olma ve Müdahale: Can ve mal kaybının en aza indirilmesi amacıyla toplumun afetlere hazırlıklı olmasının sağlanması, afetlerin olumsuz etkilerinin önlenmesi, afet durumunda sağlık hizmetlerinin sürekliliğinin sağlanması.

BİLEŞEN 12. KANITA DAYALI SAĞLIK İLETİŞİMİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Amaç: Ulusal bilgi sistemleri ile entegre bir sağlık bilişim altyapısının geliştirilmesi; sağlık alanında ortaya çıkan yenilikleri tüm bireylere ulaştıran etkili medya desteği sağlanması, kanıta dayalı sağlık iletişiminin geliştirilmesini hedeflenmektedir.

HEDEF 12.1. Sağlık İletişiminin Geliştirilmesi: Toplum sağlığının korunması ve bireysel sağlık haklarının kullanılmasında medya desteğinin sağlanması, sağlık alanında ortaya çıkan yenilikler konusunda medya yoluyla farkındalık yaratılarak sağlıklı bir toplum oluşturulması.

HEDEF 12.2. Sağlık Bilişiminin Geliştirilmesi: Sağlıklı bir toplum ve gelecek hedefiyle, birey merkezli, ulusal bilgi sistemleri ile entegre bir sağlık bilişimi altyapısının tasarlanarak geliştirilmesi ve çıktılarının kurumlar ve bireyler tarafından etkili kullanımının sağlanması.

4. EYLEM PLANININ AŞAMALARI VE MALİYETLERİN DAĞILIMI

Programda yer alan 12 bileşenin gerçekleştirilmesi, 2023 yılına kadar uzanan bir zaman dilimine göre tasarlanmıştır. Hedeflere ulaşılabilmesi için doğru zamanda doğru adımların atılması kritik öneme sahiptir.

Sağlık hizmetlerine olan ihtiyacın giderek artması ve bu alana ayrılan kaynakların sınırlı olması nedeniyle, hangi sağlık programlarına ya da teknolojilerine öncelik verileceği önemli hale gelmiştir. Bu yüzden önceliklerin belirlenmesinde ekonomik değerlendirme yöntemleri karar vericilere önemli bilgiler sunduğu ve belirsizliği önemli ölçüde azalttığı için yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Program kapsamında önceliklerin belirlenmesi sürecinde;

- * Verimlilik ve Hakkaniyet ilkeleri doğrultusunda
- * Kısa sürede etkili sonuçlandırılacak
- * Sektörler arasında işbirliği geliştirme ve cesaretlendirme ilkeleri göz önünde bulundurularak

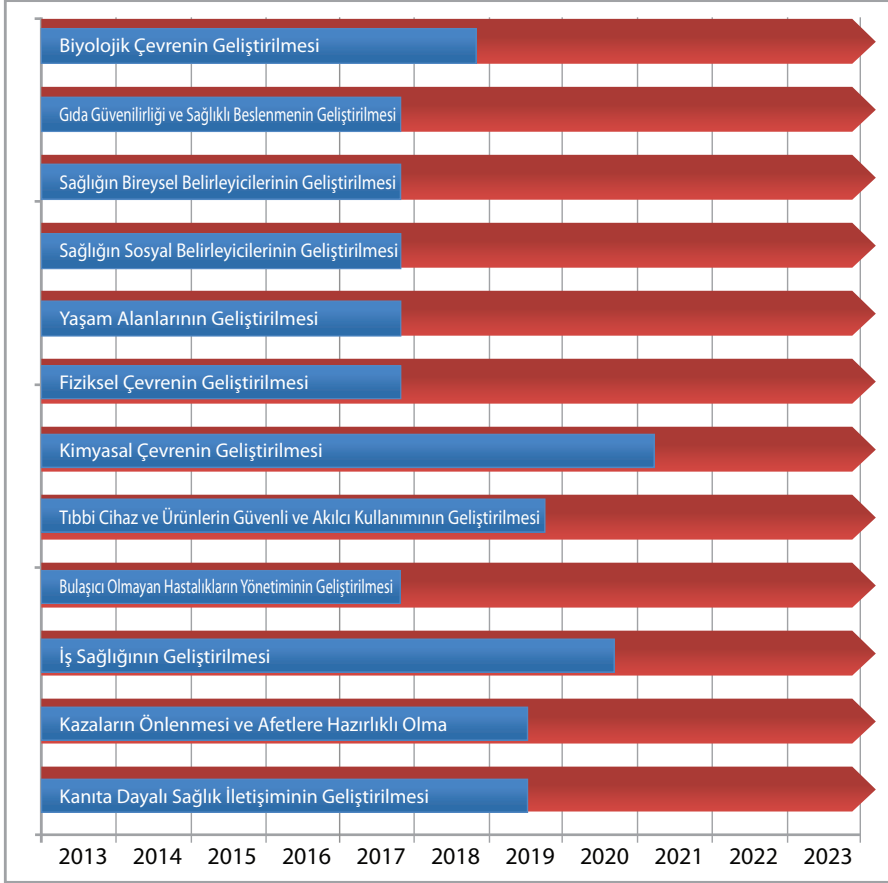
Önceliklendirilen ve takvimlendirilen eylemler eş zamanlı olarak tüm illerimizde uygulamaya konulacaktır.

Uygulama safhasında özellikle domino etkisinin olumlu yönde olacağı ve sektörler arası iş ve işbirliğini geliştirici aktivite/uygulamalar daha öncelikli olarak değerlendirilecektir.

Program kapsamındaki eylem faaliyetlerinin zaman planındaki önceliklendirilmesi; yukarıda belirtilen kriterlere dayanmaktadır. Eylemlerin önceliklendirilmesinde “eylemden beklenen fayda” ve “eylemin uygulanma kolaylığı” dikkate alınmıştır.

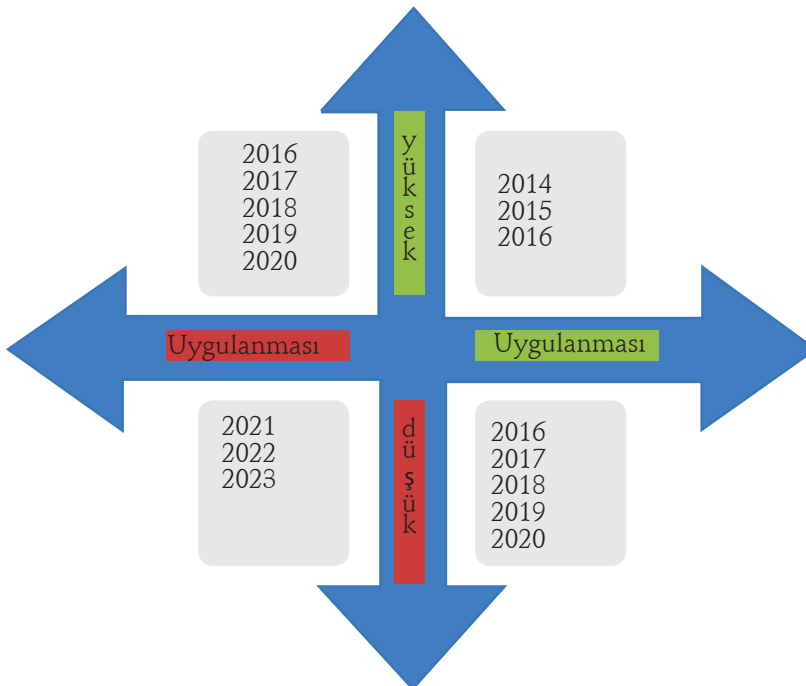
Şekil 2 – Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğunu Geliştirme Programı Bileşenlerinin Uygulama Süreci

Eylemlerin Hayata Geçirilmesi

Eylemlerin Ekonomik ve Sosyal Faydaya Dönüşmesi

Şekil 3 - Eylem Önceliklendirme Matrisi.

Buna göre, Program eylemleri, iki eksen bazında “yüksek-orta-düşük” seviyelerde önceliklendirme matrisindeki yerini almıştır. Önceliklendirme matrisinde iki eksen de “yüksek” değer alan eylemler zaman planında öncelikli olarak ele alınmış, ikisinde de “düşük” değer alan eylemlere ise zaman planında ileriki yıllarda yer verilmiştir. Ara değerler ise, şekilde görüldüğü gibi 2012-2023 arasında dağılmaktadır. Buna göre, ilk dört yıl uygulamaların ağırlıklı olduğu, sonraki yıllar ise eylem sayısının görece olarak azaldığı yıllardır.

Tablo 1 - Maliyetlerin Yıllar İtibarıyla Dağılımı.

ÇOK SEKTÖRLÜ SAĞLIK SORUMLULUĞUNU GELİŞTİRME PROGRAMI						
“1. BÖLÜM: SAĞLIĞIN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİNE ÇOK SEKTÖRLÜ YAKLAŞIM” TAHMİNİ MALİYET						
SORUMLU KURUM	EYLEM SAYISI	KISA VADE (2013-2015)	ORTA VADE (2016-2018)	UZUN VADE (2019-2023)	MALİYET (€1000)	
T.C. Sağlık Bakanlığı	394	613.098	492.634	387.788	1.493.520	
T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	111	345.686	289.135	185.221	820.042	
T.C. İç İşleri Bakanlığı	49	139.628	99.604	88.743	327.975	
T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	19	101.963	68.547	65.890	236.400	
T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	77	82.752	72.732	59.584	215.068	
T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	51	100.149	49.641	47.434	197.224	
T.C. Milli Eğitim Bakanlığı	48	75.008	51.315	44.089	170.412	
YÖK / Üniversiteler	5	75.921	50.548	39.944	166.413	
T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı	26	56.360	44.925	33.798	135.083	
T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	42	54.472	40.725	39.885	135.082	
T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı	13	43.148	35.852	25.256	104.256	
T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	57	43.754	29.996	27.623	101.373	
T.C. Başbakanlık (AFAD)	37	34.370	24.106	18.780	77.256	
T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	30	26.645	20.360	18.005	65.010	
T.C. Kalkınma Bakanlığı	4	18.239	15.239	12.356	45.834	
T.C. Ekonomi Bakanlığı	2	12.387	10.256	9.860	32.503	
T.C. Adalet Bakanlığı	16	12.151	7.058	6.205	25.414	
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	2	11.397	7.125	5.980	24.502	
T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	9	7.109	5.120	4.880	17.109	
Diğer	104	44.724	28.981	25.641	99.346	
GENEL TOPLAM	921	1.898.961	1.443.899	1.146.962	4.489.822	

Tablo 2 - Maliyetlerin Bileşenlerin Eylem Oranlarına Göre Dağılımı

ANA BİLEŞEN	EYLEM SAYISI	EYLEM PAYI	MALİYET (1000 TL)	YÜZDE PAY
Biyolojik Çevrenin Geliştirilmesi	66	7,17	284.158,75	6,33
Gıda Güvenilirliği ve Sağlıklı Beslenmenin Geliştirilmesi	37	4,02	217.744,21	4,85
Sağlığın Bireysel Belirleyicilerinin Geliştirilmesi	31	3,37	207.401,13	4,62
Sağlığın Sosyal Belirleyicilerinin Geliştirilmesi	47	5,1	507.318,12	11,30
Yaşam Alanlarının Geliştirilmesi	112	12,16	501.868,50	11,18
Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi	233	25,3	586.010,15	13,05
Kimyasal Çevrenin Geliştirilmesi	25	2,71	239.467,03	5,33
Tıbbi Cihaz ve Ürünlerin Güvenli ve Akılcı Kullanımının Geliştirilmesi	93	10,1	623.933,07	13,90
Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Yönetiminin Geliştirilmesi	126	13,68	558.403,16	12,44
İş Sağlığının Geliştirilmesi	40	4,34	276.219,67	6,15
Kazaların Önlenmesi ve Afetlere Hazırlıklı Olma	76	8,25	357.292,45	7,96
Kanuta Dayalı Sağlık İletişiminin Geliştirilmesi	35	3,8	92.097,00	2,05
Toplam	921	100,00	4.489.822,20	100,00

5. KAYNAKLARIN TEMİNİ

Bakanlar Kurulu kararıyla programa genel bütçeden yıllık ödenek tahsis edilmesi sağlanacaktır.

6. UYGULAMANIN İZLENMESİ VE ÖLÇÜLMESİ

Program uygulanmasını ve hedeflere ne ölçüde yaklaşıldığını izlemek amacıyla her bir eylem ve faaliyet için geliştirilen mantıksal çerçeve matrislerinde performans göstergeleri tanımlanmaktadır. Bu göstergeler üzerinden yapılacak Program izlemi, uygulayıcılar ve karar alıcıların Program sürecindeki ilerlemeleri değerlendirebilmeleri için temel araçlardan biri olacaktır.

7. SONUÇ

Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğunu Geliştirme Programı Türkiye'nin çağdaş yönetim anlayışı içerisinde değişik sektörleri aynı masada buluşturan, tartıştıran, ortak akılda birleştiren, ileriye yönelik hedefler belirlenmesini sağlayan, bu anlamda ve kapsamda dünyaya örnek bir programdır.

Programda yer alan 12 bileşen ve onlara ait hedefler incelendiğinde yetki, sorumluluk ve yürütme sorumluluğu açısından birbirleri ile rekabet içerisinde olan kamu ve özel sektör temsilcilerinin aynı amaç doğrultusunda çalışmaları, sağlık hizmetlerinde sorumluluğun paylaşılması ve gereklerinin yerine getirilmesinde umut verici bir yaklaşımdır.

Ülkemizde 1923 yılında Cumhuriyet'in kurulması ile başlayan ve günümüze ulaşan süreçte sağlık politikaları değerlendirildiğinde, nitelik ve kapsam açısından sağlığa çok sektörlü yaklaşımın hiçbir zaman göz ardı edilmediği görülmektedir. Ancak, bu yaklaşım istenilen boyutlarda, yeterli katkı ve katılımı sağlanamamıştır. Hatta zaman zaman sektörler arasında yetki ve sorumluluk alanlarına ilişkin sorunlar yaşanmış, bu durum sağlığın korunmasını, geliştirilmesini, sağlık hizmetlerinin sunulmasını, etkinliğini ve sunulan hizmetin algısını olumsuz yönde etkilemiştir. Bununla birlikte günümüz dünyasında sanayi, teknoloji, bilişim, ekonomi, kentleşme gibi alanlardaki hızlı değişimler sağlık hizmet sunumunun niteliğini de derinden etkilemektedir.

Birey ve toplum sağlığını belirleyici faktörlerin dinamik yapısı, sağlık hizmet sunumunda günümüzde geçmişe göre daha sistematik, katılımlı, kapsayıcı, ileriye yönelik politikalar geliştirilmesini gerekli kılmaktadır. Ülkelerin bu dinamik yapıya ayak uydurma, karşılaşılan sorunlara hızlı ve etkin refleks geliştirme çabaları ise çok kolay olamamaktadır.

Bu nedenle Türkiye'nin geliştirdiği bu özgün program diğer ülkeler için de örnek oluşturabilecek, dünyadaki her insanın sosyal adalet anlayışı içerisinde sağlıklı olma hakkını vurgulayarak daha sağlıklı yaşam sürmesini önceleyen bir program olarak değerlendirilmelidir.

Biyolojik Çevrenin Geliştirilmesi				
Bulaşıcı Hastalıkların Önlenmesi				
Sağlık Bakanlığının Enfeksiyonlardan Korunmaya Öncelik Vermesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
1	Bulaşıcı hastalıklara yönelik koruyucu sağlık hizmetlerine öncelik verilmesi. Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Mevzuatını düzenler ve günceller(K) Kurumsal Düzenlemeler -Koruyucu sağlık hizmetlerine yönelik olarak, hem sağlık insan gücünün hem de logistik kaynakların (bina, malzeme, vs..) ülke düzeyinde yaygın ve aynı standartta sunulabilmesi için tüm düzenlemeleri yapar.(K) -Bu durumun devamlılığını sağlar.(O) İnsan Kaynakları -Sağlık hizmetlerinde çalışacak, koruyucu sağlık hizmetlerini konusunda nitelikli olan, yeterli sayıda personel istihdam eder ve hizmet içi (uygulamaya yönelik) eğitimler ile bu personelin verimliliğini artırır.(K) -Nitelikli ve yeterli personelin ülkenin artan ihtiyaçları oranında devamlılığını sağlar.(O)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Üniversiteler - (İ) Yerel Yönetimler	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d) Tsmbs Kriterleri: -A, b, c ve d grubu bildirim zorunlu bulaşıcı hastalıklara bağlı ölüm sayısı -A, b, c ve d grubu bildirim zorunlu bulaşıcı hastalıklara bağlı mortalite hızı -A, b, c ve d grubu bildirim zorunlu bulaşıcı hastalıklara bağlı fatalite hızı
Faaliyetler				
<ul style="list-style-type: none"> - Mevzuatın koruyucu hekimlik bağlamında güncellenmesi için komite ve komisyonlar oluşturur - Komite ve komisyonların çalışma usul ve esaslarını belirler, görev tanımlarını yapar - Periyodik olarak görev alacak kişileri belirler - Çalışma takvimi geliştirir ve çalışmalar için olanaklar sağlar - Komisyonların çalışması sonucuna göre mevzuatı geliştirip yayınlar - Güncel gelişmelere uygun olarak mevzuatı düzenler - Mevcut durumun saptanması - Koruyucu sağlık hizmetlerinde kullanılan insan gücü, bina, araç, gerecin standartlarını belirler. - Eksikleri tespit edip giderilmesini sağlar - Mevcut personel istihdam durumunu saptar - Belirlenen insan gücü standartlarına göre personel istihdamındaki yetersizlikleri tespit eder - Standartlara uygun personel istihdam eder - Mevcut personelin hizmet içi eğitim gereksinimi durum tespiti yapar - Eksikliklere uygun olarak eğitim programı geliştirir ve sürekli revize eder - Yazılı ve görsel eğitim materyali geliştirir - Eğitim verecek eğitimcilerin eğitimini yapar - Ulusal düzeyde kapsayıcılığı yüksek eğitimler yapar ve devamlılığını sağlar 				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun vade

Biyolojik Çevrenin Geliştirilmesi				
Hayvan Sağlığının Geliştirilmesi				
Hayvan Yetiştiriciliği ve Sağlığını Geliştirmek				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
46	Hayvanlarda enfeksiyöz hastalıkların ve etkilerinin önlenmesi Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Mevcut mevzuatın geliştirilmesi(K) Kurumsal Düzenlemeler -Yeniden yapılandırma(K) -Enfeksiyon hastalıklarının eradikasyonu/ kontrol altına alınması için eylem planı hazırlanması ve uygulamaya geçirilmesi(O) -Hastalıklardan arılık statüsü(U) İnsan Kaynakları -Meslek içi eğitim(K) -Gerekli personel istihdamı ve devamlılığı, meslek içi eğitim(O)	- (S) T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - (İ) Tıp Fakülteleri - (İ) veteriner Fakülteleri - (İ) Sivil Toplum Kuruluşları - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d),(e)
Faaliyetler				
<ul style="list-style-type: none"> - Hayvanlarda bulaşıcı hastalıkların önlenmesine, sağlık bakanlığı ile eşgüdüm ve işbirliğine yönelik mevzuatta gerekli güncellemelerin yapılması - Hayvanlardaki enfeksiyöz hastalıkların kontrolü ve engellenmesi yöntem ve stratejilerini belirlemek ve uygulamak üzere çok sektörlü yaklaşımla kurumsal düzenleme yapmak. - Hayvanlarda enfeksiyon hastalıklarının kontrol, eliminasyon ve eradikasyonu için eylem planları oluşturmak. - Gereksinimlere uygun hizmet içi eğitim planları, gereğinde istihdam yapmak. 				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun vade

Biyolojik Çevrenin Geliştirilmesi				
Hayvan Sağlığının Geliştirilmesi				
Hayvan Sağlığını Etkileyen Çevrenin İyileştirilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
35	Hayvan sağlığına ilişkin araştırmalar yapılması Başlama: Tanımsız Süre: Tanımsız	Kurumsal Düzenlemeler -Kurumsal yapının saha araştırmaları için reorganizasyonu(K) İnsan Kaynakları -Çevre araştırmaları için eğitilmiş, yeterli personel istihdamı(K) -Çevre araştırmaları için eğitilmiş, yeterli personel istihdamı(O)	- (S) T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - (İ) T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı - (İ) Üniversiteler - (İ) TÜBİTAK - (İ) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (İ) T.C. Kalkınma Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(c),(e) -Hayvan sağlığı için yapılan çevre araştırmaları sayısı
Faaliyetler				
- Epidemiyolojik çalışmalar yapabilecek personelin yetiştirilmesi, geliştirilmesi ve istihdamı - Kurumsal yapıyı, tanımlayıcı araştırmaları analitik araştırmalar yönünde geliştirecek şekilde yeniden organize etmek.				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Biyolojik Çevrenin Geliştirilmesi				
Hayvan Sağlığının Geliştirilmesi				
Hayvan Sağlığını Etkileyen Çevrenin İyileştirilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
36	Mevcut mera ve çayırların korunması, ıslahı ve yeni alanların açılması Başlama: 2014 Süre: >36 AY	Mevzuat Düzenleme -Mevcut mevzuatta gereksinimlere göre güncelleme yapar(K) -Mevcut mevzuatta gereksinimlere göre güncelleme yapar(O) -Mevcut mevzuatta gereksinimlere göre güncelleme yapar(U) Kurumsal Düzenlemeler -Kurumsal yapının meralara yönelik hizmetler için güçlendirilmesi.(K) -Kurumsal yapının meralara yönelik hizmetler için güçlendirilmesi.(O) -Kurumsal yapının meralara yönelik hizmetler için güçlendirilmesi.(U)	- (S) T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - (İ) T.C. İçişleri Bakanlığı - (İ) T.C. Kalkınma Bakanlığı - (İ) T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı - (İ) Yerel Yönetimler	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(e) -Mera ve çayır oranı -Yeni açılan mera ve çayır alanı miktarı
Faaliyetler				
- Meralar konusundaki mevcut mevzuatı inceler, gerekli güncellemeleri yapar. - Mevcut meraların tespiti ve iyileştirilmesinde görevli personel istihdam planlaması yapar - İstihdam edilen personelin eğitimlerini planlar - Eğitimler için yazılı ve görsel eğitim materyali hazırlar - Eğitim materyalini basar, personele dağıtır. - Eğitimleri yürütür ve sürekliliğini sağlar - Meralarla ilgili iş ve işlemleri yürütecek yapıyı güçlendirir				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

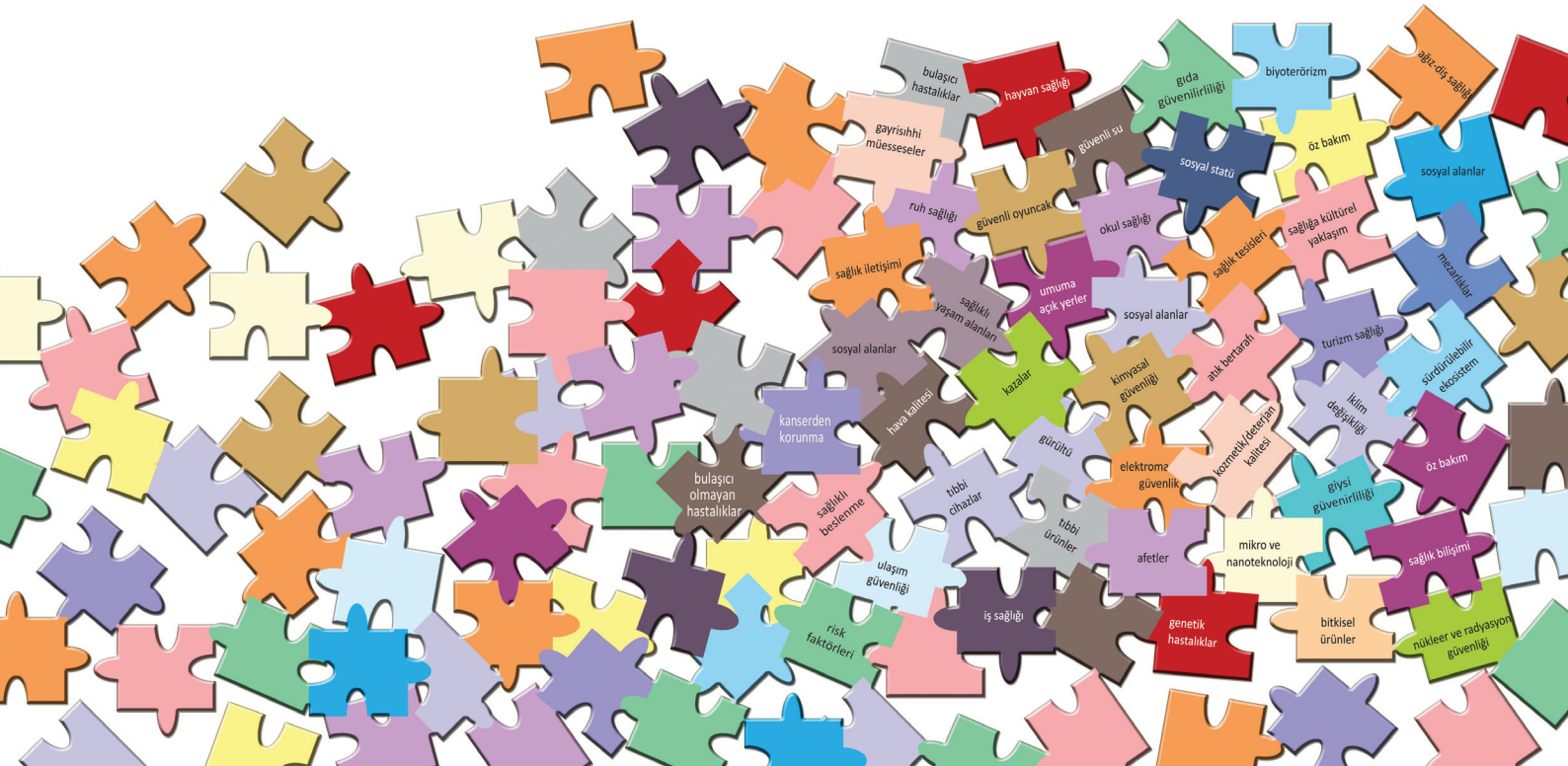
T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

Bileşen 2

Gıda Güvenilirliği ve Sağlıklı Beslenmenin Geliştirilmesi

HEDEF 2.1. Gıda Güvenilirliği ve Besin Kalitesinin Geliştirilmesi

HEDEF 2.2. Sağlıklı Beslenme

Gıda güvenirlirliği ve Sağlıklı Beslenmenin Geliştirilmesi				
Gıda Güvenirlirliği ve Besin Kalitesinin Artırılması				
Beslenme ve Gıda Politikaları Geliştirmek				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/ilgili Kurumlar	Değ. Kriterleri
67	Beslenme politikasının oluşturulması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Sağlık bakanlığı ile protokol oluşturmak(K) -Sürekliliğini sağlar.(O) -Sürekliliğini sağlar.(U) Kurumsal Düzenlemeler -Sağlık bakanlığı ile protokol oluşturarak gıda, tarım ve hayvancılık bakanlığında beslenme ile ilgili birim oluşturmak(K) -Sürekliliğini sağlar.(O) -Sürekliliğini sağlar.(U) İnsan Kaynakları -Beslenme konusunda oluşturulacak birime istihdamın yapılması(K) -Sürekliliğini sağlar.(O) -Sürekliliğini sağlar.(U)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (S) T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - (İ) T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - (İ) Üniversiteler - (İ) T.C. Milli Eğitim Bakanlığı - (İ) YÖK - (İ) Tüketiciyi Koruma Dernekleri - (İ) TÜİK - (İ) TSE - (İ) TOBB	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c)
Faaliyetler				
- Sağlık bakanlığı ile gıda, tarım ve hayvancılık bakanlığı arasında iş birliği protokolünün oluşturulması - Nitelikli personel istihdamı sağlar - Sağlık bakanlığında gıda ve beslenme ile ilgili birim oluşturur - Oluşturulan protokolün sürekliliğinin sağlanması - Gıda, tarım ve hayvancılık bakanlığında gıda ve beslenme ile ilgili birim oluşturur - Nitelikli personel istihdamı sağlar				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekteşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Gıda güvenirlirliği ve Sağlıklı Beslenmenin Geliştirilmesi				
Gıda Güvenirlirliği ve Besin Kalitesinin Artırılması				
Türk Gıda Güvenirlirliği Otoritesinin (TGGO) Oluşturulması				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/ilgili Kurumlar	Değ. Kriterleri
68	Türkiye gıda güvenirlirliği kurulunun(tggk) oluşturulması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Türkiye gıda güvenirlirliği otoritesinin kurulması için gerekli mevzuatın hazırlanması(K) -Güncellenir.(O) -Güncellenir.(U) Kurumsal Düzenlemeler -Türkiye gıda güvenirlirliği kurulunun oluşturulması(K) -Sürekliliğinin sağlanması.(O) -Sürekliliğinin sağlanması.(U) İnsan Kaynakları -Gıda konusu ile ilgili değişik bakanlıklarda çalışan personelin istihdamı ve üniversitelerde çalışan bilim adamlarının türkiye gıda güvenirlirliği otoritesi değişik kurullara katılımının sağlanması.(K) -Sürekliliğinin sağlanması.(O) -Sürekliliğinin sağlanması.(U)	- (S) T.C. Başbakanlık - (İ) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (taek) - (İ) Meslek Kuruluşları - (İ) Türk Akreditasyon Kurumu - (İ) TSE - (İ) T.C. İçişleri Bakanlığı - (İ) TÜBİTAK - (İ) Tüketiciyi Koruma Dernekleri - (İ) Üniversiteler - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Sivil Toplum Kuruluşları - (İ) T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - (İ) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (İ) T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d)
Faaliyetler				
- Gereklili mevzuatı oluşturur - Türkiye gıda güvenirlirliği otoritesini kuruluşunu yapar - Gıda konusunda nitelikli personel istihdamını sağlar ve gıda ile ilgili kurulların çalışmasını sağlar				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekteşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Sağlığın Bireysel Belirleyicilerinin Geliştirilmesi
Öz bakımın Geliştirilmesi

Beslenme				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ. Kriterleri
104	Sağlıklı beslenmenin teşvik edilmesi Başlama: Tanımsız Süre: Tanımsız	Kurumsal Düzenlemeler -Gıda güvenilirliği eğitimi birimi kurulması. teknik ve donanım desteğinin sağlanması(K) -Türkiye beslenme ve sağlık araştırması'nın periyodik olarak tekrarlanması sağlanarak mevcut durumun belirlenmesi, ulusal politika ve programların güncellenmesi(O) -Türkiye beslenme ve sağlık araştırması'nın periyodik olarak tekrarlanması sağlanarak mevcut durumun belirlenmesi, ulusal politika ve programların güncellenmesi(U) İnsan Kaynakları -Sağlıklı beslenme ile ilgili ulusal ve yerel program ve araştırmaların planlanıp yürütülmesi, beslenme eğitimlerinin yaygınlaştırılması amacıyla nitelikli personel istihdamının ve sürekliliğinin sağlanması(K) -Sağlıklı beslenme ile ilgili ulusal ve yerel program ve araştırmaların planlanıp yürütülmesi, beslenme eğitimlerinin yaygınlaştırılması amacıyla nitelikli personel istihdamının ve sürekliliğinin sağlanması(O)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - (İ) T.C. Kalkınma Bakanlığı - (İ) T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - (İ) T.C. İç İşleri Bakanlığı - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) Üniversiteler - (İ) Sivil Toplum Kuruluşları - (İ) RTÜK - (İ) TÜİK - (İ) T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı - (İ) TSK - (İ) YÖK - (İ) T.C. Milli Eğitim Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(c)

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Sağlığın Bireysel Belirleyicilerinin Geliştirilmesi
Öz bakımın Geliştirilmesi

Beslenme				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ. Kriterleri
105	Gıdaların sağlıklı hazırlanmasının denetlenmesi Başlama: 2017 Süre: >36 AY	Mevzuat Düzenleme -Gıdaların sağlıklı hazırlanmasının denetlenmesi konusunda denetleme mevzuatının güncellenmesi(K) -Gıdaların sağlıklı hazırlanmasının denetlenmesi konusunda denetleme mevzuatının güncellenmesi(O) -Gıdaların sağlıklı hazırlanmasının denetlenmesi konusunda denetleme mevzuatının güncellenmesi(U) İnsan Kaynakları -Gıdaların sağlıklı hazırlanmasının denetlenmesi konusunda çalışan personelin sayı ve nitelik olarak artırılması(K) -Gıdaların sağlıklı hazırlanmasının denetlenmesi konusunda çalışan personelin sayı ve nitelik olarak artırılması(O) -Gıdaların sağlıklı hazırlanmasının denetlenmesi konusunda çalışan personelin sayı ve nitelik olarak artırılması(U)	- (S) T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Sivil Toplum Kuruluşları - (İ) Üniversiteler - (İ) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(b),(c) -Denetlenen işletme oranı -Mevzuata uygun bulunan işletmelerin oranı

Faaliyetler

Gıdaların sağlıklı hazırlanmasının denetlenmesi konusunda denetleme mevzuatının güncellenmesi

Gıdaların sağlıklı hazırlanmasının denetlenmesi konusunda çalışan personelin eğitimi, istihdamı ve bunun sürekliliğinin sağlanması

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Sağlığın Bireysel Belirleyicilerinin Geliştirilmesi				
Ağız ve Diş Sağlığının Geliştirilmesi				
Koruyucu Ağız - Diş Sağlığı Politikasının Geliştirilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
122	Sağlık bakanlığı bünyesindeki merkezi birimin ulusal koruyucu ağız diş sağlığı hizmetlerini etkin şekilde yönetmek üzere yeniden düzenlenmesi Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Merkezi kads biriminin gereksinimler doğrultusunda yeniden yapılandırılması için mevzuatı düzenler(K) -Mevzuat güncellenir(O) -Mevzuatın güncellenmesi(U) Kurumsal Düzenlemeler -Ayrı bir birim oluşturulur(K) -Birim devamı(O) -Birim devamı(U) İnsan Kaynakları -Diş hekimi, halk sağlığı alanında yüksek lisans/doktora derecesine sahip hekimler, sağlık eğitimi ve iletişim uzmanları veya halk sağlığı uzmanı, halk sağlığı alanında yüksek lisans/doktora derecesine sahip hemşire, bilişim uzmanları ve sekreteryayı yürütecek idari personeli istihdam eder(K) -Personel günün gereksinimlerine göre güncelenir.(O) -Personel günün gereksinimlerine göre güncelenir.(U)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Üniversiteler - (İ) TDB	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c)
Faaliyetler				
- Merkezi kads biriminin gereksinimler doğrultusunda yeniden yapılandırılması için mevzuat düzenlenir - Merkezi kads biriminde çalışacak personelin kads için gerekli formasyonu kazanmaları amacıyla başlangıç eğitimleri yapılır - Sağlık bakanlığı bünyesinde varolan merkezi birim yeni insangücü eklenerek ulusal kads hizmetlerini yürütecek şekilde yeniden düzenlenir - Diş hekimi, halk sağlığı alanında yüksek lisans/doktora derecesine sahip hekimler, sağlık eğitimi ve iletişim uzmanları veya halk sağlığı uzmanı, halk sağlığı alanında yüksek lisans/doktora derecesine sahip personelini istihdam eder - Merkezi kads biriminde çalışan personelin periyodik hizmetçi eğitimleri yapılır				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Sağlığın Bireysel Belirleyicilerinin Geliştirilmesi				
Ağız ve Diş Sağlığının Geliştirilmesi				
Koruyucu Ağız - Diş Sağlığı Politikasının Geliştirilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
123	Ulusal ve yerel düzeyde koruyucu ağız diş sağlığı'nın mevcut durumunun saptanması, gereksinimlerin belirlenmesi ve ar-ge çalışmalarının yürütülmesi Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Mevzuatın düzenlenmesi(K) -Mevzuatın gözden geçirilmesi(O) -Mevzuatın güncellenmesi(U) Kurumsal Düzenlemeler -Kads ile ilgili araştırma ve geliştirme çalışmalarını kurumlararası işbirliği ile yönetecek bir birimin oluşturulması(K) -Çalışmaların başlatılması(O) -Çalışmaların devamı(U) İnsan Kaynakları -Mevcut personel niteliğinin artırılması için gerekli eğitimlerin tamamlanması ve istihdamı(K) -İstihdamın gözden geçirilmesi(O) -İstihdamın gözden geçirilmesi ve güncellenmesi(U)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Üniversiteler - (İ) TDB - (İ) TÜİK - (İ) Özel Sağlık Kuruluşları	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d)
Faaliyetler				
- Sağlık bakanlığı merkez teşkilatı bünyesinde oluşturulan kads birimi bu alanda deneyimli bir araştırma ekibine ulusal düzeyde durum analizi ve gereksinim belirlenmesi çalışmasını yaptırır - Kads hizmetlerinin etkinlik ve niteliğini artırmak için ar-ge çalışmaları yapar ve yapılmasını destekler - Kads alanında ar-ge çalışmalarını yönetecek/yürütecek nitelikte personel istihdamı (diş hekimi, halk sağlığı alanında yüksek lisans/doktora derecesine sahip hekimler, sağlık eğitimi ve iletişim uzmanları)				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

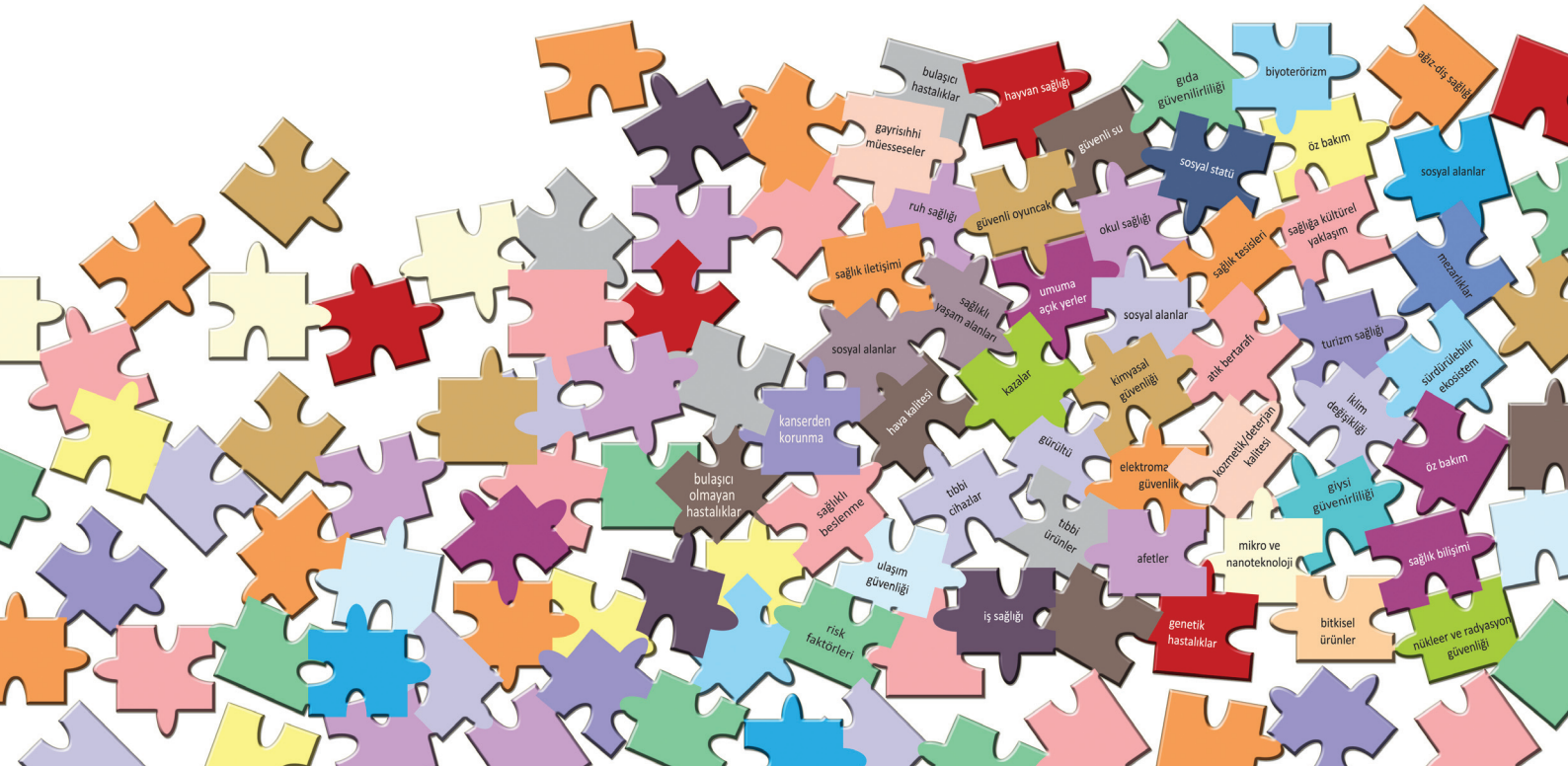

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

Bileşen 4

Sağlığın Sosyal Belirleyicilerinin Geliştirilmesi

HEDEF 4.1. Sosyal Statülerin İyileştirilmesi

Sağlığın Sosyal Belirleyicilerinin Geliştirilmesi				
Sosyal Statülerin İyileştirilmesi				
Özürülerin ve Yaşlıların Sosyal Statülerinin İyileştirilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
135	Engellilerin ve yaşlıların sağlık hizmetlerine erişimlerinin iyileştirilmesi Başlama:2014 Süre:>36 AY	Kurumsal Düzenlemeler -Engellilerin ve yaşlıların erişimini kolaylaştıracak yapısal ve işleyişe yönelik düzenlemeler yapılması(K) İnsan Kaynakları -Sağlık kuruluşlarında engellilerin ve yaşlıların hizmet almasını sağlayacak danışma birimleri kurması ve gerekli personelin sağlanması(K)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) SGK - (İ) Özel Sağlık Kuruluşları - (İ) Sivil Toplum Kuruluşları - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) YÖK - (İ) T.C. Maliye Bakanlığı - (İ) T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(c) -Evde bakım hizmeti gereksinimi olan özürülerden evde bakım hizmeti alabilenlerin oranı -Özürü ve yaşlılar için danışma birimi olan sağlık kuruluşlarının oranı -Evde bakım hizmeti gereksinimi olan yaşlılardan evde bakım hizmeti alabilenlerin oranı
Faaliyetler				
- Özürülere ve yaşlılara evde bakım hizmetinin yaygınlaştırılması için kurumlararası (sağlık bakanlığı, belediyeler, aile ve sosyal politikalar bakanlığı vb.) işbirliğinin güçlendirilmesi				
- Özürülere ve yaşlılara sağlık kuruluşlarında danışmanlık ve destek sistemi kurulması				
- Sağlık kuruluşlarında özürülerin ve yaşlıların hizmetten yararlanmasını kolaylaştırmak için rampa, özürü asansörü gibi alt yapı koşullarının sağlanması				
- Sağlık kuruluşları ve hizmetlerine özürülerin ve yaşlıların erişimini kolaylaştırmak için ulaşım ve nakil hizmetinin yaygınlaştırılması için kurumlararası (sağlık bakanlığı, belediyeler, aile ve sosyal				
- Sağlık kuruluşlarında özürülere ve yaşlılara yönelik kurulacak danışmanlık ve destek sisteminde çalışacak insan gücünün (işaret dili tercümanları, görme ve bedensel engellilere yönelik personel) hizmet alımı yoluyla istihdamı				
- Sağlık kuruluşlarında özürülere ve yaşlılara yönelik danışmanlık ve destek hizmetlerinde görevlendirilecek olan personelin hizmetiçi eğitimi				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Sağlığın Sosyal Belirleyicilerinin Geliştirilmesi				
Sosyal Statülerin İyileştirilmesi				
Özürülerin ve Yaşlıların Sosyal Statülerinin İyileştirilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
136	Engellilerin eğitim olanaklarının iyileştirilmesi Başlama:2015 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Engellilerin yaş ve özür gruplarına uygun bireyselleştirilmiş eğitim programlarının uygulamada yaygınlaştırılması ve gerekli personel istihdamına yönelik mevzuat düzenlemesi(K) Kurumsal Düzenlemeler -Bireyselleştirilmiş eğitim programlarının uygulanmasının sağlanması ve denetlenmesi(K) İnsan Kaynakları -Özür gruplarına uygun nitelikli eğitim verebilecek ve ailenin katılımını sağlayabilecek mevcut personelin niteliğinin iyileştirilmesi(K) -Özür gruplarına uygun nitelikli eğitim verebilecek ve ailenin katılımını sağlayabilecek personel istihdamının artırılması(O)	- (S) T.C. Milli Eğitim Bakanlığı - (İ) T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı - (İ) YÖK - (İ) SGK - (İ) Özel Sağlık Kuruluşları - (İ) T.C. Maliye Bakanlığı - (İ) Sivil Toplum Kuruluşları - (İ) Yerel Yönetimler	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c) -Kaynaştırma eğitimi alan özürü oranı -Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerindeki özürü oranı -Bireysel eğitim görmüş özürü oranı
Faaliyetler				
- Meb ve özel sektöre bağlı eğitim kurumlarında bireyselleştirilmiş eğitim-beceri programlarının uygulanmaya başlanması için eğitici eğitimlerinin yapılması				
- Özürülerin yaş ve özür gruplarının gereksinimlerine uygun bireyselleştirilmiş eğitim-beceri programlarının uygulamada yaygınlaştırılması ve gerekli personel istihdamına yönelik mevzuat düzenlemesi				
- Meb ve özel sektöre bağlı eğitim kurumlarında bireyselleştirilmiş eğitim-beceri programlarının geliştirilmesi				
- Hizmet içi eğitim programlarıyla mevcut personelin niteliğinin iyileştirilmesi				
- Meb ve özel sektöre bağlı eğitim kurumlarında bireyselleştirilmiş eğitim-beceri programlarının uygulanması ve denetiminin sağlanması				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Yaşam Alanlarının Geliştirilmesi				
Sağlıklı Yaşam Alanlarının Oluşturulması				
Sağlıklı Konut Yapımının Teşvik Edilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
182	Kırsal alandaki konutların sağlıklı konut niteliklerine uygunluğunun sağlanması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Mevzuatı düzenler(K) -İlgili mevzuatın güncellenmesi(O) -İlgili mevzuatın güncellenmesi(U) Kurumsal Düzenlemeler -Gerekli personel ihtiyacını belirler.(K) -İl çapında atık geri dönüşüm merkezleri kurulması için planlama yapar.(O) -İl çapında atık geri dönüşüm merkezleri kurulmasını sağlar.(U) İnsan Kaynakları -Muhtarlara sağlıklı konut ve ortak yaşam alanları(okul alanı, atıkların toplanması vb.) konusunda hizmet içi eğitim verir.(K) -Personel sayısını artırır.(O) -Atık geri dönüşüm merkezleri konusunda hizmet içi eğitim verilir ve il özel idaresi personel sayısı artırılır.(U)	- (S) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (İ) İl Özel İdaresi - (İ) DSİ - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Elektrik İşleri Etüt İdaresi - (İ) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) İller Bankası A.Ş. - (İ) Özel Sektör - (İ) T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(e),(d),(b),(c),(a)
Faaliyetler				
<ul style="list-style-type: none"> - Kırsal alan için kullanılan mevzuatı inceler. - Kırsal alanda sağlıklı konut yapımını kontrol için gerekli personel açığını belirler. - Muhtarlara sağlıklı konut ve ortak yaşam alanları(okul alanı, atıkların toplanması vb.) konusunda hizmet içi eğitim verir. - İl özel idaresi denetim personeli sayısını artırır - Muhtarlara atık geri dönüşüm merkezleri konusunda hizmet içi eğitim verir - İl çapında atık geri dönüşüm merkezleri kurulması için planlama yapar. - Planlama sonucu karar verdiği il çapında atık geri dönüşüm merkezleri kurulmasını sağlar. - İlgili mevzuatın güncellenmesi 				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Yaşam Alanlarının Geliştirilmesi				
Sağlıklı Yaşam Alanlarının Oluşturulması				
Sağlıklı Konut Yapımının Teşvik Edilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
183	İmar planlarında konut alanlarının belirlenmesinde insan sağlığını etkileyen faktörler açısından imar mevzuatının ihtiyaçlara göre güncellenmesini ve uygulanması sağlamak Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Mevzuat düzenleme(K) -Mevzuat güncelleme(O) -Mevzuat güncelleme(U)	- (S) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) İl Özel İdaresi - (İ) Yerel Yönetimler	Manuel Eklenen Kriterler: -(b)
Faaliyetler				
<ul style="list-style-type: none"> - İlgili meslek odalarından görüş alınarak mevzuat değişikliği için hazırlık yapılması. - Sağlık ve çevre bakanlıkları ile üniversitelerden görüş alınarak mevzuat değişikliği için hazırlık yapılması. - İmar planlarında konut alanları belirlenirken insan sağlığını etkileyen faktörlerin dikkate alınmasını sağlayacak yasal düzenleme yapılması. - İlgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri alınarak mevzuatın güncellenmesi 				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Yaşam Alanlarının Geliştirilmesi				
Okul Sağlığı				
Okul Sağlığı Fiziksel Belirleyicilerinin İyileştirilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
205	Okul açık alanlarının standartlara uygun hale getirilmesi Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Mevcut mevzuatı stklarin ve il okul sağlığı kurullarının katkısını sağlayacak şekilde güncelleştirilmesi(K) -Okulların standartlara uymalarının zorunlu hale getirilmesi ve geliştirilmesi(O) Kurumsal Düzenlemeler -İl okul sağlığı kurullarının oluşturulması, kurullara bu konuda sorumluluk verilmesi(K) İnsan Kaynakları -Okul yöneticilerine hizmet içi eğitim verilmesi(K)	- (S) T.C. Milli Eğitim Bakanlığı - (İ) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (İ) Öğrenci Meclisi - (İ) YÖK - (İ) Üniversiteler - (İ) TSE - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) İl Özel İdaresi - (İ) Okul Aile Birliği - (İ) Öğrenci Konseyi	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(d) -Açık alanları standartlara uygun olan okulların oranı
Faaliyetler				
- Okul açık alanlarının standartlara uygun hale getirilmesi, mevzuat güncellenmesi için grup çalışması yapılması - veli, öğrenci, öğretmen, yönetici, stklarin ve ilgili kurum ve kuruluşların sözlü veya yazılı görüşünün alınması - Oluşturulan mevzuata göre il okul sağlığı kurullarının yapılandırılması - Okulların,"okul açık alanları standartları"na uymalarının zorunlu hale getirilmesi - Okul açık alan standartları ile ilgili eğitim verebilecek eğitimcilerin sağlanması - Okul yöneticilerine "okul açık alan standartları" ile ilgili eğitimler verilmesi				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Yaşam Alanlarının Geliştirilmesi				
Okul Sağlığı				
Okul Sağlığı Fiziksel Belirleyicilerinin İyileştirilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
206	Okul yapımı için uygun yer seçiminin sağlanması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Mevcut mevzuatı stklarin ve il okul sağlığı kurullarının katkısını sağlayacak şekilde güncelleştirilmesi(K) Kurumsal Düzenlemeler -İl okul sağlığı kurullarının oluşturulması, okul yerleri ile ilgili kurumsal planlama yapılması, uygun olmayan yerlere okul yapımının önlenmesi(K) -İl okul sağlığı kurullarının uygun okul yeri seçiminde etkin rol almalarının sağlanması(O) İnsan Kaynakları -Milli eğitim müdürlüğü yöneticilerine hizmet içi eğitim verilmesi(K)	- (S) T.C. Milli Eğitim Bakanlığı - (İ) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (İ) Öğrenci Meclisi - (İ) İl Özel İdaresi - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) Sivil Toplum Kuruluşları - (İ) Öğrenci Konseyi - (İ) Okul Aile Birliği - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(d) -Şehir imar planına uygun yapılmış okulların oranı
Faaliyetler				
- Okul yeri seçimi açısından, mevcut mevzuatın uygulanmasında karşılaşılan sorunları ve çözümleri doğrultusunda grup çalışması yapmak - Okul yerleri ile ilgili, yerel yönetim ve sivil toplum katılımı ile birlikte kurumsal planlama çalışması - Okul yeri seçimi ile ilgili il ve ilçe milli eğitim müdürlüğü yöneticilerine hizmet içi eğitim verilmesi - İl okul sağlığı kurullarının görüşlerinin alınması				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Yaşam Alanlarının Geliştirilmesi				
Umuma Açık Yerlerin İyileştirilmesi				
Yapı Yaşam Döngüsünün İyileştirilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
237	Umuma açık yerlerdeki yol, kaldırım, bina girişi, merdiven, asansör, tuvalet vb. kullanım alanlarının çocuk, yaşlı ve engelli bireyler tarafından kolay ve güvenli kullanımının sağlanması. Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Çocuk, yaşlı ve engelli bireylerin eğlence, istirahat ve konaklama gereksinimlerini toplumdaki tecrit edilmeksizin, rahat ve güvenli bir şekilde karşılayabilmelerini sağlayacak mekansal düzenlemeleri zorunlu kılan yasa hazırlanmalı.(K) -Mevzuat güncellemesi(O) -Mevzuat güncellemesi(U)	- (S) T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı - (I) Mimar ve Mühendisler Odası - (I) Üniversiteler - (I) T.C. İçişleri Bakanlığı - (I) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(b)
Faaliyetler				
- Yaşlı ve engelli bireylerin eğlence, istirahat ve konaklama alanlarından yararlanmasını zorlaştıran ya da ortadan kaldıran mekan içi ve mekan dışı fiziksel engelleri tespit etmek ve çözüm önerileri geliştirmek üzere bir komisyon oluşturulması. - Eğlence, istirahat ve konaklama alanlarının, yaşlı ve engelli bireylerin kullanımına uygun bir şekilde mekan içi ve mekan dışı taşınması gereken minimum fiziki standartların belirlenmesi. - Yaşlı ve engelli bireylerin eğlence, istirahat ve konaklama gereksinimlerini rahat ve güvenli bir şekilde karşılayabilmelerini sağlayacak mekansal düzenlemeleri zorunlu kılan yasal düzenlemeler yapılması. - Yayınlanan ilgili mevzuatın güncellenmesi				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Yaşam Alanlarının Geliştirilmesi				
Umuma Açık Yerlerin İyileştirilmesi				
Uygun Yer Seçiminin Sağlanması				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
238	Umuma açık yerler kapsamındaki işletmelerle aynı binada bulunan meskenlerin masuniyetinin sağlanması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Konut olarak inşa edilmiş binalarda mesken olarak kullanılan daire veya bağımsız bölüm bulunduğu sürece bu binaların herhangi bir bölümünde umuma açık işletme açılabilmesi için kat maliklerinin tamamının onayını zorunlu kılan ve işletme giriş-çıkış kapısının meskenlerin giriş kapısından ayrı olmasını sağlayan mevzuat düzenlemesi yapar.(K) -Mevzuat güncellemesi(O) -Mevzuat güncellemesi(U)	- (S) T.C. İçişleri Bakanlığı - (I) Emniyet Genel Müdürlüğü - (I) T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(b)
Faaliyetler				
- Gerekli mevzuat düzenlemesinin yapılması için komisyon oluşturulması. - Ruhsatlandırma aşamasında içkili yerlerin bulunduğu binanın ana giriş kapısından ayrı bir kapıdan giriş-çıkış yapılmasını sağlayacak mekansal düzenlemeye sahip olmasını sağlayacak mevzuat düzenlemesi yapılması. - Yayınlanan ilgili mevzuatın günün şartlarına göre güncellenmesi				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Yaşam Alanlarının Geliştirilmesi
Sosyal Alanların Geliştirilmesi

Sosyal Alanların Sağlıklı Olmasını Sağlamak

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ. Kriterleri
	Korunma, bakım ve rehabilitasyona gereksinim duyan çocuk, genç, yaşlı ve engellilerin tümünün bakım ve rehabilitasyon merkezleri ve huzureverlerine erişimlerinin sağlanması. Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Gerekli(K) Kurumsal Düzenlemeler -Kurumsal yapı yeterli hale getirilmeli(K) -İhtiyaca paralel biçimde geliştirilmeli(O) -İhtiyaca paralel biçimde geliştirilmeli(U) İnsan Kaynakları -Nicelik ve nitelik olarak yeterli personel sağlanması(K) -İhtiyaca paralel biçimde geliştirilmeli(O) -İhtiyaca paralel biçimde geliştirilmeli(U)	- (S) T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı - (S) T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı - (S) T.C. Adalet Bakanlığı - (S) T.C. İçişleri Bakanlığı - (İ) İl Emniyet Müdürlüğü - (İ) Sivil Toplum Kuruluşları - (İ) Muhtarlık - (İ) Emniyet Genel Müdürlüğü - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - (İ) T.C. Başbakanlık - (İ) Mülki Amir - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d),(e) -Sosyal yaşam alanlarından (yurt,huzurevi,v.b.) standartlara uygun olma oranı -Sosyal yaşam alanlarından (yurt,huzurevi,v.b.) kapasitesinin uygun olma durumu -İhtiyaç sahiplerinden sosyal yaşam alanlarından (yurt,huzurevi,v.b.) yararlanma oranı

Faaliyetler

- Kredi ve yurtlar kurumu hizmet binalarının öğrencilerin fiziksel, ruhsal ve sosyal açıdan gereksinimlerini karşılayacak nitelik ve nicelikte olması sağlamak üzere mevzuat komisyonu oluşturulması.
- Yıllık ihtiyaç duyan öğrenci yurdu sayısı, kapasitesi ve gerekli personel sayısının belirlenmesi.
- Kredi ve yurtlar kurumu hizmet binalarında nitelik ve nicelik açısından yeterli personel istihdamı sağlanması.
- Çalışma komisyonları oluşturulması, komisyonların görev tanımlarını ve çalışma programlarının belirlenmesi.
- Bakanlığın sosyal hizmet binalarının hizmet talebinde bulunanların gereksinimlerini karşılayacak nitelikte ve yeterli sayıda inşa edilmesi, bundan sonra yapılacak bina projelerinin yerleşim kararlarını
- Bakanlığın sosyal hizmet binalarında hizmet talebinde bulunanların gereksinimlerini karşılayacak ve onlarla iletişim kurabilecek nitelikte ve yeterli sayıda personel istihdam edilmesi.
- Öğrencilerin yurt binaları ve sosyal alanları ile ilgili gereksinim ve beklentilerini belirleyecek araştırmaların yapılması.
- Ulusal ve uluslararası ölçekte gereksinimler doğrultusunda mevcut ve yeni açılacak ceza infaz kurumlarının nitelik, nicelik ve standartların belirlenmesi.
- Bakanlığın sosyal hizmet binalarının hizmet talebinde bulunanların gereksinimlerini karşılayacak nitelikte ve yeterli sayıda inşa edilmesi, bundan sonra yapılacak bina projelerinin yerleşim kararlarını
- Bakanlığın hizmet binalarında hizmet talebinde bulunanların gereksinimlerini karşılayacak ve onlarla iletişim kurabilecek nitelikte ve yeterli sayıda personel istihdam edilmesi.
- Belediyelerde ve sosyal hizmet binalarında hizmet talebinde bulunanların gereksinimlerini karşılayacak ve onlarla iletişim kurabilecek nitelikte ve yeterli sayıda personel istihdam edilmesi.
- Belediyelerde sosyal hizmet birimlerinin hizmet talebinde bulunanların gereksinimlerini karşılayacak nitelikte ve yeterli sayıda inşa edilmesi.
- Toplumun yerel yönetimlerden beklentilerini ve ihtiyaçları belirlemek üzere sivil toplum temsilcileri ve meslek odaları ile toplantılar düzenlenmesi, muhtarlıklarla istişarede bulunulması.
- İlgili kamu kurum ve kuruluşlarının, meslek odalarının ve üniversitelerin görüşlerinin alınması.
- Yeni açılacak, kapasitesi arttırılacak yurt binaları ile, satın alınacak hizmetler ve çalıştırılacak personelle ilgili bütçe planları hazırlanması.
- Bakanlığa bağlı sosyal hizmet sunan kurum ve kuruluşlara önceki yıllarda yapılan başvuruların değerlendirilerek, hizmet gereksinimleri için öngörülebilir bulunulması.
- Kredi ve yurtlar kurumu hizmet binalarının öğrencilerin gereksinimlerini karşılayacak nitelikte ve yeterli sayıda inşa edilmesi.
- Mevzuat değişikliği konusunda, ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarının, meslek odalarının, üniversitelerin görüşlerinin alınması
- Kurum personeline iletişim ve sosyal becerilerin geliştirilmesi konusunda hizmetçi eğitim verilmesi.
- Bakanlığa bağlı ceza infaz kurumlarının nitelik ve nicelik açısından yeterli hale getirilmesini sağlayacak mevzuat düzenlemesi yapılması.
- Belediyelerin kurduğu ve kuracağı hizmet birimlerinin nitelik ve nicelik açısından toplumun sosyal gereksinimine yanıt verebilecek duruma getirilmesini sağlayacak mevzuat düzenlemesi yapılması.
- Kredi ve yurtlar kurumu hizmet binalarının taşıması gereken asgari standartlar ile kurumda görevlendirilecek personelin nitelik ve niceliklerini belirleyen mevzuat düzenlemelerinin yapılması.
- Kurum personeline iletişim, sosyal becerilerin geliştirilmesi ve mevzuat konularında hizmetçi eğitim verilmesi
- Bakanlığa bağlı sosyal hizmet sunan kurum ve kuruluşların nitelik ve nicelik açısından yeterli hale getirilmesini sağlayacak mevzuat düzenlemeleri yapılması.
- Hizmetlerin halka duyurulması için yazılı ve görsel materyal hazırlanması, basım ve dağıtımının sağlanması, televizyon programları ile tanıtılması.
- Kurum personeline iletişim ve sosyal becerilerin geliştirilmesi ve mevzuat konularında hizmetçi eğitim verilmesi
- Kurum personeline iletişim, mevzuat ve sosyal becerilerin geliştirilmesi konularında hizmetçi eğitim verilmesi

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Yaşam Alanlarının Geliştirilmesi				
Sağlık Tesisleri Yönetiminin Geliştirilmesi				
Sağlık Tesislerinin İnsan, Çevre ve Teknoloji Odaklı Tasarlanması				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
247	Sağlık hizmeti sunan ve yararlananlara yönelik ihtiyaç analizlerinin yapılması, Başlama:2014 Süre:15	Kurumsal Düzenlemeler -Sağlık yapıları ile ilgili mevcut durum değerlendirmesi sağlık tesisleri ile veri tabanı oluşturulması.(K)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Özel Sektör - (İ) Sivil Toplum Kuruluşları - (İ) Üniversiteler - (İ) TÜBİTAK	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(d),(e) -Sağlık hizmeti sunan ve yararlananlara yönelik ihtiyaç analizlerinin yapılmış olan sağlık tesisi oranı
Faaliyetler				
- Sağlık hizmeti sunan ve yararlananlara yönelik ihtiyaç analizleri için ihale açılması - İhtiyaç analizi raporunun sunulması.				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Yaşam Alanlarının Geliştirilmesi				
Sağlık Tesisleri Yönetiminin Geliştirilmesi				
Sağlık Tesislerinin İnsan, Çevre ve Teknoloji Odaklı Tasarlanması				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
248	Sağlık tesislerinde, bireyin iyileşme sürecini hızlandıran tasarım çözümlerine yönelmesi (sanat objeleri, su sesi, renk seçimi, mobilya tasarımı, aydınlatma, müzik vb.) Başlama:2014 Süre:30	Mevzuat Düzenleme -Elde edilen verilerle mevzuatın yenilenmesi(K) -Elde edilen verilerle mevzuatın yenilenmesi(O) -Elde edilen verilerle mevzuatın yenilenmesi(U)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) TÜBİTAK - (İ) Üniversiteler - (İ) Sivil Toplum Kuruluşları - (İ) Özel Sektör	Manuel Eklenen Kriterler: -(b)
Faaliyetler				
- Sağlık tesisleri tasarımı ile ilgili mevzuat oluşturmak - Danışmanlık için ihale açmak				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Yaşam Alanlarının Geliştirilmesi				
Turizm Sağlık Hizmetlerinin Geliştirilmesi				
Turizmde Sağlık Hizmetlerinin Geliştirilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ. Kriterleri
280	Gıda denetimlerinin yapılması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Sağlık tesisleri mimarisi ile ilgili bölümlerin açılması için mevzuatı düzenler.(K) -Konu hakkındaki eksikliklerinin saptanarak yeni mevzuatın oluşturulması ve uygulama etkinliğinin sağlanması.(O) -Mevzuatın güncellenmesi(U) Kurumsal Düzenlemeler -Mevcut birimin yeniden gözden geçirilerek kurum yapısının güçlendirilmesi(K) İnsan Kaynakları -İhtiyaç duyulan kalifiye personelin yetiştirilmesi ve istihdamının sağlanması. bu konuda milli eğitim bakanlığı ve üniversiteler ile işbirliği yapılması.(K)	- (S) T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - (İ) Yerel Yönetimler - (I) T.C. Sağlık Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d),(e)
Faaliyetler				
<ul style="list-style-type: none"> - Gıda denetimini yürüten birimin teknik donanımının güçlendirilmesi. - Etkin denetim için gerekli personel alımı ve eğitimi. - Orta ve uzun vadelerde konu ile ilgili komitelerin oluşturulması ve görevlerinin tanımlanması. - Gıda denetimine ilişkin mevzuatın güncellenmesi. 				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Yaşam Alanlarının Geliştirilmesi				
Mezarlıkların Düzenlenmesi				
Ölümün Raporlanması ve Bildirimi İşlemlerinin İyileştirilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ. Kriterleri
287	Ölü gömme izin belgesi ile mernis ölüm tutanağının birleştirilerek tek bir form haline dönüştürülmesi Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Formun niteliği, nasıl doldurulacağı ve hangi kuruluşlara gönderileceğiyle ilgili mevzuat değişikliği yapılması.(K) Kurumsal Düzenlemeler -Gerekli uyarıların nasıl yapılacağına ve yaptırımların neler olacağına dair düzenlemelerin uygulamaya başlaması.(K) -Gerekli uyarıların ve yaptırımların etkin olarak uygulanması.(O) -Yeni geliştirilen ölüm belgesinin il ve ilçe nüfus kayıtlarına aktarılmasından sonra tük bölge müdürlüklerine online iletimini sağlayacak bir bilgisayar ortamı oluşturulması.(O)	- (S) T.C. İçişleri Bakanlığı - (İ) TÜİK - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(b),(e)
Faaliyetler				
- Ölü gömme izin belgesi ve mernis ölüm tutanağının tek bir formda birleştirilmesi için sağlık bakanlığı, içişleri bakanlığı ve tük temsilcilerinden oluşan bir komisyon kurulması.				
- Ölü gömme izin belgesi ve mernis ölüm tutanağının tek bir formda birleştirecek yeni bir form hazırlanması.				
- Ölüm belgelerinin, belgeyi dolduran kuruluşlarca doldurulmasını ve elektronik çıktısının alınmasını sağlayan, ayrıca doldurulan belgenin nüfus müdürlükleri ve tük'e online iletimine olanak veren bir bilgisayar programı hazırlanması.				
- Ölüm belgelerinin nüfus müdürlükleri ve tük'e online iletimini sağlayacak elektronik donanımın kurulması ve işlenmesi.				
- Ölü gömme izin belgesi ve mernis yerine, yeni hazırlanan ölüm belgesinin kullanılmasına ilişkin mevzuat değişikliği yapılması.				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

Bileşen 6

Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi

Hedef 6.1. Su Sağlığı ve Su Kalitesinin İyileştirilmesi

Hedef 6.2. Hava Kalitesinin İyileştirilmesi

Hedef 6.3. Elektromanyetik Güvenliğin Sağlanması

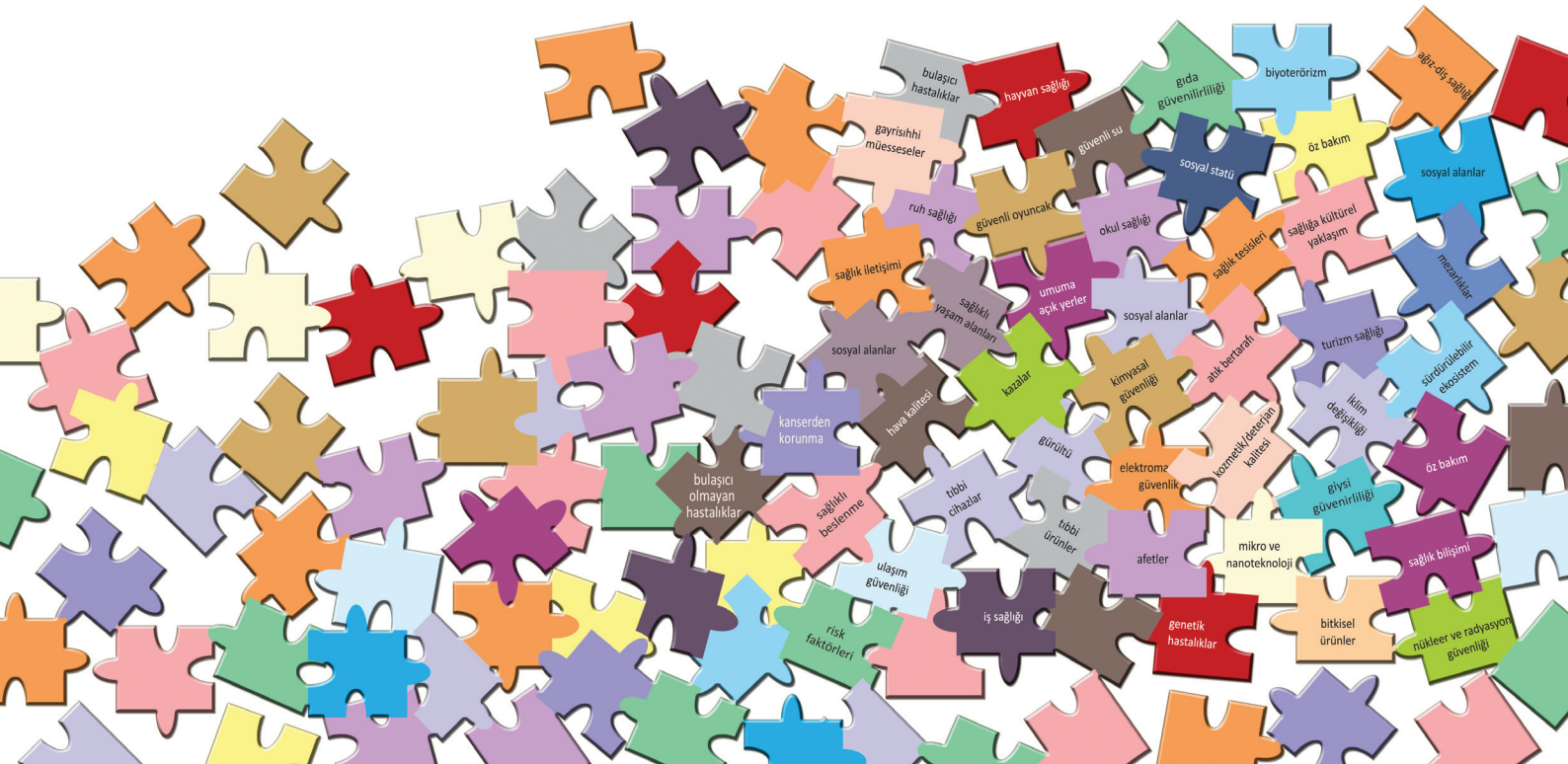
Hedef 6.4. Atıkların Bertaraf Edilmesi

Hedef 6.5. Gürültünün Önlenmesi

Hedef 6.6. İklim Değişikliği Politikalarının Geliştirilmesi

Hedef 6.7. Ekosistem Sürdürülebilirliğinin Sağlanması

Hedef 6.8. Nükleer ve Radyasyon Güvenliğinin Sağlanması

Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi				
Su Sağlığı ve Su Kalitesinin İyileştirilmesi				
Su Kaynağı Yönetimi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
294	Yeraltı sularının kullanım planlamasının yapılması Başlama:2015 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -İlgili mevzuatın güncellenmesi(K) İnsan Kaynakları -Nitelikli ve yeter sayıda personel istihdamı(K)	- (S) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (S) T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı - (İ) Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü - (İ) Büyük Şehir Belediyeleri - (İ) İl Özel İdaresi - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) DSI	Manuel Eklenen Kriterler: -(c),(b),(d),(e) -Denetlenen yeraltı sularının oranı
Faaliyetler				
- Mevzuatın yayımı ve duyurulması - Su kaynaklarının kullanımı mevzuatının hazırlanması - Su kaynaklarının kullanımı mevzuatı güncelleme komisyonunun kurulması - Mevzuatın yayımı ve duyurulması - Nitelikli ve yeter sayıda personel istihdamı - Su kaynaklarının kullanımı mevzuatının hazırlanması - Su kaynaklarının kullanımı mevzuatı güncelleme komisyonunun kurulması				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi				
Su Sağlığı ve Su Kalitesinin İyileştirilmesi				
Su Kaynağı Yönetimi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
295	Aritilmiş atık suların deşarj standartlarının alıcı ortam özellikleri de dikkate alınarak düzenlenmesi Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -İlgili mevzuatta atıksu deşarjlarının ilkeleri ve ilgili yaptırımları tanımlanır(K) İnsan Kaynakları -Nitelikli ve yeter sayıda personel istihdamı(K)	- (S) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (İ) T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - (İ) Gayri Sıhhi Müesseseler - (İ) Organize Sanayi Bölgeleri - (İ) İl Özel İdaresi - (İ) DSI - (İ) Büyük Şehir Belediyeleri - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) 1. 2. 3. Basamak Sağlık Kuruluşları - (İ) İller Bankası A.Ş.	Manuel Eklenen Kriterler: -(c),(b)
Faaliyetler				
- Nitelikli ve yeter sayıda personel istihdamı - Mevzuatın yayımı ve duyurulması - Atıksu deşarjlarının ilkeleri ve ilgili mevzuatın oluşturulması - Atıksu deşarjlarının ilkeleri ve ilgili yaptırımları ile ilgili komisyonun kurulması				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun vade

Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi				
Hava Kalitesinin İyileştirilmesi				
Dış Ortam Hava Kalitesine İlişkin Sorunların Çözümü				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
373	Binalarda merkezi ısıtma sistemleri kullanımının ve ısı yalıtımı uygulamalarının yaygınlaştırılması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Kurumsal Düzenlemeler -Mevcut mevzuatın uygulanmasına yönelik çalışmaların artırılması ve ruhsat aşamasında merkezi ısınma sistemine, ısı yalıtımına yönelik kontrollerin yapılması(K) -Mevcut mevzuatın uygulanmasına yönelik çalışmaların artırılması ve ruhsat aşamasında merkezi ısınma sistemine, ısı yalıtımına yönelik kontrollerin yapılması(O) -Mevcut mevzuatın uygulanmasına yönelik çalışmaların artırılması ve ruhsat aşamasında merkezi ısınma sistemine, ısı yalıtımına yönelik kontrollerin yapılması(U) İnsan Kaynakları -Denetim personel sayısının artırılması(K) -Denetim personel sayısının artırılması(O) -Denetim personel sayısının artırılması(U)	- (S) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (S) Yerel Yönetimler - (İ) T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı - (İ) Sivil Toplum Kuruluşları	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d),(e)
Faaliyetler				
- Denetim elemanı yetiştirilmesi ve istihdamı - Binaların ısı yalıtımı ile ilgili mevzuata uygunluğunun denetlenmesi - Bireysel ısınma yerine merkezi ısınmanın teşviki - Bireysel ısınma yerine merkezi ısınmanın teşviki - Binaların ısı yalıtımı ile ilgili mevzuata uygunluğunun sıkı bir şekilde denetlenmesi				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi				
Hava Kalitesinin İyileştirilmesi				
Dış Ortam Hava Kalitesine İlişkin Sorunların Çözümü				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
374	Doğalgaz kullanımının yaygınlaştırılması için gerekli önlemlerin alınması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Kurumsal Düzenlemeler -Tüm il ve büyük nüfuslu ilçelerde doğalgaza ulaşılabilir olması ile ilgili düzenlemeler yapılmalıdır(K) -Tüm il ve büyük nüfuslu ilçelerde doğalgaza ulaşılabilir olması ile ilgili düzenlemeler yapılmalıdır(O) İnsan Kaynakları -Mevcut personel altyapısı ile(K) -Mevcut personel altyapısı ile(O)	(S) T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (İ) Özel Sektör (İ) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (İ) Yerel Yönetimler	Manuel Eklenen Kriterler: -(b),(a),(c),(d),(e)
Faaliyetler				
- Doğalgaz altyapısının tüm il ve büyük ilçeleri kapsayacak hale getirilmesi				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi				
Elektromanyetik Güvenliğin Sağlanması				
Yüksek ve Orta Gerilim Hatlarından Kaynaklanan Sorunların Giderilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
401	Yüksek gerilim hatlarının sağlık etkilerini inceleyen epidemiyolojik çalışmaların yapılması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Kurumsal Düzenlemeler -Sağlık araştırmaları genel müdürlüğü' ve türkiye halk sağlığı kurumu işbirliğinin sağlanması(K) İnsan Kaynakları -Halk sağlığı veya epidemiyoloji konularında eğitim almış nitelikli personel ihtiyacının sağlanması(K)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Üniversiteler - (İ) TÜBİTAK - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) Büyük Şehir Belediyeleri - (İ) Basın Yayın Kuruluşu - (İ) T.C. Milli Eğitim Bakanlığı - (İ) Halk Eğitim Merkezleri - (İ) Meslek Kuruluşları	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d),(e) -Yüksek gerilim hatlarının sağlık etkilerini inceleyen epidemiyolojik çalışma sayısı
Faaliyetler				
- Üniversite vb kurumlardan yetişmiş insan gücü desteği alınması - Yüksek gerilim hatlarından kaynaklanan sağlık sorunlarını tespit etmeyi sağlayacak epidemiyolojik araştırmaları planlar, yapar veya yaptırır - Nitelikli ve yeter sayıda personel istihdamı ile faaliyetlerin yürütülmesini sağlar - Personelin hizmet içi eğitimi				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi				
Elektromanyetik Güvenliğin Sağlanması				
Yüksek ve Orta Gerilim Hatlarından Kaynaklanan Sorunların Giderilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
402	Yüksek gerilim hatları ile ilgili denetim hizmetlerinin, sağlık etkileri de gözönüne alınarak yapılması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -İlgili kuruluşların tanımlanması ve yetkilendirilmesini sağlayacak ve limit değerleri tanımlayacak mevzuat değişikliğinin yapılması(K) Kurumsal Düzenlemeler -Ölçüm ve denetimle görevli kurumsal yapının oluşturulması(K) İnsan Kaynakları -Bu alanda görev yapacak personel istihdamı(K)	- (S) T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı - (İ) TEİAŞ - (İ) Özel Sektör - (İ) Üniversiteler - (İ) Meslek Kuruluşları - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) İl Sağlık Müdürlüğü - (İ) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (İ) Büyük Şehir Belediyeleri - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı - (İ) Yetkilendirilmiş Laboratuvarlar	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d),(e) -Yüksek gerilim hatları ile ilgili denetim hizmetlerinden sağlık etkilerini de değerlendiren denetim oranı
Faaliyetler				
- Mevzuat değişikliği yapılarak ilgili ve sorumlu kuruluşların tanımlanması, sınır değerlerin mevzuat ile tanımlanması - Ölçüm ve denetim yapacak kurumsal alt yapının oluşturulması - Ölçüm ve denetimle görevli yeterli sayı ve nitelikte personel istihdamı - Personelin hizmet içi eğitimi				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi				
Atıkların Bertaraf Edilmesi				
Atıklarla İlgili Genel Sorunların Giderilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
441	Atıklar konusunda toplumun genel bilinç ve eğitim düzeyinin yetersiz olması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Müfredat değişikliği için gerekli mevzuat düzenlemesi yapılması(K) Kurumsal Düzenlemeler -Müfredatı bu konuda düzenler.(K)	- (S) T.C. Milli Eğitim Bakanlığı - (İ) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (İ) İl Özel İdaresi - (İ) Belediye Birlikleri - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) T.C. İçişleri Bakanlığı - (İ) Basın Yayın Kuruluşu - (İ) TRT - (İ) RTÜK	Manuel Eklenen Kriterler: -(b),(e) -İlköğretim müfredatında geri dönüşüm ders saati oranı
Faaliyetler				
- Atıkların geri kazanımı konusunu eğitim müfredatına ekler - Mevzuat değişikliği ile müfredatın uygun hale getirilmesi - Atık geri kazanımı konusunda medyayı da kullanarak bilgilendirme kampanyaları düzenler				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi				
Atıkların Bertaraf Edilmesi				
Atıklarla İlgili Genel Sorunların Giderilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
442	Daha az atık oluşturan üretim yöntemi geliştirilmesinin teşvik edilmesi Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Mevzuatın gözden geçirilmesi ve daha az atık oluşturan sistemleri destekleyici düzenleme yapılması(K) Kurumsal Düzenlemeler -Ar-ge çalışmaları ile daha az atık oluşturan yöntemler geliştirilmesini sağlar.(K) -Ar-ge çalışmaları ile daha az atık oluşturan yöntemler geliştirilmesini sağlar.(O) -Ar-ge çalışmaları ile daha az atık oluşturan yöntemler geliştirilmesini sağlar.(U)	- (S) T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - (İ) TÜBİTAK - (İ) Üreticiler - (İ) Üniversiteler - (İ) Meslek Kuruluşları - (İ) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (taek)	Manuel Eklenen Kriterler: -(b),(e)
Faaliyetler				
- Atık oluşumunu azaltıcı ar-ge çalışmalarını destekler - Mevzuat düzenlemesi yapar				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi

Gürültünün Önlenmesi

Gürültü Önleme Tedbirleri

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
464	Gürültü konusunda toplumsal bilinç ve farkındalık oluşturma için eğitim çalışmaları yürütülmesi Başlama:2014 Süre:>36 AY	Kurumsal Düzenlemeler -İlk ve ortaöğretim müfredatına gürültü konusunun da eklenmesi ve bu konuda eğitim yapılması, ilgili kurumlarla işbirliği içinde toplumsal bilinçlendirme çalışmaları yapar.(K) -İlk ve ortaöğretim müfredatına gürültü konusunun da eklenmesi ve bu konuda eğitim yapılması, ilgili kurumlarla işbirliği içinde toplumsal bilinçlendirme çalışmaları yapar.(O) -İlk ve ortaöğretim müfredatına gürültü konusunun da eklenmesi ve bu konuda eğitim yapılması, ilgili kurumlarla işbirliği içinde toplumsal bilinçlendirme çalışmaları yapar.(U)	- (S) T.C. Milli Eğitim Bakanlığı - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (İ) Basın Yayın Kuruluşu - (İ) Diyanet İşleri Başkanlığı - (İ) YÖK	Manuel Eklenen Kriterler: -(e)
Faaliyetler				
- İlköğretim ve ortaöğretim müfredatına gürültünün sağlığa etkileri ve korunma yollarına ilişkin konular eklenmesi - Hayat boyu öğrenme çalışmaları kapsamında halka yönelik eğitim faaliyetleri müfredatına gürültü konusunun eklenmesi				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi				
İklim Değişikliği Politikalarının Geliştirilmesi				
Veri Temini Depolanması ve Paylaşılmasına İlişkin Sorunların Çözümü				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
481	İklim değişikliğinin sağlık üzerine etkileri ile ilgili verilerin temini, bu verilerin bir veri bankasında toplanması ve paylaşılmasına yönelik sistem kurulması. Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Kurumlar arası bilgi akışının sağlanması için gerekli mevzuat ve protokollerin yapılması.(K) Kurumsal Düzenlemeler -Gerekli donanım ve hizmet yapısının kurulması.(K) İnsan Kaynakları -Uzman personelin istihdamının yapılması.(K) -Personelin hizmet içi eğitimle güncel tutulması.(O)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Üniversiteler - (İ) Meteoroloji Genel Müdürlüğü - (İ) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) DSİ - (İ) T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(e)
Faaliyetler				
- Ortak veri toplamada kurumlararası işbirliğini sağlayacak mevzuatın oluşturulması - veri tabanı oluşturmak için gerekli teknik altyapının sağlanması - Yeterli sayıda nitelikli personel istihdamı - Personelin hizmetçi eğitimi				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi				
İklim Değişikliği Politikalarının Geliştirilmesi				
Enfeksiyon Hastalıklarından Toplumun Korunmasına İlişkin Sorunların Çözümü				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
482	Sağlık personelinin ve halkın su, gıda ve vektör kaynaklı enfeksiyon hastalıklarından korunma yönünden eğitilmesi Başlama:2014 Süre:>36 AY	Kurumsal Düzenlemeler -Gerekli eğitim alt yapısının oluşturulması(K) İnsan Kaynakları -Gerekli uzman eğitici temini(K)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Üniversiteler - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) Basın Yayın Kuruluşu - (İ) T.C. Milli Eğitim Bakanlığı - (İ) Sivil Toplum Kuruluşları	Manuel Eklenen Kriterler: -(d),(e),(c)
Faaliyetler				
- Toplum eğitimine yönelik eğitim materyalleri(brosür, web sitesi vb) hazırlanması - Halk eğitiminde medyanın kullanımı - Farkındalık artırıcı kampanyalar düzenlenmesi - Sağlık personelinin hizmet içi eğitimi - Halk eğitimi ve hizmetçi eğitim yapacak eğiticilerin temini				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi				
Ekosistem Sürdürülebilirliğinin Sağlanması				
Toplumun Bilinçlendirilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
491	Doğanın korunması konusunda toplumun eğitimi Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Mevzuat düzenlemesi ile konunun müfredata eklenmesinin sağlanması(K) Kurumsal Düzenlemeler -Halk eğitim merkezlerini bu konuda da halk eğitimi verebilecek biçimde güçlendirme(K) İnsan Kaynakları -Ülke genelinde eğitim verebilmek için nitelik ve nicelik olarak yeterli insangücü sağlama(K)	- (S) T.C. Milli Eğitim Bakanlığı - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) Üniversiteler - (İ) Sivil Toplum Kuruluşları - (İ) Basın Yayın Kuruluşu - (İ) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (İ) T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d)
Faaliyetler				
- Gerekli mevzuat düzenlemesinin yapılması - Programlara doğanın korunması konusunun entegre edilmesi - Eğitim alt yapı ihtiyaçlarının (eğitim materyali, eğitimde kullanılacak araç-gereç gibi) karşılanması - Yeterli eğitici sağlanması - Eğiticilerin konuyla ilgili hizmet içi eğitimden geçirilmesi				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi				
Ekosistem Sürdürülebilirliğinin Sağlanması				
Ekosistem Yönetimi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
492	Fosil yakıtların kullanımının sınırlandırılması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Fosil yakıtlar yerine yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı için mevzuat düzenlemesi yapılması(K) Kurumsal Düzenlemeler -Yenilenebilir enerji kaynaklarının geliştirilmesi ve toplam enerji arzı içerisindeki payının artırılması(K) -Fosil yakıtların toplam enerji içerisindeki payının en az yarı yarıya azaltılması(O) -Ana enerji kaynaklarının yenilenebilir enerji kaynağı haline getirilmesi(U) İnsan Kaynakları -Mevcut insan gücü nitelik ve nicelik olarak güçlendirilmesi(K)	- (S) T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı - (İ) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (İ) İl Özel İdaresi - (İ) Fabrikalar - (İ) Yerel Yönetimler	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d),(e)
Faaliyetler				
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını arttırmak için mevzuat düzenlemesi yapılması - Yeni enerji kaynaklarının kullanımı için altyapı oluşturulması - Fosil yakıtların payının azaltılması - Yenilenebilir enerji kaynaklarının ana enerji kaynağı haline getirilmesi - Yenilenebilir enerji teminiyle uğraşan personel istihdamı - Personelin konuyla ilgili eğitimi				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi				
Nükleer ve Radyasyon Güvenliğinin Sağlanması				
Radyolojik Güvenlik Eylemleri				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
504	Lisansa esas radyasyon kontrollerinin taek dışındaki kuruluşlarca yapılmasının temin edilmesi Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Radyasyon kontrol ve denetim faaliyetleri yürütecek bağımsız kurumlara yetki verecek bir yapı (kurum, enstitü, yetkilendirme dairesi vb.) oluşturmak,(K) -Bu kurumun çalışmaya başlayıp yetkilendirme faaliyetlerine başlaması ve bağımsız denetim kurumlarının açılması..(O) Kurumsal Düzenlemeler -Bu işi yapacak kurum ve kuruluşların yetkilendirilme koşullarının belirlenmesi.(K) İnsan Kaynakları -Bu işlerde görev alacak personelin niteliklerinin belirlenmesi.(K) -Bu işlerde görev alacak personelin, gerekli eğitimlerinin standardize edilerek yetkinliklerinin onaylanmasının sağlanması(O)	- (S) T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Sivil Toplum Kuruluşları - (İ) T.C. Çalışma ve Sosyal güvenlik Bakanlığı	
Faaliyetler				
- Radyasyon güvenliği tüzüğünde gerekli değişikliklerin yapılması - Radyasyon güvenliği yönetmeliğinde gerekli değişikliklerin yapılması - Mevcut yönetmeliğe ilgili hüküm konulur. - Bu işlerde görev alacak personelin niteliklerinin belirlenmesi.				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Fiziksel Çevrenin Geliştirilmesi				
Nükleer ve Radyasyon Güvenliğinin Sağlanması				
Radyolojik Güvenlik Eylemleri				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
505	2690 sayılı taek kanununda değişiklik yapılarak mevzuat hükümlerine uyulmadığının ve/veya aykırı davranışların tespiti halinde para cezası uygulama yetkisi verilmesi. Başlama:2014 Süre:36	Mevzuat Düzenleme -Taek kanunundaki cezai hükümlere parasal ceza uygulayabilme hükmünün de eklenmesi.(K) İnsan Kaynakları -Radyasyon güvenliği konusunda görevlendirilmiş personelin cezai yaptırımlar konusunda eğitiminin sağlanması(K)	- (S) T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı - (İ) Bakanlar Kurulu	
Faaliyetler				
- Taek kanununun değişmesi - Radyasyon güvenliği konusunda görevlendirilmiş personelin, cezai yaptırımlar konusunda eğitiminin sağlanması				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Kimyasal Çevrenin Geliştirilmesi
Giyisilerin Güvenilirlik ve Kalitesinin Arttırılması
Sağlıklı Giysilerin Sağlanması

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ. Kriterleri
	Giyisilerin üretim ve ithal süreçlerinin sağlığa zararsız hale getirilmesinin sağlanması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Mevcut mevzuatın incelenmesi ve eksiklerin tespiti.güncel şartlara göre yeni mevzuatın hazırlanması paydaşları ile paylaşılması yürürlüğe konması toplumsal bilincin oluşması amacı ile duyurulması ve sürdürülebilirliği sağlamak için denetim çalışmalarının yürütülmesi.(K) -Güncelleme çalışmaları(O) -Güncelleme çalışmaları(U) Kurumsal Düzenlemeler -Güncel şartlara göre taşra teşkilatının kurumsal yapısının düzenlenmesi(K) -Güncel şartlara göre taşra teşkilatının kurumsal yapısının düzenlenmesi(O) -Güncel şartlara göre taşra teşkilatının kurumsal yapısının düzenlenmesi(U) İnsan Kaynakları -Çalışanların eğitilmesi, bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi.(K) -Çalışanların eğitilmesi, bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi.(O) -Çalışanların eğitilmesi, bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi.(U)	- (S) T.C. Ekonomi Bakanlığı - (S) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (S) T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı - (İ) Sivil Toplum Kuruluşları - (İ) Laboratuvarlar - (İ) Ulusal ve Uluslararası Kuruluşlar - (İ) Üniversiteler - (İ) Sektör Temsilcileri	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d),(e)

Faaliyetler

- Çevre ve şehircilik bakanlığı ve ilgili diğer kuruluşlardan katılım ile ulusal mevzuat ile uluslararası mevzuatı incelemek ve eksiklikleri gidermek, uyum sağlamak amacıyla bir komisyon oluşturulur.

- Paydaş temsilcilerinin komisyona katılımlarının sağlanması
- Mevzuat güncel tutulur
- Kurum içi birimlerin yetki ve sorumluluklarının tam olarak belirlenmesi.
- Güncel şartlara göre ek görevler üstlenilmesi gerekiyor ise iş tanımlarına ekleme yapılır.
- Gerekirse kurum içi yeni birimlerin oluşturulması
- Mevzuat gereği yeni iş tanımları yapılmış ise buna yönelik personel eğitimlerinin planlanması
- Uzman eğitmen temin edilir

527

- Ekonomi bakanlığı ve ilgili diğer kuruluşlardan katılım ile ulusal mevzuat ile uluslararası mevzuatı incelemek ve eksiklikleri gidermek, uyum sağlamak amacıyla bir komisyon oluşturulur.

- Paydaş temsilcilerinin komisyona katılımları sağlanır
- Kurum içi birimlerin yetki ve sorumluluklarının tam olarak belirlenmesi.
- Güncel şartlara göre ek görevler üstlenilmesi gerekiyor ise iş tanımlarına ekleme yapılır.
- Gerekirse kurum içi yeni birimlerin oluşturulması
- Mevzuat gereği yeni iş tanımları yapılmış ise buna yönelik personel eğitimlerinin planlanması
- Eğitim verecek uzmanın temini
- Ulusal mevzuat ile uluslararası mevzuatı incelemek ve eksiklikleri gidermek, uyum sağlamak amacıyla bir komisyon oluşturulur.
- Paydaş temsilcilerinin komisyona katılımını sağlar
- Kurum içi birimlerin yetki ve sorumluluklarının tam olarak belirlenmesi.
- Güncel şartlara göre ek görevler üstlenilmesi gerekiyor ise iş tanımlarına ekleme yapılır.
- Gerekirse kurum içi yeni birimlerin oluşturulması
- Mevzuat gereği yeni iş tanımları yapılmış ise buna yönelik personel eğitimlerinin planlanması
- Uzman eğitmen temin eder
- Ulusal mevzuat ile uluslararası mevzuatı incelemek ve eksiklikleri gidermek, uyum sağlamak amacıyla bir komisyon oluşturulur
- Paydaş temsilcilerinin komisyona katılımını sağlar
- Güncel şartlara göre ek görevler üstlenilmesi gerekiyor ise iş tanımlarına ekleme yapılır.
- Gerekirse kurum içi yeni birimlerin oluşturulması
- Eğitim planlanır
- Uzman eğitmen temin edilir
- Eğitim yapılır
- Mevzuatta düzenleme yapar
- Mevzuatta düzenleme yapar
- Mevzuatta düzenleme yapar
- Mevzuat değişikliği paydaşlara bildirilir
- Eğitim verilir
- Eğitimin sürekli hale getirilmesi
- Mevzuatı güncel tutar
- Eğitimi gerçekleştirir
- Eğitimlerin sürekli hale getirilmesi
- Mevzuatı güncel tutar
- Eğitim sürekli hale getirilir
- Mevzuat değişikliği (yeni ürünler için güncelleme ağırlıklı) yapılır
- Mevzuat değişikliği paydaşlara bildirilir
- Eğitim yapılır
- Eğitim sürekli hale getirilir
- Mevzuatı günceller

Kullanılan Kısaltmalar

Kimyasal Çevrenin Geliştirilmesi

Oyuncak Güvenilirliğinin Artırılması Çocuk Gereçleri

Oyuncaklar, Çocuk Gereçleri ve Bakım Eşyalarının Güvenirliği

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ. Kriterleri
536	Oyuncakların ve çocuk gereçlerinin ithalat ve üretim kontrolleri ile piyasa gözetim ve denetiminin sağlanması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Mevcut mevzuatın güncellenmesi(K) -Dünya ve türkiye şartları göz önüne alınarak mevzuatın güncellenmesi(O) -Dünya ve türkiye şartları göz önüne alınarak mevzuatın güncellenmesi(U) Kurumsal Düzenlemeler -Risk listeleri oluşturması, bunun için bir veri tabanı oluşturması, yıllık belirlenen strateji dahilinde ülke çapında denetim yapacak ekipler belirlemesi(K) -Düzenli olarak ithalat ve üretim kontrolleri ve piyasa gözetim ve denetimi yapılmasının sağlanması(O) -Düzenli olarak ithalat ve üretim kontrolleri ve piyasa gözetim ve denetimi yapılmasının sağlanması(U) İnsan Kaynakları -Yeterli sayıda denetçi yetiştirilmesi için yeterli sayıda eğitici görevlendirilmesi, yetiştirilmesi. imkanlar ölçüsünde yeni denetçi eğitimlerine başlanması(K) -Ülke ihtiyaçları göz önüne alınarak denetçi ihtiyacı belirlenmesi ve bu doğrultuda eğitimler yapılarak yetiştirilmesi(O) -Ülke ihtiyaçları göz önüne alınarak	- (S) T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı - (İ) T.C. Ekonomi Bakanlığı - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) RTÜK - (İ) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (İ) T.C. Milli Eğitim Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d),(e)
Faaliyetler				
<ul style="list-style-type: none"> - Mevcut mevzuatın güncellenmesi - Risk listeleri oluşturulması amacıyla bir veri tabanı oluşturulması - Denetim birimlerinin kurulması - Düzenli olarak ithalat ve üretim kontrolleri ve piyasa gözetim ve denetimi yapılmasının sağlanması - Denetçi yetiştirmek üzere eğitici ekibi istihdamının sağlanması - Oluşturulan eğitici ekip tarafından standart bir eğitim programı hazırlanması - Düzenlenen eğitim programlarıyla ülke ihtiyaçları doğrultusunda yeni denetçi yetiştirilmesinin sağlanması 				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Kimyasal Çevrenin Geliştirilmesi				
Kozmetiklerin / Deterjanların Kalitesinin Artırılması				
Kozmetik Madde ve Ürünlerin Kontrolü				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
541	Kozmetik madde ve ürünü üreticisinin eğitiminin sağlanması Başlama:Tanımsız Süre:Tanımsız	Kurumsal Düzenlemeler -Birim oluşturulması(K) İnsan Kaynakları -Personel ve üretici eğitimi(K) -Personel ve üretici eğitimi(O)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Üniversiteler - (İ) Kozmetik Endüstrisi - (İ) Sivil Toplum Kuruluşları	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(d)

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Kimyasal Çevrenin Geliştirilmesi				
Kozmetiklerin / Deterjanların Kalitesinin Artırılması				
Kozmetik Madde ve Ürünlerin Kontrolü				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
542	Kozmetiklerle ilgili hizmet veren laboratuvarların akredite olmasının sağlanması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Mevcut mevzuatın incelenmesi ve eksiklerin tespiti.güncel şartlara göre yeni mevzuatın hazırlanması paydaşları ile paylaşılması yürürlüğe konması toplumsal bilincin oluşması amacı ile duyurulması ve sürdürülebilirliği sağlamak için denetim çalışmalarının yürütülmesi(K) -Güncelleme çalışmaları(O) -Güncelleme çalışmaları(U) Kurumsal Düzenlemeler -Testlerin yapılabilmesi için birimler kurulması(K) -Kurulan birimlerin uluslararası uyumluluk doğrultusunda çalışmalarına devam etmesi(O) -Kurulan birimlerin uluslararası uyumluluk doğrultusunda çalışmalarına devam etmesi(U) İnsan Kaynakları -Eğitilmiş personel bulundurulması(K) -İzleme ve değerlendirme çalışmaları ile insan kaynaklarını takip etmesi(O) -İzleme ve değerlendirme çalışmaları ile insan kaynaklarını takip etmesi(U)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Bağımsız Akreditasyon Kuruluşları - (İ) Laboratuvarlar - (İ) TÜRKAK	Manuel Eklenen Kriterler: -(b),(d),(e)
Faaliyetler				
<ul style="list-style-type: none"> - Mevzuatın incelenerek eksikliklerin giderilmesi için komisyon kurulması - Paydaş temsilcilerinin komisyona katılımının sağlanması - Akreditasyon firmalarının sahip olması gereken şartlar ve denetlenmesi için gerekli mevzuatın oluşturulması - Mevzuat değişikliklerinin paydaşlara bildirilmesi - Mevzuatın güncellenmesi - İlgili kurumun laboratuvarı kurması ve türkak in buna onay vermesi - Türkak ve akreditasyon veren firmalarda uzman personelin istihdamı. 				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Kimyasal Çevrenin Geliştirilmesi**Kimyasal Maddelerin Güvenliğinin Sağlanması****Kimyasal Etmenlerin Sağlığa Etkisinin Azaltılması**

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
549	Kimyasalların güvenli kullanımı, depolanması, bertarafının sağlanması Başlama:2015 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Ab mevzuatı ile uyumlu, ülke koşulları da göz önünde bulundurularak mevzuatın hazırlanması.(K) -Kimyasallar ile ilgili tüm veri tabanlarının kimyasallar güvenlik kurulu bünyesine aktarılması(O) -_(U) Kurumsal Düzenlemeler -kimyasal etmenler güvenlik kurulu'nun kuruluşunun tamamlanması ve bu kurulun çalışmaya başlaması.(K) -Kimyasal etmenler kurulunun çalışmalarına devam etmesi(O) -Kimyasallar güvenlik kurulunun çalışmalarına devam etmesi(U) İnsan Kaynakları -Bakanlık temsilcilerinin seçilerek kurula atanması ve nitelikli ve tecrübeli kadrosunun olusturulması(K) -Gereksinim göz önünde tutularak kurulun nitelikli ve tecrübeli kadrosunun çeşitlendirilmesi ve artırılması(O)	- (S) T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - (I) Organize Sanayi Bölgeleri - (I) T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı - (I) Meslek Kuruluşları - (I) Üniversiteler - (I) Yerel Yönetimler - (I) T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - (I) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (I) T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı - (I) Enstitüler (kamu ,özel) - (I) T.C. Sağlık Bakanlığı - (I) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (taek) - (I) T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - (I) TÜBİTAK - (I) T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d),(e)

Faaliyetler

- Mevzuat ile ilgili çalışmalar yapmak üzere komisyon oluşturulur
- Ab mevzuatı incelenir. ülkemizdeki mevcut mevzuat ile karşılaştırılır. mevcut eksiklikler ve uyumsuzluklar giderilir
- Mevzuat sürekli güncel tutulur.
- Kurul faaliyetini gerçekleştireceği mekanda araç, gereç ve teknik donanımın tamamlanması için gerekli prosedürleri takip eder.
- Kurulda görevlendirilecek üyelerin belirlenmesi
- Kurulun uzman kadro ihtiyacının belirlenmesi
- Kurulda görevlendirilecek uzman personelin sahip olması gereken özellikler belirlenir
- Gerekli personel istihdam edilir
- Kurum içinde gerekli birimler oluşturulur
- Kurum içinde oluşturulması gereken birimlerde çalışacak personelin görevlendirmeleri yapılır
- Denetim birimleri oluşturulur.
- Kimyasal etmenler güvenliği ile ilgili kurumların yetki ve sorumlulukların açıkça belirlen güvenlik rehberi oluşturulur ve yayımlanır.
- Rehberin güncel tutulması
- Kurum personelinin hizmet içi eğitimlerini planlar ve uygular. bu eğitimleri sürekli hale getirir. güncel şartlarına göre eğitim programlarını günceller

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Tıbbi Cihaz ve Ürünlerin Güvenli ve Akılcı Kullanımının Geliştirilmesi				
Tıbbi Ürünlerin (Biyolojik Ürün ve İlaçlar) Güvenilirliğinin Artırılması				
Ürün Geliştirme				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
552	Klinik araştırmalarda etik ihlallerin engellenmesi Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Klinik araştırmalar etiği ile ilgili mevzuatın düzenlenmesi (uluslar arası normlara uygun olarak)(K) -Mevzuatın güncellenmesi(O) -Mevzuatın güncellenmesi(U) Kurumsal Düzenlemeler -Bakanlık onayı ve etik kurul onayı verilen araştırmaların izlenmesi için bir yapılanmanın oluşturulması.(K) -Oluşturulacak yapının devamlılığının sağlanması ve güncel gelişmelere göre düzenlenmesi(O) -Bu yapının sürdürülmesi ve güncellenmesi(U) İnsan Kaynakları -Etik kurullarda çalışanların etik kurul onayı verme, etik kurul onayı verilen araştırmanın etik açıdan takibini yapma konularında farkındalığının artırılması. klinik araştırma etiği ile ilgili olarak araştırma görevlilerinin eğitiminin sağlanması.etik kurullarda ve araştırma izleme komisyonlarında görev alan personelin farkındalıklarının artırılması için eğitim programlarının hazırlama ve uygulama(K)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) T.C. Adalet Bakanlığı - (İ) Eğitim Araştırma Hastaneleri - (İ) İlaç/biyolojik Ürün Üretici ve Tedarikçisi - (İ) Üniversiteler	Manuel Eklenen Kriterler: -(b),(d),(e) -Araştırmalarda etik ihlali yapılma oranı
Faaliyetler				
- Klinik araştırma etiği mevzuatının hazırlanması - Klinik araştırmaları izleme biriminin oluşturulması - Etik kurullarda ve araştırma izleme komisyonlarında görev alan personelin eğitilmesi				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekte oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Tıbbi Cihaz ve Ürünlerin Güvenli ve Akılcı Kullanımının Geliştirilmesi				
Tıbbi Ürünlerin (Biyolojik Ürün ve İlaçlar) Güvenilirliğinin Artırılması				
Ürün Geliştirme				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
553	Tıbbi ilaç ve biyolojik ürün arge çalışmalarını planlayıp yürütebilecek kalifiye personelin yetiştirilmesi Başlama:2015 Süre:>36 AY	Kurumsal Düzenlemeler -Klinik araştırma ve proje geliştirme konularında eğitim programları oluşturma ve var olanları geliştirme. eğitim programlarını yok e sunma ve onayın alma. bu programlara işlerlik kazandırma.(K) -Klinik araştırma ve proje geliştirme eğitim programlarını geliştirme. oluşturulan yapının sürdürülmesini sağlama konusunda destek mekanizmaları oluşturma.(O) -Sürekliliğin sağlanması(U) İnsan Kaynakları -Araştırma yöntemleri ve proje geliştirme konusunda öğretim üyelerinin eğitimi. bunun için uluslar arası kuruluşlarla işbirliği yapılması. uluslar arası eğitim programlarının planlanıp uygulanması.(K) -Araştırma teknikleri ve proje geliştirme konularında araştırma görevlilerinin eğitiminin sağlanması. yüksek lisans ve doktora programlarının geliştirilerek sürdürülmesi. bu programlara araştırma yöntemleri ve proje geliştirme derslerinin eklenmesi.(O)	- (S) YÖK - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Enstitüler (kamu ,özel) - (İ) TÜBİTAK - (İ) Üniversiteler - (İ) İlaç/biyolojik Ürün Üretici ve Tedarikçisi - (İ) Tıp Fakülteleri - (İ) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d),(e)
Faaliyetler				
- Klinik araştırma ve proje geliştirme konularında kalifiye eleman yetiştirmek üzere eğitim programları düzenlenmesi - Araştırma teknikleri ve proje geliştirme konularında araştırma görevlilerinin, yüksek lisans ve doktora programlarının geliştirilerek sürdürülmesi. mevcut programlara araştırma yöntemleri ve proje geliştirme derslerinin eklenmesi.				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekte oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Tıbbi Cihaz ve Ürünlerin Güvenli ve Akılcı Kullanımının Geliştirilmesi

Tıbbi Cihazların Güvenilirliğinin Sağlanması

Ürün Geliştirme

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
582	Tıbbi cihaz tasarımı konusunda arge faaliyetlerinin yürütülmesi <u>Başlama:2014</u> <u>Süre:>36 AY</u>	Mevzuat Düzenleme -Mevzuatta tıbbi cihazlarla ilgili ar-ge çalışmalarını destekleyen mevzuatı günceller(K) Kurumsal Düzenlemeler -Teknokentler kurar, arge için kaynak ayırır ya da kaynak bulur. girişimcileri bu konuda teşvik edici birim kurar ve ab, dpt, dünya bankası vb. kaynaklardan projeler hazırlar veya yapılmasını sağlar.(K) -Kaynak tahsisi yapar. arge faaliyetlerine başlar ve sürdürür. buluşların üretici firmalara ulaştırılmasını sağlar. arge faaliyetlerinin verimliliğini sağlar(O) -Arge faaliyetlerini sürdürür.(U) İnsan Kaynakları -Arge konusunda deneyimli, bilgi beceriye sahip personel alt yapısını oluşturur. personel istihdamı ve eğitimini sağlar.(K) -Personel istihdamı ve eğitimini sağlar.(O) -Personel istihdamı ve eğitimini sağlar.(U)	- (S) T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - (I) Türkiye Patent Enstitüsü - (I) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu - (I) Üniversiteler - (I) Tıbbi Cihaz Üretici/ithalatçısı - (I) Teknokent - (I) TÜBİTAK - (I) T.C. Sağlık Bakanlığı - (I) T.C. Maliye Bakanlığı - (I) Enstitüler (kamu ,özel) - (I) SGK - (I) Uluslararası Kuruluşlar (Pic/s, Ema) - (I) Özel Sektör - (I) Özel Sağlık Kuruluşları - (I) TSE	<u>Manuel Eklenen Kriterler:</u> -(d),(e) -Tıbbi cihaz tasarımı konusunda arge sayısı

Faaliyetler

- Arge için ab, dpt, dünya bankası projeleri hazırlanması ve sunulması için alt yapının oluşturulması
- Arge için birimlerin kurulması
- Teknokentlerin kurulması
- Arge birimlerinin lojistik desteğini sağlar
- Arge birimleri personel istihdamını sağlar
- Arge personeli eğitimlerini uluslar arası düzeyde yapar

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Tıbbi Cihaz ve Ürünlerin Güvenli ve Akılcı Kullanımının Geliştirilmesi
Mikro ve Nano Teknoloji İle Üretilmiş Malzemelerin Güvenli Kullanımının Sağlanması

Tanım ve Sınıflandırma

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
611	Ulusal mikro ve nano teknolojiler koordinasyon birimi (unkb) ve referans test-analiz laboratuvarlarının kurulması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Unkb ve test laboratuvarlarının kurulması için komisyon oluşturularak mevzuatın hazırlanması(K) -Uluslararası standartlar göz önüne alınarak mevzuatın güncellenmesi(O) -Uluslararası standartlar göz önüne alınarak mevzuatın güncellenmesi(U) Kurumsal Düzenlemeler -Unkb'nin ve test laboratuvarlarının kurumsal yapılanmalarının tamamlanması(K) -Test laboratuvarlarının geliştirilmesi(O) -Test laboratuvarlarının geliştirilmesi(U) İnsan Kaynakları -Teknik personelin yetiştirilmesi ve istihdamı(K) -Teknik personelin yetiştirilmesi ve istihdamı(O) -Teknik personelin yetiştirilmesi ve istihdamı(U)	- (S) T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - (İ) Sivil Toplum Kuruluşları - (İ) Üniversiteler - (İ) Araştırma ve Uygulama Merkezleri - (İ) İlgili Kamu ve Özel Sektör Kurum ve Kuruluşları - (İ) T.C. Kalkınma Bakanlığı - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d),(e) -Mikro ve nano teknolojiler ilgili referans test-analiz laboratuvarlarının kurulması

Faaliyetler

- Ulusal mikro ve nano teknolojiler koordinasyon birim (unkb) yönetmeliğinin düzenlenmesi
- Referans test-analiz laboratuvarları yönetmeliğinin düzenlenmesi
- Ulusal mikro ve nano teknolojiler koordinasyon biriminin kurulması.
- Teknik merkez personelin yetiştirilmesi ve istihdamı
- Teknik saha personelin yetiştirilmesi ve istihdamı
- Ulusal referans test-analiz laboratuvarının kurulması
- Ulusal mikro ve nano teknolojiler koordinasyon birim (unkb) bütçesinin oluşturulması
- Referans test-analiz laboratuvarları bütçesinin oluşturulması
- Mevzuatın güncellenmesi
- Mevzuatın güncellenmesi
- Mevzuatın güncellenmesi

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Tıbbi Cihaz ve Ürünlerin Güvenli ve Akılcı Kullanımının Geliştirilmesi**Bitkisel Ürünlerin Güvenilirliğinin Sağlanması****Bitkisel Ürünlerin Tanımlanması**

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
635	Bitkisel ürünlerin tanımlanması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Mevzuat düzenler(K) Kurumsal Düzenlemeler -Komisyon kurar ve yürütülmesini sağlar(K) İnsan Kaynakları -Yeterli nitelik ve nicelikte personel görevlendirir/istihdam eder(K)	- (S) T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - (I) Sivil Toplum Kuruluşları - (İ) Üniversiteler - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d),(e)

Faaliyetler

- Bitkisel ürünleri değerlendirme komisyonu sekreteryasını yürütmek ve bu komisyona katkı verecek nitelik ve nicelik olarak yeterli personel görevlendirir/ istihdam eder
- Bitkisel ürünler ile ilgili bilimsel araştırmaları ve gelişmeleri takip edebilmek üzere personelin eğitimi sağlar
- Komisyon mevcut mevzuatı gözden geçirir ve gerekli düzenlemeleri yapar
- Mevzuata işlerlik kazandırır
- Mevzuatın uygulanmasını izler ve güncelleme çalışmaları yapar
- Bitkisel ürünlerin sınıflandırması ve değerlendirilmesini yapmak üzere komisyon kurar
- Komisyonun düzenli toplanmasını ve çalışmasını sağlar

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Tıbbi Cihaz ve Ürünlerin Güvenli ve Akılcı Kullanımının Geliştirilmesi**Bitkisel Ürünlerin Güvenilirliğinin Sağlanması****Bitkisel Ürünlerin İzlem ve Denetimi**

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
636	Bitkisel ürünlerin izlem, denetim ve kontrol mekanizmalarının daha etkin hale getirilmesi Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -İzlem denetim için mevzuatın güncellenmesi(K) -İzlem denetim için mevzuatın güncellenmesi(O) -İzlem denetim için mevzuatın güncellenmesi(U) Kurumsal Düzenlemeler -Bitkisel ürünlerin üreticiden son tüketiciye kadar ulaştığı her aşamada izlenebilirliğini sağlamak üzere izleme sistemi kurar(K) -Ürün piyasa kontrollerinin sağlanması(O) -Ürün ve piyasa kontrollerinin sağlanması(U) İnsan Kaynakları -Personel görevlendirilmesi/istihdamı(K) -Personel görevlendirilmesi/istihdamı(O) -Personel görevlendirilmesi/istihdamı(U)	- (S) T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - (I) T.C. Ekonomi Bakanlığı - (İ) T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - (İ) Devlet Personel Başkanlığı - (I) Sivil Toplum Kuruluşları - (I) YÖK - (İ) RTÜK - (İ) T.C. Adalet Bakanlığı - (İ) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu - (İ) T.C. İçişleri Bakanlığı - (İ) T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d),(e)

Faaliyetler

- Ürün piyasa kontrollerini sağlamak üzere mevzuatın gözden geçirilerek düzenlenmesi
- Ürün piyasa kontrollerini gerçekleştirmek üzere denetim ve numune alma konularında çalışacak personel görevlendirilmesi/istihdamı
- Ürün piyasa kontrolü ve denetimi için gerekli numune taşıma ve analiz altyapısının güçlendirilmesi
- Bitkisel ürünlerin analizini yapacak laboratuvar için nitelikli personelin yetiştirilmesi ve görevlendirilmesi/istihdamı
- Bitkisel ürünlerin analizini yapan laboratuvarların kapasitesinin artırılması, belirlenen laboratuvarların belirlenen ve düzenli olarak güncellenen analizlerin akreditasyonunun sağlanması

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

Bileşen 9

Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Yönetiminin Geliştirilmesi

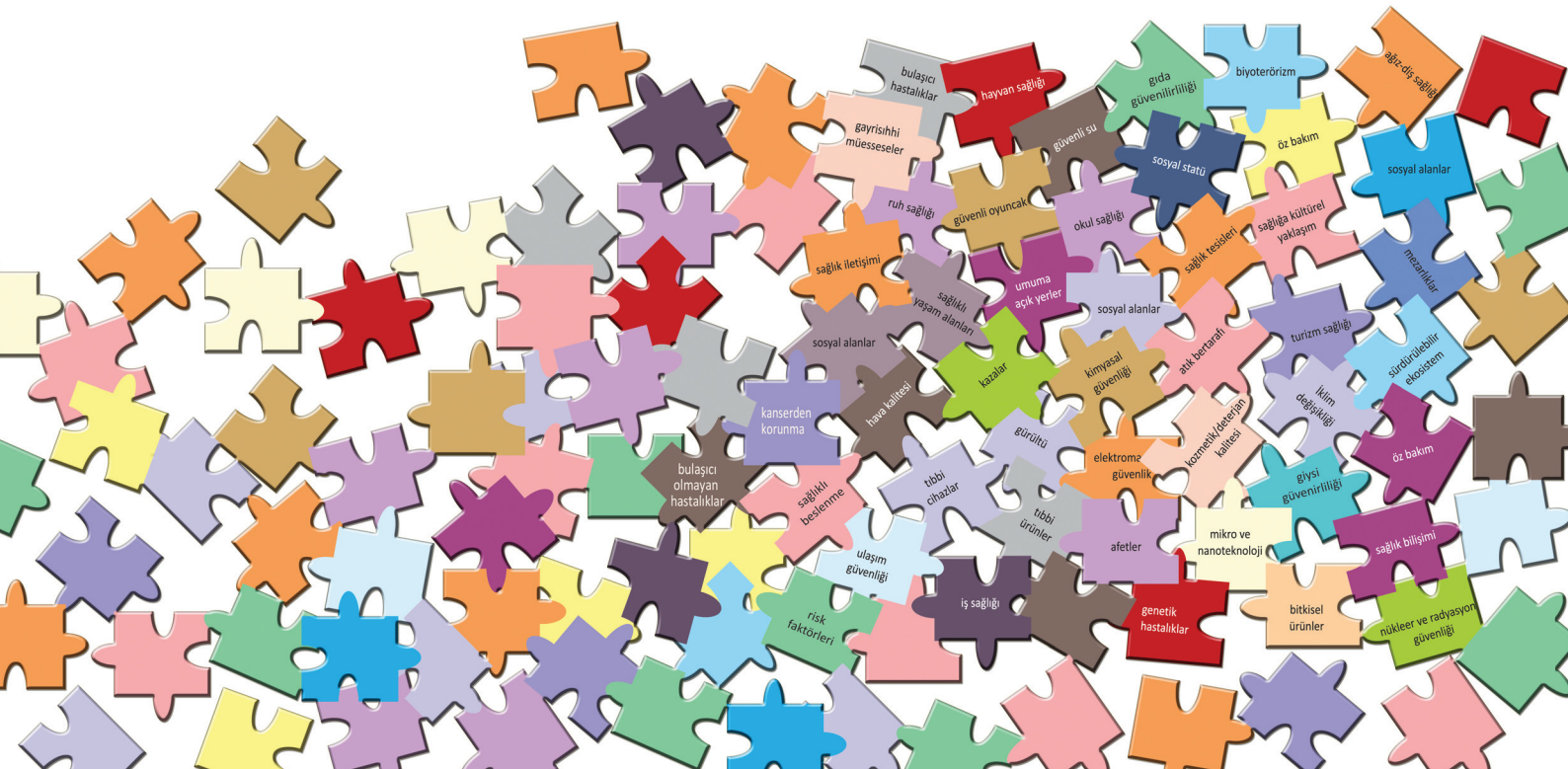
HEDEF 9.1. Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Yönetimi

HEDEF 9.2. Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Risk Faktörlerinin Azaltılması

HEDEF 9.3. Kanserden Korunma

HEDEF 9.4. Ruh Sağlığının Korunması ve Geliştirilmesi

HEDEF 9.5. Genetik Hastalıkların Önlenmesi

Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Yönetiminin Geliştirilmesi

Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Yönetimi

Kronik Hastalıklar ve Olumsuz Sonuçlarından Korunabilmeleri İçin Bireylerin Güçlenmelerini Sağlamak

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
645	Kronik hastalığı olan bireylere, hastalıklarının özyönetimi için eğitim sağlamak amacıyla hizmet modeli üretmek üzere "kronik hasta bakımı araştırma merkezleri" kurulması. <u>Başlama:Tanımsız</u> <u>Süre:Tanımsız</u>	Mevzuat Düzenleme -"kronik hasta bakımı araştırma merkezleri" kuruluş ve işleyiş mevzuatının oluşturulması(K) Kurumsal Düzenlemeler -Farmakoepidemiolojik çalışmaların planlanması ve yürütülmesini sağlar(K) -Farmakoepidemiolojik çalışmaların planlanması ve yürütülmesini sağlar(O) -"kronik hasta bakımı araştırma merkezleri" kurulması(O) İnsan Kaynakları -Eğitilmiş personel görevlendirir/istihdam eder(K) -Kronik hasta bakımı konusunda uzmanlaşmış eğiticilerin, kurulan merkezlerde istihdamı(O)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Hasta Dernekleri - (İ) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu - (İ) Sb Sağlığın Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü - (İ) Sb Sağlık Araştırmaları Genel Müdürlüğü	

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
646	Kronik hastalığı olan bireylere, hastalıklarının özyönetimini yapabilmeleri için eğitim sağlanması <u>Başlama:2014</u> <u>Süre:>36 AY</u>	Kurumsal Düzenlemeler -Kurumsal insiyatifle, diyabet, klinik ateroskleroz,hipertansiyon, dislipidemi,obezite, sigara bağımlılığı gibi kronik hastalıklarda özyönetimi geliştirmek (hastaların hastalıklarını daha iyi yönetebilmeleri) için pilot eğitim araştırma geliştirme projeleri yaptırmayı yıllık çalışma programlarına alır ve bunları yapabilmek için bu konuda bütçesine kaynak koyar. pilot kronik hastalık eğitimi arge projelerini, ihale ile ve yarışmaya dayalı olarak üniversitelere, sivil toplum kuruluşlarına, bağımsız araştırmacılara yaptırır. etkili bulunan projelerin medya aracılığıyla yayınlanmasını sağlar. aydın ürünler, koruyucu sağlık hizmeti sunan birimler tarafından gruplara yönelik eğitimlerde de kullanılabilir.(K) -Kısa ve orta vadede yapılanlara, değerlendirmelere dayalı olarak uzun vadede devam edilir.(U)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Sivil Toplum Kuruluşları - (İ) Uzmanlık Dernekleri - (İ) Basın Yayın Kuruluşu - (İ) Üniversiteler - (İ) Özel Sağlık Kuruluşları	<u>Manuel Eklenen Kriterler:</u> -(d) -Öz yönetim eğitimi alan hasta oranı

Faaliyetler

- Medya ile eğitim ihtiyacını alt gruplara (diyabet, hipertansiyon, aterosklerozun değişik klinik formları, dislipidemi, obezite, sigara bağımlılığı gibi hastalıklara) göre belirler.
- Bütçesine koyduğu özel bir kaynak ile (bir fon oluşturarak) yarışma ile seçilecek projelere finansal destek sağlama düzenini kurar.
- Alt gruplar için etkili medya eğitim ürünleri üretmek üzere araştırma geliştirme projeleri yaptırır.
- Etkisi denenen ve kanıtlanan ürünleri medya aracılığıyla kullanır.
- Eğitim programlarının değerlendirilmesini ve geliştirilmesini yapar ve yaptırır.

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Yönetiminin Geliştirilmesi**Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Risk Faktörlerinin Azaltılması****Alkolün Zararlı Kullanımı**

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
662	Alkol üretimi yapan ve satan kuruluşlar tarafından sponsorluk yapılmasının önlenmesi Başlama:2015 Süre:9	Mevzuat Düzenleme -Bilimsel ve uluslararası gelişmeler ışığında mevzuat güncellemesi yapılması(K) Kurumsal Düzenlemeler -Kurumsal inisiyatifle, bakanlığın ilgili birimlerinin alanlarıyla ilgili bilgi üretimini izleyecek, derleyecek ve izleme amaçlı rapor ve değerlendirmelere uygun hale getirecek bilimsel çalışma guruplarının, üniversitelerle işbirliği içinde, oluşturulması ve çalıştırılması, bu çalışmalara dayalı olarak yıllık ve dönemsel raporlaştırmaların gerçekleştirilmesi.(K) -Taşrada tapdk uygulamalarının güçlendirilmesini sağlayacak bir sistem oluşturulması(O) İnsan Kaynakları -Tapdk'nın alkol kontrolü konusunda etkinliğini artırmak için insan gücü sağlanması(K)	- (S) TAPDK - (İ) RTÜK - (İ) Basın Yayın Kuruluşları - (İ) T.C. İçişleri Bakanlığı	
Faaliyetler				
- Mevzuat hazırlığı - Toplantı				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Yönetiminin Geliştirilmesi
Kanserden Korunma

Tütün Kullanımının Kontrolü

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ. Kriterleri
683	Kapalı mekanlarda ve bazı açık alanlarda tütün ürünlerinin içilmesinin yasaklanması konusunda ihlallerin önlenmesi Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Mevzuatın güncellenmesi(K) -Mevzuatın güncellenmesi(O) -Mevzuatın güncellenmesi(U) Kurumsal Düzenlemeler -Denetim mekanizmasının güçlendirilmesi(K) İnsan Kaynakları -Eğitilmiş denetim elemanı sayısının artırılması(K) -İhtiyaca göre eğitilmiş denetim elemanının yetiştirilmesi(O) -İhtiyaca göre eğitilmiş denetim elemanının yetiştirilmesi.(U)	- (S) T.C. İçişleri Bakanlığı - (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Meslek Kuruluşları - (İ) İktisat Sektörü Temsilcileri - (İ) T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı - (İ) Turizm Tesisleri - (İ) Tüketiciyi Koruma Dernekleri	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d) -Yapılan denetim sayısının umuma açık kapalı yerlere oranı

Faaliyetler

- Her denetim ekibinde kolluk kuvveti elemanı bulunmasını sağlamak amacıyla yeterli sayıda eleman tahsis edilmesi.
- Bir bilimsel komisyon oluşturulmak suretiyle, kapalı alan tanımının bilimsel veriler ve uluslararası örnekler dikkate alınarak net ifadelerle yapılması ve mevzuatın yayınlanması
- Bir bilimsel komisyon oluşturmak suretiyle kapalı alan tanımının güncel bilgiler ve uluslararası örnekler dikkate alınarak net ifadelerle yapılması ve mevzuatın yayınlanması
- Denetim ekibinde görev alacak kolluk kuvveti görevlilerinin konuya ilgisinin artırılması amacıyla farkındalık artırıcı eğitimlerin yapılması.
- Denetim ekiplerinde eğitilmiş denetim elemanı görevlendirilmesi
- Denetim ekiplerinde görev alacak hekim ve hekim dışı sağlık personeli sayısının artırılması.
- Nüfus ve denetim yapılacak mekan sayısı dikkate alınarak yeterli sayıda denetim ekibi oluşturulması
- Denetim ekiplerine ortam/nefes ölçümü yapabilecek araç gereçlerin temini
- Denetim ekibinde görev alacak sağlık personeline farkındalık eğitimi yapılması
- Denetim ekiplerinde eğitilmiş sağlık personeli istihdamı
- Denetim ile ilgili mevzuatta sağlık bakanlığına yaptırım yetkisi tanınması

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Yönetiminin Geliştirilmesi

Ruh Sağlığının Korunması ve Geliştirilmesi

Okul Öncesi Ruh Sağlığı Hizmetlerinin Geliştirilmesi

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ. Kriterleri
703	Okul öncesi eğitimi etkinleştirmek Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Okul öncesi eğitime başlama yaşının 4. yaşa çekilmesi, kurumların organizasyonu ve çalışanların niteliğini artıracak mevzuatın düzenlenmesi(K) Kurumsal Düzenlemeler -Milli eğitim bakanlığı bünyesinde okul öncesi eğitime uygun fiziki alt yapının oluşturulması. tahmini bütçe: 1.yıl: 500.000 tl2.yıl: 20.000.000 tl3.yıl: 30.000.000 tl(K) -Milli eğitim bakanlığı bünyesinde okul öncesi eğitime uygun fiziki alt yapının güncellenmesi(O) -Milli eğitim bakanlığı bünyesinde okul öncesi eğitime uygun fiziki alt yapının güncellenmesi(U) İnsan Kaynakları -Okul öncesi eğitim verecek çalışanların nitelik ve niceliğinin artırılması(K) -Okul öncesi eğitim verecek çalışanların nitelik ve niceliğinin artırılması(O) -Okul öncesi eğitim verecek çalışanların nitelik ve niceliğinin artırılması(U)	- (S) T.C. Milli Eğitim Bakanlığı - (I) Sivil Toplum Kuruluşları - (İ) T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(b),(c),(d),(e) -4 yaşında okul öncesi eğitime başlayan çocuk oranı
Faaliyetler				
- Okul öncesi eğitime zorunlu başlama yaşının 36. ay bitiminden itibaren olması için mevzuatın düzenlenmesi				
- Eğitim fakültelerinin okul öncesi eğitim öğretmenliği bölümlerinin sayısının ve mevcut olanların da altyapı olanakları ve kontenjanlarının artırılması için mevzuatın düzenlenmesi				
- Milli eğitim bakanlığı bünyesinde okul öncesi eğitime uygun (oyun, uyku, yemek vb olanaklar), 4-5 yaş grubu çocuk nüfusunun gereksinimlerini karşılayacak sayıda fiziki alt yapının oluşturulması				
- Eğitim fakültelerinin okul öncesi eğitim öğretmenliği bölümlerinin sayısının ve mevcut olanların da altyapı olanakları ve kontenjanlarının (4-5 yaş grubu nüfus sayısı dikkate alınarak) artırılmasının sağlanması				
- Okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan/çalışacak öğretmen dışı personelin işin gereksinimlerine uygun eğitim programlarının uygulanması				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun vade

Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Yönetiminin Geliştirilmesi**Genetik Hastalıkların Önlenmesi****Genetik Kökenli Hastalıkların Durum Saptamasını Yapmak**

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ. Kriterleri
758	Toplumda sık görülen genetik kökenli hastalıkların ülkemizdeki sıklıklarının ve dağılımlarının saptanması Başlama:2015 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Genetik kökenli hastalıklar ile ilgili izleme ve değerlendirilme yapılması için birim kurulmasının mevzuatının yapılması(K) Kurumsal Düzenlemeler -Genetik kökenli hastalıkların izleme ve değerlendirilmesinin yapılması için birim kurulması(K) İnsan Kaynakları -Genetik kökenli hastalıkların izleme ve değerlendirilmesinin yapılması için birim için personel istihdamı(K)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Uzmanlık Dernekleri - (İ) T.C. İçişleri Bakanlığı - (İ) TÜİK - (İ) Özürlüler İdaresi Başk. - (İ) Üniversiteler	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c)
Faaliyetler				
- Genetik kökenli hastalıklar ile ilgili izleme ve değerlendirilme yapılması için birim kurulmasının ilgili mevzuatının hazırlanması - Genetik kökenli hastalıklar ile ilgili izleme ve değerlendirilme yapılması için kurulan birim olanaklarının gözden geçirilmesi - Gerekli fizik mekan temini - Teknolojik donanımının sağlanması - Birimin insan gücü gereksiniminin sağlanması - Genetik kökenli hastalıklar ile ilgili izleme ve değerlendirilme yapılması için kurulan birim için gerekli personelin istihdamı - Birimin için fizik mekan sağlanması				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

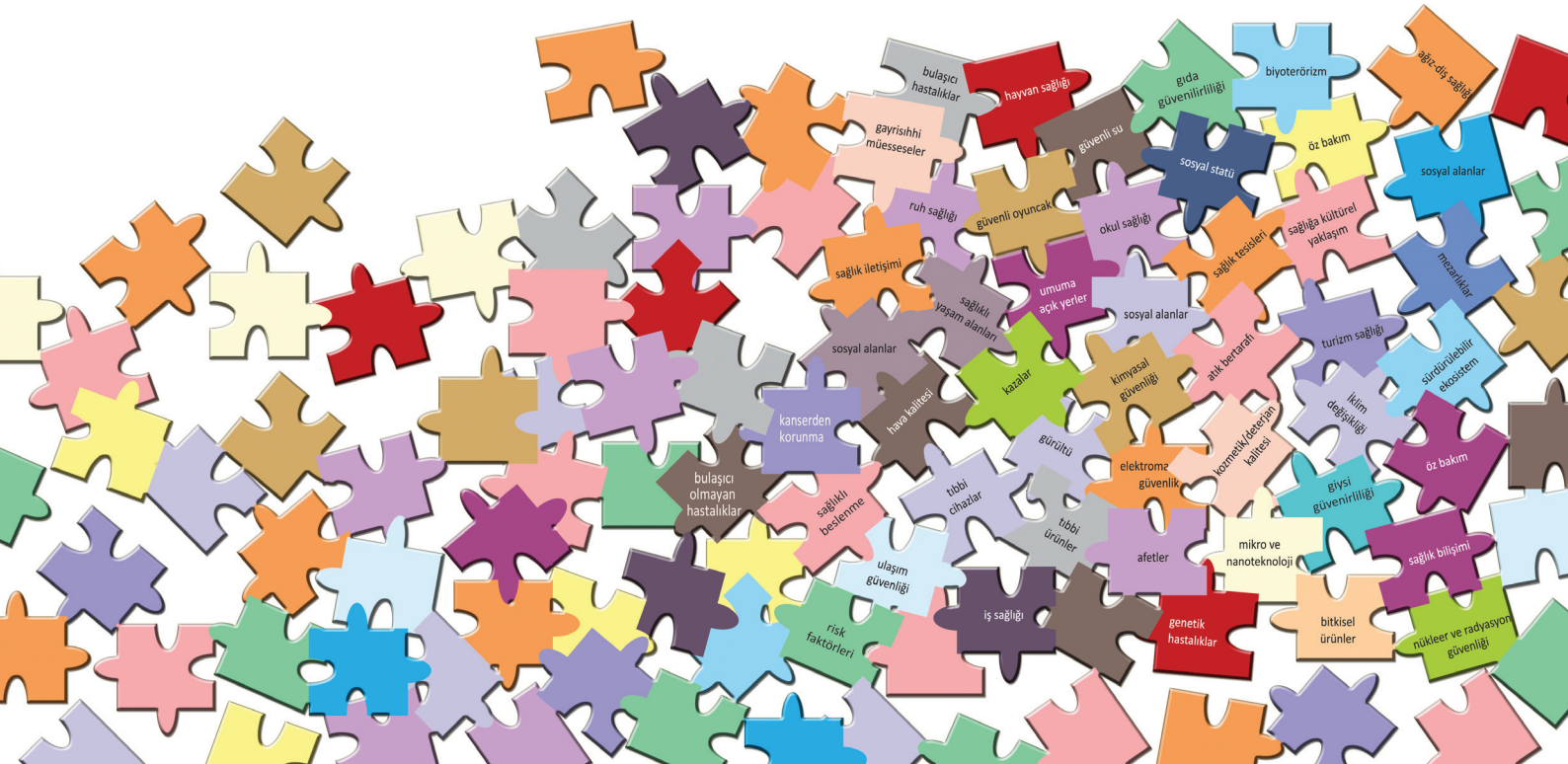
T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

Bileşen 10

İş Sağlığının Geliştirilmesi

HEDEF 10.1. İş Sağlığının Geliştirilmesi

HEDEF 10.2. Gayrisihhi Müesseselerin Etkilerinin Azaltılması

İş Sağlığının Geliştirilmesi				
İş Sağlığının Geliştirilmesi				
İş Sağlığı Hizmetlerinin Geliştirilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
771	Tüm iş kollarının tanımlanması ve envanterinin çıkarılması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Konu ile ilgili mevzuatın geliştirilmesi(K) -Konu ile ilgili mevzuatın geliştirilmesi(O) -Konu ile ilgili mevzuatın geliştirilmesi(U) Kurumsal Düzenlemeler -Kurum içi birim oluşturulmalı(K) İnsan Kaynakları -Uygun, eğitilmiş, yeterli personel temini(K) -İlgili personelin eğitimi(O) -İlgili personelin eğitimi(U)	- (S) T.C. Çalışma ve Sosyal güvenlik Bakanlığı - (I) SGK - (I) Üniversiteler - (I) Sosyal Taraflar - (I) T.C. Sağlık Bakanlığı - (I) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d) -Envanteri hazırlanan iş yeri oranı
Faaliyetler				
<ul style="list-style-type: none"> - Yeni bir mevzuat düzenlenerek uluslararası kriterlere uygun biçimde tüm iş kollarını tanımlayan bir mevzuat çıkarılmalı - Her 5 yılda bir mevzuat gözden geçirilerek güncel bilimsel gelişmeler ışığında mevzuat güncellenmelidir - Sektörel bazda tüm iş kollarını izleyip değerlendirecek merkezi bir birim oluşturulması, - Sektörel bazda tüm iş kollarını izleyip değerlendirecek bölgesel birim oluşturulması, - Ulusal düzeyde veri takibini sağlayacak otomasyon ve veri değerlendirme sisteminin kurulması - Hizmet içi eğitim programları düzenlenmesi - Hizmet içi eğitim programlarının sürdürülmesi 				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

İş Sağlığının Geliştirilmesi				
İş Sağlığının Geliştirilmesi				
İş Sağlığı Hizmetlerinin Geliştirilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
772	İş sağlığı merkezi(ism) kurulması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Konuyla ilgili mevzuatta düzenleme yapılması, ism'lerin iş sağlığı ile ilgili yetki ve sorumluluğunun düzenlenmesi(K) -Mevzuatın geliştirilmesi(O) -Mevzuatın geliştirilmesi(U) Kurumsal Düzenlemeler -İş sağlığı merkezleri (ism) kurulması(K) İnsan Kaynakları -İş sağlığı eğitimi almış sağlık personelinin ve diğer ism ekibinin istihdam edilmesi.(K)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (I) T.C. Çalışma ve Sosyal güvenlik Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d) -İş sağlığı merkezi olan toplum sağlığı merkezi oranı
Faaliyetler				
<ul style="list-style-type: none"> - İsm lerin görev yetki ve sorumluluğu ile ilgili yönetmelik hazırlanması. - İsm lerin görev yetki ve sorumluluğu ile ilgili yönetmelik hazırlayacak komisyon oluşturulması - İş sağlığı eğitimi almış sağlık personelinin ve diğer ism ekibinin istihdam edilmesi. - İsm lerin kurulması - Sağlık personeli için iş sağlığı konusunda eğitim programlarının düzenlenmesi - ... 				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

İş Sağlığının Geliştirilmesi**Gayrisihhi Müesseselerin Etkilerinin Azaltılması****Gayrisihhi Müesseselerin İnsan ve Çevre Sağlığına Olan Risklerini Saptamak ve İzin verilen Düzeylere Getirmek**

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
801	Deşarj standartlarının her havzaya ve atık tipine özel olarak belirlenmesi ve uygulanmasının sağlanması Başlama:Tanımsız Süre:Tanımsız	Mevzuat Düzenleme -Mevzuatın geliştirilmesi.(K) Kurumsal Düzenlemeler -Su havzası izleme sisteminin kurulması(K) -Su havzası izleme sisteminin kurulması(O) -Su havzası izleme sisteminin kurulması(U) İnsan Kaynakları -Personel eğitimi(K) -Personel eğitimi(O) -Personel eğitimi(U)	- (S) T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı - (İ) T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) İl Özel İdaresi - (İ) T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı - (İ) Üniversiteler - (İ) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d),(e)

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

İş Sağlığının Geliştirilmesi**Gayrisihhi Müesseselerin Etkilerinin Azaltılması****Gayrisihhi Müesseselerin İnsan ve Çevre Sağlığına Olan Risklerini Saptamak ve İzin verilen Düzeylere Getirmek**

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
802	Doygunluk noktasına gelmiş yerlere yeni tesisler kurulmasına izin verilmemesi Başlama:Tanımsız Süre:Tanımsız	Mevzuat Düzenleme -Mevzuatın geliştirilmesi.(K) İnsan Kaynakları -Personel eğitimi(K) -Personel eğitimi(O) -Personel eğitimi(U)	- (S) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (İ) T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - (İ) T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - (İ) TOBB - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı - (İ) İl Özel İdaresi - (İ) Yerel Yönetimler	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(d),(e)

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Kazaların Önlenmesi ve Afetlere Hazırlıklı Olma**Ulaşım Güvenliğinin Geliştirilmesi****Demiryolu Ulaşımı Güvenliği**

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
811	Demiryolu ulaşımına yönelik sağlık değerlendirme çalışma grubu oluşturulması. Başlama:2014 Süre:15	İnsan Kaynakları -Sağlık bakanlığı yönetiminde ilgili kurum ve kuruluşlardan katılımcılarla oluşturulacak bir çalışma grubu ile demiryolu ulaşımında kullanılan araç-gereç ve yöntemlerin sağlığı olumsuz etkilememesi için uygulanması gereken tedbirlerin belirlenerek raporlanması.(K)	- (S) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı - (İ) Üniversiteler	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(d),(e)
Faaliyetler				
- Demiryolu ulaşımında kullanılan araç-gereç ve yöntemlerin sağlığı olumsuz etkilememesi için uygulanması gereken tedbirleri belirlemek üzere kurulacak çalışma grubuna katılımı planlanan kişilerin belirlenmesi ve görevlendirilmesi. - Demiryolu ulaşımında kullanılan araç-gereç ve yöntemlerin sağlığı olumsuz etkilememesi için uygulanması gereken tedbirleri belirlemek üzere oluşturulan çalışma grubunun çalışmalarına başlayarak değerlendirme raporunu oluşturmaları.				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Kazaların Önlenmesi ve Afetlere Hazırlıklı Olma**Ulaşım Güvenliğinin Geliştirilmesi****Demiryolu Ulaşımı Güvenliği**

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
812	Demiryolu ulaşımına yönelik çevre değerlendirme çalışma grubu oluşturulması. Başlama:2014 Süre:15	İnsan Kaynakları -Çevre ve şehirlik bakanlığı yönetiminde ilgili kurum ve kuruluşlardan katılımcılarla oluşturulacak bir çalışma grubu ile demiryolu ulaşımında kullanılan araç-gereç ve yöntemlerin çevreyi olumsuz etkilememesi için uygulanması gereken tedbirlerin belirlenerek raporlanması.(K)	- (S) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (İ) T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı - (İ) Üniversiteler	Manuel Eklenen Kriterler: -(d),(e)
Faaliyetler				
- Demiryolu ulaşımında kullanılan araç-gereç ve yöntemlerin çevreyi olumsuz etkilememesi için uygulanması gereken tedbirleri belirlemek üzere kurulacak çalışma grubuna katılımı planlanan kişilerin belirlenmesi ve görevlendirilmesi. - Demiryolu ulaşımında kullanılan araç-gereç ve yöntemlerin çevreyi olumsuz etkilememesi için uygulanması gereken tedbirleri belirlemek üzere oluşturulan çalışma grubunun çalışmalarına başlayarak değerlendirme raporunu oluşturmaları.				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Kazaların Önlenmesi ve Afetlere Hazırlıklı Olma**Kazaların Önlenmesi ve İlk Yardım
Trafik Kazalarının Önlenmesi**

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
822	Ulaştırma sektöründe çalışan kişilerin mesleki eğitiminin yapılması Başlama:2014 Süre:21	Mevzuat Düzenleme -Karayolu yük ve yolcu taşımacılığında görev alacak/çalışacak kişilerin gerekli bilgi ve becerilere sahip olmaları amacıyla almaları gereken mesleki yeterlilik eğitimlerinin içeriği, eğitimin yapılabileceği kurum ve kuruluşlar ile eğitim yapılacak kurum ve kuruluşların sahip olması gereken özelliklerin ulaştırma denizcilik ve haberleşme bakanlığı ile işbirliği içerisinde belirlenmesi.(K) İnsan Kaynakları -Karayolu yük ve yolcu taşımacılığında görev alacak/çalışacak kişilerin gerekli bilgi ve becerilere sahip olmaları amacıyla almaları gereken mesleki yeterlilik eğitimlerinde görev alacak eğiticiler yetiştirilmesi ve eğiticilik niteliklerinin sertifikaya edilmesi.(K)	- (S) T.C. Milli Eğitim Bakanlığı - (İ) T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d),(e)
Faaliyetler				
<ul style="list-style-type: none">- Mesleki yeterlilik eğitimi programlarının içeriğinin belirlenmesi.- Mesleki yeterlilik eğitimi yapacak kurum ve kuruluşların sahip olması gereken özelliklerin belirlenmesi.- Mesleki yeterlilik eğitimlerinde görev alacak eğiticilerin eğitimi ve eğiticiliklerinin sertifikaya edilmesi.- Mesleki yeterlilik eğitimlerinin içeriğinin ve bu eğitimleri yapacak olan kurum ve kuruluşların sahip olması gereken özellikleri belirleyen yasal düzenlemenin oluşturulması.				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Kazaların Önlenmesi ve Afetlere Hazırlıklı Olma
KBRN ve Biyoterörizm Etkilerinin Azaltılması

Önleme Çalışmaları ve Kriz Anında Müdahaleye Hazırlıklı Olmak

No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ. Kriterleri
846	KBRN / biyoterörizm ile ilgili tehlike ve risk değerlendirmesinin yapılması ve gerekli önlemlerin alınması Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Mevzuatını geliştirir.(K) -Mevzuatını günceller.(O) -Mevzuatını günceller.(U) Kurumsal Düzenlemeler -Tehlike ve risk değerlendirmesi yapmak üzere ilgili birimlerini kurar.(K) -İlgili birimlerin sürekliliğini ve diğer paydaşlarla bilgi paylaşımını sağlar.(O) -İlgili birimlerin sürekliliğini ve diğer paydaşlarla bilgi paylaşımını sağlar.(U) İnsan Kaynakları -Mevcut personeli nitelik ve nicelik açısından gözden geçirir, gerekli ise ilgili personel eğitimi ve istihdamını sağlar(K) -Eğitimin ve mevcut personelin istihdamının sürekliliğini sağlar.(O) -Eğitimin ve mevcut personelin istihdamının sürekliliğini sağlar.(U)	- (S) T.C. Başbakanlık - (İ) T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - (İ) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı - (İ) Sahil Güvenlik - (İ) Emniyet Genel Müdürlüğü - (İ) T.C. İçişleri Bakanlığı - (İ) Jandarma Genel Komutanlığı - (İ) T.C. Basbakanlık/mit - (İ) TSK - (İ) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (taek) - (İ) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(c),(d),(e)

Faaliyetler

- Kbrn tehlikelerine dair görev yönetmeliği'nde belirtilen ve hazırlanan kurumsal yönergeler doğrultusunda kendi kurumuna ait düzenlemeleri yaparak mevcut durumu değerlendirir, olası tehditleri ve öncelikleri belirler
- İzleyen bir yıl içinde yönetmelikte belirlenen yükümlülükleri yerine getirmek için yönerge hazırlar
- Eğitim almış personelin istihdamını sağlar ya da personelinin eğitir

Kullanılan Kısaltmalar

- (a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Kazaların Önlenmesi ve Afetlere Hazırlıklı Olma				
Afetlere Hazırlıklı Olma ve Müdahale				
Afet Öncesi Tedbirlerle Zarar Azaltma				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
858	Ulusal afet yönetim sisteminin geliştirilmesi Başlama:2014 Süre:>36 AY	Kurumsal Düzenlemeler -Ulusal afet yönetim sisteminde ilgili kurumların entegrasyonunun sağlanması(K)	- (S) T.C. Başbakanlık - (İ) Üniversiteler - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) TÜBİTAK - (İ) TSK - (İ) Özel Sektör - (İ) Bakanlar Kurulu	Manuel Eklenen Kriterler: -(b),(d)
Faaliyetler				
- Afet durumlarında görevi olan kurum ve kuruluşların kriz merkezinde afet ile birlikte çalışacak personelinin görev tanımlarının ve sorumluluklarının tam olarak belirlenmesi.				
- Kurumların yetki ve sorumluluk alanlarının hazırlanacak ulusal afet rehberinde açık olarak belirlenmesi				
- Kurumların entegrasyonu için gerekli teknik altyapı ve referal sistemin oluşturulması.				
- Kurumların afet durumlarında görevli personel listesinin 6 ayda bir güncellenmesi				
- Afet durumlarında sorumluluğu ve görevi olan kuruluşlardaki personele ulaşamama durumlarına karşı yedek listelerin oluşturulması.				
Kullanılan Kısaltmalar				
(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade				

Kazaların Önlenmesi ve Afetlere Hazırlıklı Olma				
Afetlere Hazırlıklı Olma ve Müdahale				
Afet Öncesi Tedbirlerle Zarar Azaltma				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
859	Afet veri tabanının oluşturulması ve geliştirilmesi Başlama:2015 Süre:18	Kurumsal Düzenlemeler --ortak afet yazılım programının oluşturulması-verilerin düzenli akışının sağlanması ve sürekli güncellenmesi- kurumların eşgüdümü ile ortak parametrelerin oluşturulması(K)	- (S) T.C. Başbakanlık - (İ) Yerel Yönetimler - (İ) Üniversiteler - (İ) TÜBİTAK - (İ) İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü - (İ) TSK - (İ) Özel Sektör - (İ) Bakanlar Kurulu	Manuel Eklenen Kriterler: -(d) -Afet veri tabanı elektronik ortamda güncellendirilmiş il oranı
Faaliyetler				
- Afad ile birlikte çalışacak kurum ve kuruluşların bilgi akışını sağlayacak otomasyon programının kurumlarca kullanılmasının sağlanması.				
- Otomasyon programını kullanacak personelin programın işleyişi yönünden eğitimi				
- Afet durumunda afet boyutunu kestirmeyi sağlayacak ortak parametrelerin belirlenmesi ve ulusal afet rehberine eklenmesi				
Kullanılan Kısaltmalar				
(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade				

Kanıtı Dayalı Sağlık İletişiminin Geliştirilmesi				
Sağlık İletişiminin Geliştirilmesi				
Sağlık İletişimine Yönelik Eğitimin Geliştirilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
887	Sağlık insangücü yetiştiren okulların ders programlarına sağlık okur-yazarlığı dersinin eklenmesi Başlama:2015 Süre:6	Kurumsal Düzenlemeler -Sağlık insangücü yetiştiren okulların eğitim programlarına dersin entegre edilmesi(K) İnsan Kaynakları -İlgili alanda uzmanlar(K)	- (S) T.C. Milli Eğitim Bakanlığı - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Meslek Kuruluşları - (İ) Mesleki Yeterlilik Kurumu - (İ) YÖK - (İ) Üniversiteler - (İ) Uzmanlık Dernekleri	Manuel Eklenen Kriterler: -Sağlık okur yazarlığı dersleri bulunan sağlık insangücü yetiştiren okul oranı
Faaliyetler				
- Sağlık okullarının ders programına ekleme - Dersin eğitmeninin belirlenmesi ve eğitim programından yararlanmasının sağlanması				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Kanıtı Dayalı Sağlık İletişiminin Geliştirilmesi				
Sağlık İletişiminin Geliştirilmesi				
Sağlık İletişimine Yönelik Eğitimin Geliştirilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
888	Tüm sağlık personelinin mezuniyet öncesi ve sonrası eğitim programlarına kanıtı dayalı sağlık iletişim yöntemlerinin eklenmesi Başlama:2014 Süre:>36 AY	Mevzuat Düzenleme -Üniversitelerde konuyla ilgili senato kararının alınması(K) -Uygulamanın başlaması(O) Kurumsal Düzenlemeler -Mevcut eğitim modüllerinin gözden geçirilmesi, güncelleştirilmesi(K) İnsan Kaynakları -İlgili alanda uzman(K)	- (S) YÖK - (S) T.C. Milli Eğitim Bakanlığı - (İ) Üniversiteler - (İ) T.C. Sağlık Bakanlığı - (İ) Basın Yayın Kuruluşları	Manuel Eklenen Kriterler: - Kanıtı dayalı sağlık iletişim eğitimi alan sağlık personeli oranı
Faaliyetler				
- Üniversitelerde konuyla ilgili senato kararının alınması - Sağlık ve medya dersinin amaç ve öğrenim hedeflerinin belirlenmesi için grup çalışması - Ders materyali hazırlanması - Konuyla ilgili yök'ün öneri kararı - Ulusal çekirdek eğitim programlarına eklenmesi - Sb'nin kısa bir rapor hazırlanması,yök ve üniversitelere çağrı yapılması - Anadolu sağlık meslek liselerinde okutulmakta olan sağlık kurumlarında iletişim dersi kapsamında okutulmakta olan modüllerin revizyonu - Sağlık okuryazarlığı modülünün hazırlanması ve mevcut modüllerde birlikte okutulması - Sağlık okuryazarlığı modülünün uygulanması				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Kanıtla Dayalı Sağlık İletişiminin Geliştirilmesi				
Sağlık Bilişiminin Geliştirilmesi				
Sağlık Bilişimi Alanında Ar-ge Etkinliklerinin Geliştirilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
907	Sağlık bilişim sektörü projeleri için özendirilmelerin artırılması ve araştırma alanlarının önceliklendirilmesi Başlama:2014 Süre:15	Mevzuat Düzenleme -Sağlık bilişimi alanında ar_ge yatırımları için politika belirlemek,sağlık bilişimi alanında ar_ge yatırımları için öncelikli alanların ve plan değerlendirme yöntemlerinin belirlenmesi(K) -Sağlık bilişimi alanında araştırma önceliklerinin güncellenmesi(O) Kurumsal Düzenlemeler -Kurum içi görevlendirme yapılması(K) İnsan Kaynakları -Kurum içi insan kaynağının gözden geçirilmesi(K)	- (S) T.C. Kalkınma Bakanlığı - (İ) İlgili Bakanlıklar - (İ) TÜBİTAK - (İ) Üniversiteler	Manuel Eklenen Kriterler: -(b)
Faaliyetler				
<ul style="list-style-type: none"> - Sağlık bilişimi alanında ar_ge yatırımları için politika belirlemede sağlık bakanlığı, üniversiteler, bilim, teknoloji ve sanayi bakanlığı ile akademik ve mesleki çevrelerin katıldığı bir toplantı düzenlenmesi - Sağlık bilişimi alanında ar_ge yatırımları için öncelikli alanların ve plan değerlendirme yöntemlerinin belirlenmesi amacı ile bir çalışma grubu toplantısı düzenlenmesi. - Kalkınma bakanlığı strateji biriminin konuya ilişkin ar-ge önceliklerini ve plan değerlendirme kriterlerini belirlemek üzere görevlendirilmesi. - Kalkınma bakanlığında sağlık bilişim projelerinin özendirilmelerini arttırılması ve araştırma olanaklarının önceliklendirilmesi konusunda çalışabilecek insan kaynağının gözden geçirilmesi - İnsangücü planlaması yapılması 				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

Kanıtla Dayalı Sağlık İletişiminin Geliştirilmesi				
Sağlık Bilişiminin Geliştirilmesi				
Sağlık Bilişimi Alanında Ar-ge Etkinliklerinin Geliştirilmesi				
No	Eylem	Açıklama	Sorumlu/İlgili Kurumlar	Değ.Kriterleri
908	Üniversite ve sanayi işbirliğinin desteklendirilmesi Başlama:2014 Süre:18	Mevzuat Düzenleme -Üniversite sanayi işbirliğinin geliştirilmesi için politikalar geliştirmek(K) -Üniversite sanayi işbirliğinin geliştirilmesi için yönetmelikler yapmak(O) Kurumsal Düzenlemeler -Üniversite sanayi işbirliğini izleme ve geliştirme birimi kurmak(K) -Üniversite sanayi işbirliğini için kongre, sempozyum, çalıştay vb. etkinliklere öncülük etmek(O) İnsan Kaynakları -İnsangücü planlaması yapmak, insangücü yetiştirmek(K) -İnsangücünü yetiştirmek(O)	- (S) T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - (İ) T.C. Kalkınma Bakanlığı - (İ) TÜBİTAK - (İ) Üniversiteler	Manuel Eklenen Kriterler: -(a),(b),(d)
Faaliyetler				
<ul style="list-style-type: none"> - Üniversite sanayi işbirliğinin geliştirilmesi için politikalar geliştirmek üzere çalışma grubu toplantısı düzenlemek - Politikalar doğrultusunda yasa ve yönetmelik çıkarmak - Üniversite sanayi işbirliğini izleme ve geliştirme için kurum içi görevlendirme yapılması - Üniversite sanayi işbirliğinin desteklenmesi konusunda çalışacak insangücü planlaması yapmak. - Çalışma grubu toplantılarının belirli aralıklarla yinelenmesi 				

Kullanılan Kısaltmalar

(a) Tanımlanan kurumsal yapının oluşturulma durumu, (b) Mevzuatın yayınlanmış olma durumu, (c) İstihdamı öngörülen personelin istihdamının gerçekleşme oranı, (d) Eylemde tanımlanan eğitimi alan personel oranı, (e) Altyapının sağlanmış olma durumu, (K) Kısa vade, (O) Orta vade, (U) Uzun Vade

PAYDAŞLAR

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

ÇALIŞMA GRUPLARI KATILIMCILARI

Ad Soyad	Kurum
A. Aylin ASLAN FİDAN	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Sosyal Güvenlik Kurumu
A. Göksu KAYA	Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu
A. Kadir EKİNCİ	Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kronik Hastalıklar Daire Başkanlığı
Abdullah GÜREL	Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Bolu Bölge Müdürlüğü*
Abdullah YALÇIN	Adalet Bakanlığı
Abdurrahim YAMANKILIÇ	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü
Abidin ÖZDEMİR	Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu
Adalet GÖK	Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Dr.
Adem DÖNMEZ	Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kan Hizmetleri Daire Başkanlığı
Adem MERİÇ	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Sosyal Güvenlik Kurumu, Uzm. Ecz.
Adil ALPKOÇAK	Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Yrd. Doç. Dr.
Adil BURKAY	Sağlık Bakanlığı*
Afife TAŞ	Antalya İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü*
Afsun Ezel ESATOĞLU	Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Prof. Dr.
Ahmet Avşar ŞİMŞEK	Bayındırlık Ve İskan Bakanlığı İller Bankası AŞ.*
Ahmet CERAN	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı
Ahmet ERGİN	Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Doç. Dr.
Ahmet SAFRAN	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Zoonotik Hastalıklar Daire Başkanlığı, Veteriner Hekim
Ahmet ULUTAŞ	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı BOTAŞ Genel Müdürlüğü Petrol İşleri Bölge Müdürlüğü
Ahmet Zeki HÜRDOĞAN	Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Dr.
Akif AKBULUT	Sağlık Bakanlığı İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü*, Dr.
Alemdar YALÇIN	Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Prof. Dr.
Alev TOSUN	Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi, Doç. Dr.
Ali BOLAT	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Ali KÖKSALDI	Ankara Yenimahalle Belediyesi
Ali ÖZER	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Doç.Dr.
Ali Rıza ÖZDEMİR	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Spektrum İzleme Dairesi
Ali ŞAHİN	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma Kontrol Genel Müdürlüğü İlaç Daire Başkanlığı*, Ziraat Y. Müh.
Ali Volkan KELEŞ	Sağlık Bakanlığı İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü*
Alican DİLAVER	Ankara İl Sağlık Müdürlüğü, Dr.
Alp ARKAÇ	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Veteriner Hekim
Alp ERGÖR	Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Prof. Dr.
Alper AKSÖZEK	Sağlık Bakanlığı Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı*, Uzm. Dr.
Alper Yasin ÖZÇELİK	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İş Sağlığı Güvenliği Uzm. Yrd.
Arif AKGÜL	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü
Arife ERTÜRK	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Etlik Merkez Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü, Uzm. Dr. Vet. Hekim
Arsun ESMER	Sağlık Bakanlığı Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı*, Çevre Müh.
Arzu TÜVAN	Orman ve Su İşleri Bakanlığı Meteoroloji Genel Müdürlüğü
Arzuhan Burcu GÜLTEKİN	Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi, Yrd. Doç. Dr.
Aslı Can AÇÇA	Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu
Aslı DERELİ	Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Aslı SUNGUR	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

Aslıhan Ardıç ÇOBANER	Sağlık Bakanlığı Sağlık Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü
Asuman PAKER	Bursa Halk Sağlığı Müdürlüğü, Dr.
Asuman SUNGUROĞLU	Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı, Prof. Dr.
Ata BOZOKLAR	İstanbul Bilim Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Yrd. Doç. Dr.
Atakan BAYSAL	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Mikrobiyoloji Referans Laboratuvarları Daire Başkanlığı
Ateş KARA	Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Prof. Dr.
Attila SAKA	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Tüketici Güvenliği Laboratuvarları Daire Başkanlığı, Ziraat Müh.
Ayça ESEN	Samsun İl Sağlık Müdürlüğü*, Dr.
Aydın ÖNDER	Kayseri İl Sağlık Müdürlüğü*
Aydoğan KAYA	Manisa İl Sağlık Müdürlüğü, Dr.
Ayfer KOÇ	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu
Aygen ÇETİNKAYA	Nevşehir İl Sağlık Müdürlüğü*, Kimya Müh.
Ayhan DİNÇKAN	Akdeniz Üniversitesi Organ Nakli Uygulama ve Araştırma Merkezi, Doç. Dr.
Ayla KÜÇÜK	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Aylin AKÇA	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Aylin KASIMOĞLU DOĞRU	Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesi Besin Hijyeni ve Teknolojisi Anabilim Dalı, Prof. Dr.
Aysel BİNLER	Kalkınma Bakanlığı, Planlama Uzmanı
Ayşe CURA	Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Ayşe Esra TIRYAKIOĞLU	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, Dr.
Ayşe FİDAN	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Sosyal Güvenlik Kurumu
Ayşe N. ÖZDİLEK	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Ayşe Nilgün KIRDI	Milli Eğitim Bakanlığı Sağlık İşleri Daire Başkanlığı*
Ayşe ÖZKAN KUMRU	Akdeniz Üniversitesi Organ Nakli Uygulama ve Araştırma Merkezi
Ayşegül ERDOĞAN	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Uzm. Dr.
Ayşenur ÇULHA	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı
Bahri KEMALOĞLU	Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Organ, Doku, Hücre ve Diyaliz Hizmetleri Daire Başkanlığı, Dr.
Baki HEKİMOĞLU	Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Doç. Dr.
Banu Çiçek YÜCESAN	Sağlık Bakanlığı Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı*, Dr.
Barış BAŞ	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı
Begül ERSOY	Ankara İl Sağlık Müdürlüğü*, Uzm. Dr.
Begüm GÖREN	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Bekir Sıtkı KOCAMAN	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı, Kimyager
Berrin BARUT	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Toplum Sağlığı Hizmetleri Daire Başkanlığı, Diş Hekimi
Berrin ESEN	Sağlık Bakanlığı Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı*, Dr.
Betül Faika SÖNMEZ	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Gıda Yüksek Müh.
Beyza DİLBER	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Bilal AYTAÇ	Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü*, Uzm. Dr.
Bilal SAMBUR	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Doç.Dr.
Bilgehan AÇIKGÖZ	Zonguldak İl Sağlık Müdürlüğü, Uzm. Dr.
Bilgi YÜCEL	Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Mühendis
Biriz ÇAKIR	Sağlık Bakanlığı, Dr. Diyetisyen*
Birsan YILDIZAY	İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü Antalya Valiliği
Buhara ÖNAL	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Dr.
Burcu DOĞAN	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı*, Şehir Plancısı
Burçak Deniz DEDEOĞLU	Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, Dr.
Burçak SÜNGÜ	Türk Standartları Enstitüsü

Can MERMER BAŞKAYA	Ankara Büyükşehir Belediyesi
Canan AKTAŞ	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Özürlü Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, ASP uzmanı
Canan DERVİŞOĞLU	Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Uzm.
Canan KARAKAŞ ULUSOY	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Müh.
Canan ÖZ	Kayseri İl Sağlık Müdürlüğü*
Caner HOYLADI	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı, Dr.
Celalettin İÇMELİ	Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı, Yrd. Doç. Dr.
Cem YILDIRIM	Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Dr.
Cemal SULAK	Ankara Büyükşehir Belediyesi
Cemal YILDIZELİ	Türk Standartları Enstitüsü, Dr.
Cengiz BELEK	Ankara Büyükşehir Belediyesi
Cengiz ÇELEBİ	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Çenk TEZCAN	Orta Doğu Teknik Üniversitesi Enformatik Enstitüsü, Dr.
Ceyhan VARDAR	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Obesite, Diyabet ve Metabolik Hastalıklar Daire Başkanlığı
Ceylan KANTARCI	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı, Gıda Müh.
Cihan DEPREM	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Tüberküloz Daire Başkanlığı, Uzm. Dr.
Ç. Türksel DÜLGERGİL	Kırıkkale Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Prof.Dr.
Çetin KAYMAK	Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği, Doç. Dr.
Çetin ÖZKAN	Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı, Arş.Gör. Dr.
Çiğdem Belgin DİKMEN	Bozok Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü, Yrd. Doç. Dr.
Demet GÜLHAN	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Derya ÇAMUR	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı, Uzm. Dr.
Derya ÇINAR COŞAR	Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Didem ULUÇ	Başbakanlık Rekabet Kurumu 3. Daire Başkanlığı
Dilber AKTAŞ	Sağlık Bakanlığı Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı*, Dr.
Dinçer GÜRBÜZ	Kayseri İl Sağlık Müdürlüğü*
Durmuş Ahmet ÇAMLIBEL	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlar Daire Başkanlığı, Dr.
Durmuş SAK	Ulaştırma, Denizcilik Ve Haberleşme Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü
Dursun AYDIN	Sağlık Bakanlığı Sağlık Turizmi Koordinatörlüğü*, Dr.
Ebru KILIÇ	Karadeniz Teknik Üniversitesi Farabi Hastanesi Organ Nakil Koordinatörlüğü
Ebru ÖZGEN	Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü
Eda GÖREN	Türk Standartları Enstitüsü
Edip TÜRKAY	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Ekrem DEMİR	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
Ekrem KUŞKONMAZ	Kocaeli Derince Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Uzm. Dr.
Ela KÖROĞLU	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü
Elif AKBULUT	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü
Emel AYKAÇ	Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu
Emel GÜDEN	Kayseri İl Sağlık Müdürlüğü*
Emel KIZILYAR	Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Su Kalite Kontrol Birimi
Emel KUTLUAY	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Türkiye İş Kurumu
Emine ANADOL	Antalya İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü
Emire OLCAYTO	Sağlık Bakanlığı Kansere Savaş Dairesi Başkanlığı*, Dr.
Emrah ÖZKUL	Düzce Üniversitesi Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu, Yrd. Doç. Dr.
Emre ÖZDEN	Ankara Büyükşehir Belediyesi
Engin TUTKUN	Ankara Meslek Hastalıkları Hastanesi, Dr.

Ercan BAL	Ankara Numune Eğitim Araştırma Hastanesi, Dr.
Ercan MIHÇI	Akdeniz Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Doç. Dr.
Ercan ÖZGAN	Düzce Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi, Doç. Dr.
Ercüment BEYHUN	Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Doç. Dr.
Erdem BİLDİRİCİ	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü
Erdinç ULUSAN	Orman ve Su İşleri Bakanlığı DSİ Genel Müdürlüğü, Müh.
Erdoğan HORZUM	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kronik Hastalıklar Yaşlı ve Özürlüler Daire Başkanlığı
Erhan TEFENLİ	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü
Erkan AFACAN	Gazi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü, Doç. Dr.
Erol BIÇKICI	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı, Çevre Müh.
Ersen ÜNSAL	Sağlık Bakanlığı İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü*
Ersin YAMANKILIÇ	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Ertuğrul GÖKTAŞ	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kronik Hastalıklar, Yaşlı Sağlığı ve Özürlüler Daire Başkanlığı
Esin ÖZDEMİR	İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü
Esra ACU	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İller Bankası AŞ.
Esra AKÇAY	Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Ruh Sağlığı Daire Başkanlığı*, Sosyal Hizmet Uzmanı
Esra ÖZEROĞLU	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Tüketici Güvenliği Laboratuvarları Daire Başkanlığı
Esra YİĞİT	İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü Antalya Valiliği
Evren TUFAN	Abant İzzet Baysal Üniversitesi Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Anabilim Dalı, Yrd. Doç. Dr.
Eyüp GÜDER	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı*
Eyüp KAHVECİ	Ankara Medica Hastanesi Organ Nakil Koordinatörlüğü, Dr.
Fadime Sevgi ERDOĞAN	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı, Uzm. Kimyager
Fatih CİHAN	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü Kontrol Daire Başkanlığı*
Fatih KARASHAHİN	Ankara Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
Fatma BEKAR	Sağlık Bakanlığı İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü*
Fatma EREN	Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Organ Nakil Koordinatörlüğü
Fatma KARADENİZ	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü
Fatma SAYOĞLU	Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu
Fatma SILAN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Genetik Anabilim Dalı, Prof. Dr.
Fatma ŞAHİN	Sağlık Bakanlığı*
Fazilet KABAKÇI	Milli Eğitim Bakanlığı
Ferdağ Oruç BABUÇCU	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İller Bankası A.Ş., Çevre Müh.
Figen TIRNAKSIZ	Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Eczacılık Teknolojisi Bölümü, Doç. Dr.
Funda BAYKAL	Sağlık Bakanlığı Verem Savaş Daire Başkanlığı*
Galip SEÇKİN	Çukurova Üniversitesi Çevre Teknolojisi Anabilim Dalı
Gamze PARLAYAN NARİN	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Peyzaj Yük. Mimarı
Gökhan KOCA	Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Uzm. Dr.
Gönül MADAN	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İller Bankası A.Ş. Proje Geliştirme Daire Başkanlığı
Gül ERGÖR	Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Prof. Dr.
Gülay KILIÇ	Ankara Medica Hastanesi, Uzm. Dr.
Gülay OKAY	Sağlık Bakanlığı Hudut ve Sahiller Genel Müdürlüğü*, Uzm. Dr.
Gülbahar KULA	Milli Eğitim Bakanlığı Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı*
Güledal BOZTAŞ	Bolu Halk Sağlığı Müdürlüğü, Uzm. Dr.
Gülen GÜLLÜ	Hacettepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü, Prof. Dr.

Gölnur TARHAN	Ahi Evran Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu, Doç. Dr.
Gölsen TOPAKTAŞ	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çalışanların Sağlığı ve Güvenliği Daire Başkanlığı
Gölsen VENEDİK	Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
Gölsüm Gölnaz GÖLTEKİN	Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi, Yrd. Doç. Dr.
Göney AKSU	Sağlık Bakanlığı İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü*
Göney ERTEN	Milli Eğitim Bakanlığı Sağlık İşleri Daire Başkanlığı*
Görkan KARACA	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
H. Alper KÖŞGER	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı, Çevre Müh.
Hacı BEDİR	Kayseri İl Sağlık Müdürlüğü*
Hacı DENİZ	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı, Çevre Müh.
Hacı Yusuf CANLI	Milli Eğitim Bakanlığı
Hakan ERGÜN	Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Prof. Dr.
Hakan GÜDÜCÜ	Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü*
Hakime ZAL	Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Basın Birimi*
Halil İbrahim BERK	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı BOTAŞ Genel Müdürlüğü
Hamdi DUDAK	Bolu İl Sağlık Müdürlüğü*, Dr.
Handan ÖZTUNCA	Sağlık Bakanlığı İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü*
Handan ZİNCİR	Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Yrd.Doç.Dr.
Hanife ATALAY	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı*
Hanife AYAN	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü, Gıda Yük. Müh.
Hasan Basri ERTAŞ	Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Prof. Dr.
Hasan DİKMEN	Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Mühendis
Hasan Hüseyin ÇAYAN	Sağlık Bakanlığı Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı*, Kimyager
Hasan KILIÇ	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Hatice DEMİRBAŞ	Devlet Meteoroloji İşleri genel Müdürlüğü İklim ve İklim Değişikliği Şube Müdürlüğü
Hatice HASBORA	Mimarlar Proje Bürosu, Mimar
Hatice ŞAHİN	Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Öğr.Gör.
Hatice TURAN	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kanser Daire Başkanlığı
Havva ATASOY	Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı*, Dr.
Haydar HAZER	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Hınc YILMAZ	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Daire Başkanlığı, Dr.
Hilal TATAR	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü*
Hülagü KAPLAN	Gazi Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, Doç. Dr.
Hülya Havva ONYEDİ ÇAMLI	Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Dr.
Hülya YAŞAR ASLAN	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Hüsamettin SÖNMEZ	Sağlık Bakanlığı Verem Savaş Daire Başkanlığı*
Hüseyin AYAZ	Antalya İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü*
Hüseyin ÇELİK	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Bulaşıcı Hastalıklar Daire Başkanlığı
Hüseyin DEĞİRMENÇİ	Denizli Halk Sağlığı Müdürlüğü, Dr.
Hüseyin DEMİRCAN	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Hüseyin DEMİREL	Bursa Şevket Yılmaz Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Dr.
Hüseyin İLTER	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı, Dr.
Hüseyin TOKGÖZ	Sağlık Bakanlığı İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü*
Hüseyin ULUDAĞ	Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü*
Işık DEMİRÖZ	Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Mühendis
Işinsu KUZU	Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Patoloji Anabilim Dalı, Prof. Dr.

İlknur ÖĞÜTMEN	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu
İrem COŞANSU YALAZAN	Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü*
İrfan AKMAN	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı, Fizik Müh.
İrfan İNCE	Kayseri Büyükşehir Belediyesi
İrfan ÖZGÜNLÜK	Harran Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Yrd. Doç. Dr.
İsmail Hakkı ÇAVDAR	Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü, Prof. Dr.
İsmail OKUR	Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü*
İzzet ÖLMEZ	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü, Gıda Müh.
Kadir SÖNMEZ	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı*, Şehir Plancısı
Kamile AVCI	Sağlık Bakanlığı Verem Savaş Daire Başkanlığı*, Dr.
Kamuran KASAPOĞLU	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı*
Kayhan TEKİN	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
Kemal AYDIN	Sağlık Bakanlığı Dış İlişkiler Koordinatörlüğü*, Dr.
Kerem YALIM	Ankara Büyükşehir Belediyesi
Kerim DEMİRBAŞ	Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü, Prof. Dr.
Kezban AYDAR	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü
Kezban GÜRDOĞAN	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Bulaşıcı Hastalıklar Daire Başkanlığı, Dr.
Koray KÖK	Kayseri Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı
Kutluhan TAŞKIN	Kalkınma Bakanlığı, Kurumsal ve Stratejik Yönetim Dairesi
Leman OKUR	Orman ve Su İşleri Bakanlığı
Levent ATİK	Bülent Ecevit Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı, Doç.Dr.
Levent GÖÇMEN	Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Sağlığın Teşviki ve Geliştirilmesi Daire Başkanlığı*, Dr.
Levent YÜCETİN	Antalya Medical Park Hastanesi Organ Nakil Koordinatörlüğü, Dr.
Leyla KABAK	Milli Eğitim Bakanlığı
Leyla KIRAÇ	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Kimyager
M. Bahadır AKARÇAY	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü*
M. Nihal ESİN	İstanbul Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Doç. Dr.
Mehmet Akif TOPÇUOĞLU	Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Anabilim Dalı, Doç. Dr.
Mehmet Ali KAYA	Antalya Büyükşehir Belediyesi Sağlık İşleri Daire Başkanlığı, Dr.
Mehmet Bali TATLI	Ankara Su Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, Arıtma Tesisleri Daire Başkanlığı
Mehmet BİNGÖL	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Tüketici Güvenliği Laboratuvarları Daire Başkanlığı, Uzm.
Mehmet DUMAN	Bolu Belediye Başkanlığı
Mehmet Erol ATAGÜN	Sağlık Bakanlığı*
Mehmet GÜÇTEKİN	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Tüketici ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü*
Mehmet GÜLMEZ	İTKİB İTA Eğitim, Araştırma, Danışmanlık LTD ŞTİ, Gen. Müd. Yrd.
Mehmet Hamid BOZTAŞ	Abant İzzet Baysal Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı, Yrd. Doç. Dr.
Mehmet ÖZEL	Ankara Su Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü
Mehmet SEVEN	İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıbbi Genetik Anabilim Dalı, Doç. Dr.
Mehtap DURNA	Antalya İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü*
Melek Özgür DUMAN	Kalkınma Bakanlığı, Planlama Uzmanı
Meltem Ayhan SEVEN	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu
Menderes TARCAN	Osmangazi Üniversitesi Eskişehir Sağlık Yüksekokulu Sağlık Kurumları Yöneticiliği Bölümü, Doç. Dr.
Meral ÇARKICI	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Obesite, Diyabet ve Metabolik Hastalıklar Daire Başkanlığı, Diyetisyen
Meral KARAASLAN	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
Meriç ALBAY	İstanbul Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi, Prof. Dr.

Mete ÖNDE	Batman Halk Sağlığı Müdürlüğü, Dr.
Metin SARAÇ	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Mine KAYA	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Uzm. Dr.
Muammer DEMİR	Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
Muammer KAYA	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
Muhammet GÜNAYDIN	Antalya İl Özel İdaresi
Mukadder İSPİR	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Organ Nakil Koordinatörlüğü
Murat AKIN	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Sosyal Güvenlik Kurumu, Dr.
Murat AYKANAT	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Hizmetleri Başkanlığı
Murat ÇAVUŞ	Gazi Üniversitesi Teknoloji Fakültesi, Arş. Gör.
Murat DURAK	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Murat GÜLŞEN	Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
Murat GÜLTEKİN	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kanser Daire Başkanı, Doç. Dr.
Murat KELEŞ	Antalya İl Sağlık Müdürlüğü*, Dr.
Murat Oğuz ARCAN	Hexagon A.Ş.
Murat ÖZAL	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kanser Daire Başkanlığı
Murat SEVGİLİ	Harran Üniversitesi Veteriner Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalı, Prof. Dr.
Murat YAKUT	Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kronik Hastalıklar Daire Başkanlığı*
Musa OKUR	Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü*
Musatafa YILMAZ	Kayseri İl Sağlık Müdürlüğü*
Mustafa AKRAP	Kayseri İl Çevre ve Orman Müdürlüğü*
Mustafa ÇELİK	Kayseri İl Sağlık Müdürlüğü*
Mustafa DÖNMEZ	İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü
Mustafa KUŞÇUOĞLU	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Mustafa Nuri CEYHAN	Muğla Halk Sağlığı Müdürlüğü, Uzm. Dr.
Mustafa ÖZCAN	Antalya İl Sağlık Müdürlüğü*, Dr.
Mustafa ÖZDEMİR	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı, Çevre Sağlığı Teknisyeni
Mustafa SEMERCİ	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Samsun Bölge Müdürlüğü
Mustafa TINGİR	Ankara Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Şube Müdürlüğü
Mustafa TOKER	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
Mustafa TÖZÜN	Eskişehir Halk Sağlığı Müdürlüğü, Doç. Dr.
Mustafa TÜRK	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı*
Mustafa Vural	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
Müberra Nur SAZAK	Ankara Büyükşehir Belediyesi
Müge ERBAY	Kayseri İl Çevre ve Orman Müdürlüğü*
Müjdegül Z. KARACA	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kanser Daire Başkanlığı
Mümine ORHAN	Millî Eğitim Bakanlığı Sağlık İşleri Daire Başkanlığı*
Münir Devriş TAMKOÇ	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı, Tıbbi Teknolog
Münire YILMAZ	Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Organ, Doku, Hücre ve Diyaliz Hizmetleri Daire Başkanlığı
Mürsel KURT	Sağlık Bakanlığı Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı*
Müslüm YILDIRIM	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı*
N. Ceylan ÖZBUDAK	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Nadir HASBORA	Mimarlar Proje Bürosu, Yüksek Mimar
Nalan KARAKUŞ	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Ruh Sağlığı Programları Daire Başkanlığı, Dr.
Nazan AKBİYİK	Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Nazan SOYAL	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı*
Nazife BAYKAL	Orta Doğu Teknik Üniversitesi Enformatik Enstitüsü, Prof. Dr.

Necmi GÖKAY	İzmir Eğitim Dış Hastanesi, Prof.Dr.
Nermin ÇELİKAY	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Obesite, Diyabet ve Metabolik Hastalıklar Daire Başkanlığı
Neslihan KILINÇKAYA	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü
Nesrin ÇOBANOĞLU	Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Deontoloji ve Tıbbi Etik Anabilim Dalı, Prof. Dr.
Nesrin ÖZCAN	Orman ve Su İşleri Bakanlığı DSİ Genel Müdürlüğü
Nesrin ÖZSARAC	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Neşe BÜYÜKKÖK	Sağlık Bakanlığı İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü*
Neşe GÜVEN	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
Nevin ÇOBANOĞLU	Sağlık Bakanlığı*
Nevzat ARTIK	Ankara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Gıda Mühendisliği Bölümü, Prof.Dr.
Nezih DAĞDEVİREN	Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Prof.Dr.
Nigar ERTUĞRUL	Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Uzm. Dr.
Nihal ALPER YEGÜL	Sağlık Bakanlığı Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı*
Nihal BABALIOĞLU	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Erken Uyarı Cevap ve Saha Epidemiyolojisi Daire Başkanlığı, Dr.
Nihan FİLA	Kalkınma Bakanlığı
Nil Banu PELİT	Acıbadem Hastanesi, Uzm. Dr.
Nilda YILDIRIM	İTKİB İTA Eğitim, Araştırma, Danışmanlık LTD ŞTİ, AR-GE Bölümü
Nilgün ATALAY	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Toplum Sağlığı Hizmetleri Daire Başkanlığı, Dr.
Nilgün KIRDI	Milli Eğitim Bakanlığı
Nilgün ÖZDEMİR	Ekoteks Tekstil ve Ekolojik Test Araştırma ve Geliştirme Merkezi
Nilgün YALÇIN ASLAN	Nevşehir İl Sağlık Müdürlüğü*, Gıda Müh.
Nilgün ZİREK	Sağlık Bakanlığı İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü*
NURAN CEYLAN ÖZBUDAK	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Nuran DEMDİ	Ankara Büyükşehir Belediyesi
Nuran ELMACI	Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Prof. Dr.
Nuray USLU	Milli Eğitim Bakanlığı Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı*
Nursen NAHCİVAN	İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Yüksekokulu, Prof.Dr.
Nurullah EYLER	Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı*
Nüket UZUN	Ankara Su Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, Kalite Kontrol Daire Başkanlığı
Oğuz KUL	Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı, Doç. Dr.
Oğuz TÜRKAY	Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi Turizm İşletmeciliği Bölümü, Yrd. Doç. Dr.
Oğuzhan AKINÇ	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Okan ŞİMŞEK	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü
Okan Tarık KOMESLİ	Ortadoğu Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü, Arş. Gör.
Onur COŞKUN	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Dairesi Başkanlığı, Dr.
Onur ÖZEN	Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Tütün Daire Başkanlığı*
Orhan Koray ARBERK	Eskişehir Halk Sağlığı Müdürlüğü, Dr.
Orhan YÜCE	Ulaştırma Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü*
Oya Deniz BEYAN	Orta Doğu Teknik Üniversitesi Enformatik Enstitüsü Sağlık Bilişimi Anabilim Dalı
Oya POYRAZOĞLU	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Tüketici Güvenliği Laboratuvarları Daire Başkanlığı, Yük. Müh.
Oya SÖYLEMEZ	Bursa Halk Sağlığı Müdürlüğü, Dr.
Ömer Faruk TEKBAŞ	Gülhane askeri Tıp Akademisi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Prof. Dr.
Önder ÇAKIL	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı*
Özden İŞCAN	Sağlık Bakanlığı İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü*,Ecz.
Özen ABANOZ	Bayındırlık ve İskân Bakanlığı*

Özge ÖZGÜR	Adıyaman Üniversitesi Fen Fakültesi Sosyoloji Bölümü, Doç. Dr.
Özgür ÇAKMAK	Orman ve Su İşleri Bakanlığı
Özgür SÖNMEZ	İzmir İl Sağlık Müdürlüğü, Dr.
Özgür ŞAHİN	Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Dr.
Özlem Demer DORUM	Isparta İl Sağlık Müdürlüğü *, Dr.
Özlem ERİNEKÇİ	Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Dr.
Özlem KARABULUT	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Özlem KURTCEBE	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Zoonotik ve Vektörel Hastalıklar Daire Başkanlığı, Uzm. Dr.
Pervin DİLEK	Çevre ve Orman Bakanlığı*
Peyman ALTAN	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Tütün ve Diğer Bağımlılık Yapıcı Maddelerle Mücadele Daire Başkanlığı, Uzm. Dr.
Pınar DUMAN	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Zoonotik ve Vektörel Hastalıklar Daire Başkanlığı, Veteriner Hekim
Pınar ERBAY	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Ruh Sağlığı Programları Daire Başkanlığı
Pınar ÖNALEMDAR	Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
Rabia GÜNAY	Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Daire Başkanlığı *
Ramazan UZUN	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Daire Başkanlığı
Recep KARAMEHMETOĞLU	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Reyhan GÖKDUMAN	Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü*
Rıfat PAMUK	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı, Dr.
Rıfat NAYMAN	Antalya Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı
Ruhat KARAHAN	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Ruh Sağlığı Programları Daire Başkanlığı, Uzm. Dr.
Rüksan ÇEHRELİ	Dokuz Eylül Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü, Prof. Dr.
S. Tolga DOĞRU	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Uzm. Ecz.
S.Ekin TAN	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Dr.
Sabahattin KOCADAĞ	Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Çalışanların Sağlığı Daire Başkanlığı*, Uzm. Dr.
Sabahattin ÖZTÜRK	Ankara Halk Sağlığı Müdürlüğü
Salih DENİZ	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Ruh Sağlığı Programları Daire Başkanlığı, Psikolog
Salih EMİNOĞLU	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Samet KURAK	Kayseri Büyükşehir Belediyesi
Sami KAYAOĞLU	Ankara Büyükşehir Belediyesi
Saniye BİLİCİ	Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme Diyetetik Bölümü, Yrd. Doç. Dr.
Satılmış ÇULHA	Başbakanlık Basın Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü
Seçil CEYLAN	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Seçil ÖZGÖÇMEN	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İller Bankası AŞ.
Seda ÇOTUK	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı*, Tekstil Müh.
Seda USUBÜTÜN	Sağlık Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü, Uzm. Dr.
Sefer SAKARYA	Sağlık Bakanlığı*
Selada YARDIMCI	Ankara Su Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kalite Kontrol Daire Başkanlığı
Selçuk KILIÇ	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Mikrobiyoloji Referans Laboratuvarları Daire Başkanlığı, Doç. Dr.
Selim ATAK	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı, Çevre Müh.
Selim SANİN	Hacettepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü, Doç. Dr.
Selin ÇOBAN	Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu
Selma Alkin KARABIYIK	Bolu İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü*
Selma KOÇ	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Selmur TOPAL	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Erken Uyarı Cevap ve Saha Epidemiyolojisi Daire Başkanlığı, Dr.

Sema BECERİKLİ	Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi, Doç. Dr.
Sema CANDAN	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Tüketici Güvenliği Laboratuvarları Daire Başkanlığı
Semra BAŞAY	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Tüberküloz Daire Başkanlığı
Serap BULAK	Ankara Halk Sağlığı Müdürlüğü
Serdar TÜRKYILMAZ	Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Doç. Dr.
Serdar ULUKAN	Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi, Yrd. Doç. Dr.
Serhat ŞENSOY	Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü İklim ve İklim Değişikliği Şube Müdürlüğü
Serkan DEMİRCİ	Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Serkan GÜNYEL	Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme Diyetetik Bölümü, Öğr. Gör.
Serkan KARASEYFİOĞLU	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
Serkan KILIÇ	Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü
Serpil ŞENELT	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı
Sertaç POLAT	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Tütün Daire Başkanlığı, Dr.
Seval AKGÜN	Başkent Üniversitesi, Prof. Dr.
Sevda ALAADDİNOĞLU	İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü
Sevda MENEVŞE	Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalı, Prof. Dr.
Sevim ATMACA RAZAK	Ekoteks Tekstil ve Ekolojik Test Araştırma ve Geliştirme Merkezi
Sevinç ERTAŞ	Sağlık Bakanlığı Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı*
Sevtap BOSTANCI	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Uzm. Biyolog
Seyit Halil YÜKSEKEŞİK	Kayseri İl Sağlık Müdürlüğü*
Sezin Sönmez ERBAŞ	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Sibel ELDEMİR	Türk Kızılayı Kan Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Endüstri Müh.
Sibel KARAÇUHA	Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Dr.
Sibel UZBİLEK	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Diş Hekimi
Sinan A. TÜRKÖZ	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Dr.
Sinem KOÇ	Orman ve Su İşleri Bakanlığı
Songül AKTEPE	Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Songül DOĞAN	Sağlık Bakanlığı, Dr.
Sühendan ADIGÜZEL	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çalışanların Sağlığı ve Güvenliği Daire Başkanlığı, Uzm. Dr.
Süleyman DEMİR	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Gıda Kontrol Genel Müdürlüğü, Müh.
Sümer YILMAZ	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu
Süreyya AYDIN	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kronik Hastalıklar, Yaşlı Sağlığı ve Özürlüler Daire Başkanlığı
Süreyya BARUN	Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Farmakoloji Anabilim Dalı, Doç. Dr.
Şahin ÖZGÜL	Türk Standartları Enstitüsü Kalibrasyon Birimi
Şenay YILMAZ	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Şenol YILMAZ	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı, Uzm. Biyolog
Şeref YILMAZ	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Şerif HIZLI	Orman ve Su İşleri Bakanlığı
Şule Şenses ERGÜL	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Tüketici Güvenliği Laboratuvarları Daire Başkanlığı
Şükran YALÇIN	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı
Tacettin KAKİLLİOĞLU	Ankara İl Sağlık Müdürlüğü, Dr.
Talip TELEME	Ankara Büyükşehir Belediyesi Sağlık İşleri Daire Başkanlığı
Talip YİĞİT	Nevşehir İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü*
Taner OKKALI	Sağlık Bakanlığı Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı*
Tanju ÇETİN	Ankara Sanayi Odası
Tayfun ARIK	Sağlık Bakanlığı Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Tayfun ERCAN	Orman ve Su İşleri Bakanlığı DSİ Genel Müdürlüğü

Tayyar GÖNDER	Milli Eğitim Bakanlığı
Timsal TEKER	Ankara Büyükşehir Belediyesi
Timuçin BAHAR	Akhisar Devlet Hastanesi
Tolga PEKİNER	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
Tomris İSMAİLOĞLU	Türk Standartları Enstitüsü
Tonguç ÖZDEMİR	Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Mühendis
Tuba ATILA	Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Tuba AYDIN	Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Mimar
Tuğşen ULUSOY	Sağlık Bakanlığı İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü*
Tuna İLBARS	Sağlık Bakanlığı*
Tuncay ALKAN	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Dr.
Tuncer BAŞTAŞ	Bolu İl Sağlık Müdürlüğü*, Dr.
Tülay ÇOBAN	Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi, Prof. Dr.
Tülin CEYLAN	Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Su Kalite Kontrol Birimi
Tülin GÜRBÜZ	Edirne İl Sağlık Müdürlüğü*, Dr.
Uğur Tolga YAMEN	Nevşehir İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü*
Umut BERBEROĞLU	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Tüketici Güvenliği Laboratuvarları Daire Başkanlığı, Mikrobiyoloji Uzm.
Umut EKMEKÇİ	Ulusal Nanoteknoloji Girişimi, Işık Üniversitesi, Yrd. Doç. Dr.
Ülkü YAVAŞ	Kayseri İl Sağlık Müdürlüğü*
Ümit ARSLAN	Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Ümit Güven ULUSOY	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Ümit ÖZDEMİRER	Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Bulaşıcı Hastalıklar Daire Başkanlığı*, Dr.
Ünal BARUTÇU	Bolu İl Sağlık Müdürlüğü*, Dr.
Ünal EGELİ	Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı, Prof. Dr.
Vedat Ali ARICI	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı, Tıbbi Teknolog
Vedat BUYURGAN	Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Bulaşıcı Hastalıklar Daire Başkanlığı*, Dr.
Vedat DAL	Marmara Üniversitesi Teknoloji Fakültesi, Doç.Dr.
Vesile ŞENOL	Erciyes Üniversitesi Halil Bayraktar Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu, Doç.Dr.
Volkan OKUT	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Volkan ÖZGÜZ	Sabancı Üniversitesi Nanoteknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi, Dr.
Y. Ergün TOGAY	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
Yalçın DUYDU	Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi, Prof. Dr.
Yasemin BAŞ	Bursa İl Sağlık Müd
Yasemin BAYDERE	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Yasemin KUTLU	İstanbul Üniversitesi Florence Nigtingale Hemşirelik Yüksekokulu Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Doç. Dr.
Yasemin YAZAN	Anadolu Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Eczacılık Teknolojisi Bölümü, Prof. Dr.
Yaylan DEMİRBİLEK	Bolu Belediyesi, Şehir Plancısı
Yelda TÜRK	Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, Yrd. Doç. Dr.
Yeliz TEKER	Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Dr.
Yener ŞEKERCAN	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü*, Veteriner Hekim
Yeşim AYDIN SON	Orta Doğu Teknik Üniversitesi Enformatik Enstitüsü, Yrd. Doç. Dr.
Yeşim Simer BERBER	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı
Yusuf MENCELOĞLU	Sabancı Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Prof. Dr.
Yusuf ÜSTÜ	Ankara Atatürk Eğitim Araştırma Hastanesi Aile Hekimliği Kliniği, Doç Dr.
Yüksel SELVİ	Milli Eğitim Bakanlığı

Yüksel SÖYLERİZ	Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı, Kimya Müh.
Zehra BAYRAK	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı*
Zehra MUTLU	Ankara 75.Yıl Ağız Diş Sağlığı Merkezi, Diş Hekimi
Zehra SARUHAN	Kredi Yurtlar Kurumu Bolu Abant Yurt Müdürlüğü
Zekeriya İLÇE	Kocaeli Derince Araştırma ve Eğitim Hastanesi, Doç. Dr.
Zeliha DOĞAN YEŞİL	Başbakanlık Basın Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü
Zennure YILDIZ	Sağlık Bakanlığı Sağlığın Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü
Zerrin KARAKULAKÇI	Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü*
Zeynep HASIRCI	Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü, Arş. Gör.
Zeynep KOÇAK	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Zeynep SÜMER	Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Prof. Dr.
Zübeyde BAĞDU	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü
Zübeyir DEDEOĞLU	Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Çevre Sağlığı Daire Başkanlığı*, Çevre Müh.

* Bakanlık yeniden yapılanma süreci öncesi katılım sağlamıştır.

PROGRAM WEB SİTESİNDEN GÖRÜNTÜLER

Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğunu Geliştirme Projesi

TEDAVİ HİZMETLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Hesap Girişi

Kullanıcı Adı

Şifre

Login

KORUYUCU SAĞLIK HİZMETLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Hesap Girişi

Kullanıcı Adı

Şifre

Login

Görünüm 1. Giriş ekranı

T.C. Sağlık Bakanlığı & Kalkınma Bakanlığı

ÇOK SEKTÖRLÜ SAĞLIK SORUMLULUĞUNU GELİŞTİRME PROJESİ

Anamenü Ana Başlıklar Yönetici Menüsü Raporlama Stratejik Plan Çıkış

BİYOLOJİK ÇEVRENİN GELİŞTİRİLMESİ

GIDA GÜVENİLİRLİĞİ VE SAĞLIKLI BESLENMENİN GELİŞTİRİLMESİ

SAĞLIĞIN BİREYSEL BELİRLEYİCİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

YAŞAM ALANLARININ GELİŞTİRİLMESİ

FİZİKSEL ÇEVRENİN GELİŞTİRİLMESİ

KİMYASAL ÇEVRENİN GELİŞTİRİLMESİ

TIBBİ CİHAZ VE ÜRÜNLERİN GÜVENLİ VE AKILCI KULLANIMININ GELİŞTİRİLMESİ

BULAŞICI OLMAYAN HASTALIKLARIN YÖNETİMİNİN GELİŞTİRİLMESİ

İŞ SAĞLIĞININ GELİŞTİRİLMESİ

KAZALARIN ÖNLENMESİ VE AFETLERE HAZIRLIKLI OLMA

KANITA DAYALI SAĞLIK İLETİŞİMİNİN GELİŞTİRİLMESİ

TEDAVİ HİZMETLERİ

Bulaşıcı Hastalıkların Önlenmesi

Hayvan Sağlığının Geliştirilmesi

Yönetici Özeti

Giriş

Durum Analizi

Geleceğe Yönelik Stratejiler

İş Akış Şeması

İş Tanımları ve Anahatlar

Uygulama Stratejileri

Eylem Planı

Faaliyet Planlaması

Matris Planlaması

Maliyet Planlaması

Genel Matris Raporu

Kurumsal Maliyet Raporu

Sonuç ve Genel Değerlendirme

Yararlanılan Kaynaklar

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

KALKINMA BAKANLIĞI

Sağlık Bakanlığı

DUZCE ÜNİVERSİTESİ

2006

Bu uygulama Dr. Levent ALKAN ve Murat GÜRSEL tarafından tasarlanmıştır. 2011©

Görünüm 2. Ana Başlıklar, Alt Başlıklar ve İçerik.

T.C. Sağlık Bakanlığı & Kalkınma Bakanlığı
ÇOK SEKTÖRLÜ SAĞLIK SORUMLULUĞUNU GELİŞTİRME PROJESİ

Anamenü Ana Başlıklar Anahat Tablolar Yönetici Menüsü Raporlama Stratejik Plan Çıkış

SU SAĞLIĞI VE KALİTESİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ

A. YÖNETİCİ ÖZETİ

Su, canlıların biyolojik olarak açığa ve su dayanabilmek sanılan Tarımsal üretimin, hi

Dünyada kullanılabilir ve çarpık kentleşme uygun özellikler taşıyan doğanın sağlıklı sürdürülmesinin hangi ku

Bu çalışmada suyun k

B. GİRİŞ

Suyun Önemi ve Giriş

Yeryüzünün %71'i sularla kaplı olmasına karşın bu suların ancak %3'ü kullanılabilir tatlı sudur. Üstelik bu tatlı suyun %75'i donmuş halde kutuplarda ve kutuplara yakın bölgelerde bulunmaktadır. İnsanın kullanmak amacıyla ulaşabileceği tatlı sular dünyadaki su miktarının ancak % 1'idir. Bu gerçek göz önüne alınırca neden tatlı su kaynaklarının korunması gerektiği, mevcut suların dikkatli ve kontrollü kullanılmasının gerekliliği daha iyi anlaşılacaktır.

1900 yılında 1.6 milyar kişi 21. yüzyıla girerken 6 milyar insan dünya su kaynaklarını kullanır olmuştur. Birleşmiş Milletlerin yaptığı

Görünüm 3. Anahat Tabloları.

T.C. Sağlık Bakanlığı & Kalkınma Bakanlığı
ÇOK SEKTÖRLÜ SAĞLIK SORUMLULUĞUNU GELİŞTİRME PROJESİ

Anamenü Ana Başlıklar Anahat Tablolar Yönetici Menüsü Raporlama Stratejik Plan Çıkış

BULAĞICI HASTALIKLARIN ÖNLENMESİ

A. YÖNETİCİ ÖZETİ

Son yüzyılda bulaşıcı hastalıklardan korunma, tedavi ve kontrol konusunda yapılan halk sağlığı girişimleri sayesinde önemli başarılar elde edilmiş olmakla birlikte, bulaşıcı hastalıklar dünyada ve ülkemizde halen ciddi morbidite ve mortalite nedenidir. Ülkemizde hastane ölümlerinin %1,9'u, hastaneye yatan olguların %3,2'si bulaşıcı hastalık tanısı almaktadır. Tüberküloz yüzbinde 30, hepatit B yüzbinde 8,2 ile en sık bildirilen bulaşıcı hastalıklardır.

Artan antibiyotik direnci, yeni ve yeniden oluşan enfeksiyon hastalıkları, çevresel, sosyal, demografik ve iklimsel değişiklikler nedeniyle bulaşıcı hastalıklar ile mücadelenin etkin ve sık sık güncellenerek yapılması gerekmektedir. Bu mücadele, sağlık ve sosyal bilimlerin işbirliği ile; etkin anne ve bebek bakımından, iyi kişisel hijyene, antimikrobiyal tedaviden, aşılarla, ağızdan sıvı tedavisinden, emzirmeye, replasman tedavilerinden böcek ve vektör kontrolüne kadar çok geniş bir cephede esgüdümlü olarak planlanacak bir çalışma ile yapılmalıdır.

1930 tarihli Umumi Hıfzısıhha Kanunu'nun 1. faslının 3. Maddesinin 3. fıkrası " memlekette sari ve salgın hastalıkların hululüne mümanaat" ifadesini ve Dünya Sağlık Örgütü'nün 21. Yüzyılda Herkes İçin Sağlık: Hedef -21 çalışmasının 7. Hedefi "2020 yılına kadar, eliminasyon, eradikasyon ya da halk sağlığı açısından önemli olan enfeksiyon hastalıkları kontrolü programlarının sistemli olarak uygulanması ile bulaşıcı hastalıkların sağlığa olumsuz etkilerinin azaltılmasını sağlamaktır" ifadesini içermektedir. Tüm bunlar ülkelerde bulaşıcı hastalıkların engellenmesi için yapılan çalışmaların önemine vurgu yapmaktadır.

Bulaşıcı hastalıkların kontrolü hastalık insidansını düşürme veya hastalığı eradike etmeye odaklıdır. Bulaşıcı hastalıklardan birincil korunma; iyi beslenme, sağlığı koruma, aktif ve pasif bağışıklama, kemoproflaksi, konak direncini arttıran uygulamalar, davranış değişiklikleri (cinsel davranışlar, beslenme alışkanlıkları, çalışma ortamları, el yıkama alışkanlıkları, vb.), sağlıklı su sağlama, vektör kontrolü, atıkların güvenli kontrolü gibi bireysel ve geniş toplumsal önlemlerle mümkündür.

İkincil korunma, hastalığın erken tanısı, uygun tedavisi, karantina, izolasyon, dezenfeksiyon, sterilizasyon ve hastanın genel durumunu destekleyici uygulamaları içerir. Üçüncül korunma ise sakatlıkların azaltılması, rehabilitasyon ve fırsatçı hastalıkların önlenmesi esasına dayanır. İkincil ve üçüncül uygulamalar sağlıklı bireyler için de birincil korunma sağlamaktadır.

Görünüm 4. Doküman metni.

T.C. Sağlık Bakanlığı & Kalkınma Bakanlığı								
ÇOK SEKTÖRLÜ SAĞLIK SORUMLULUĞUNU GELİŞTİRME PROJESİ								
Anamenü	Ana Başlıklar	Anahat Tablolar	Yönetici Menüsü	Raporlama	Stratejik Plan	Çıkış		
İNTERNET BAĞLANTISI VAR								
SU KAYNAĞI YÖNETİMİ : ? Uygulama Stratejilerine Geç Anahat Sıralama								
EYLEM	SORUMLU BAKANLIK	SORUMLU BAKANLIK / KURULUS	İŞB.YAP. KURULUŞ	NE YAPAR ?	EKLENTİ DURUM	NE ZAMAN YAPAR ?	NASIL YAPAR ?	NİÇİN YAPAR ?
Ülkemizde yüzeysel su kaynaklarının mevcut durumunun belirlenmesi	- T.C. ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI	- DSİ	- MİLLİ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - YEREL YÖNETİMLER - TUBİTAK - T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI - ÜNİVERSİTELER	KOORDİNATLANDIRMA VE HARİTALAMA, HİDROLOJİK ÖLÇÜMLER YAPAR	UYG. STR. VAR	- 2016 YILINA KADAR	VAR OLAN YÜZEYSEL SU KAYNAKLARINA AİT VERİLERİN, BELİRLENEN NOKTALARDA UYGUN EKİP VE EKİPMAN KULLANILARAK GÜNCELLENMESİ SONUCUNDA POTANSİYELİ ORTAYA KOYAR	YÜZEYSEL SULARIN SEKTÖREL KULLANIM PLANLAMASINI YAPABİLMEK İÇİN
Ülkemizde yeraltı su kaynaklarının potansiyelinin belirlenmesi	- T.C. ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI	- DSİ	- İLLER BANKASI A.Ş. - TUBİTAK - YEREL YÖNETİMLER - ÜNİVERSİTELER - T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	YERALTI SUYU HAVZALARI VE REZERVİNİ TESPİT EDER	UYG. STR. VAR	- 2020 YILINA KADAR	VAR OLAN YERALTI SU KAYNAKLARINA AİT VERİLERİN, HAVZA BAZINDA SU BÜTÇESİNİ HESAPLAYARAK VE MODELLEYEREK, POMPAJ DENEYLERİ YAPILARAK GÜNCELLENMESİ SONUCUNDA POTANSİYELİ ORTAYA KOYAR	YERALTI SULARININ SEKTÖREL KULLANIM PLANLAMASINI YAPABİLMEK İÇİN
Yeraltı sularının kullanımının kontrol altında tutulması	- T.C. ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI	- DSİ	- T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI - İLLER BANKASI A.Ş. - DİĞER YERALTI SUYU KULLANICILARI - YEREL YÖNETİMLER	HİDROLOJİK ÖLÇÜMLERİ YAPAR, GEREKTİĞİNDE SEKTÖRLERARASI SU DAĞILIMINI YENİDEN PLANLAR VE CEZA, KAPATMA İŞLEMLERİNİ	UYG. STR. VAR	- DÜZENLİ OLARAK	KUYULARDA HİDROLOJİK ÖLÇÜM CİHAZLARI KULLANILIR. ALINAN VERİLERİ ANA MERKEZDE SÜREKLİ DEĞERLENDİRİRİZ.	YERALTI SU KAYNAKLARININ VERİMLİ KULLANILMASINI SAĞLAMAK VE AMAÇ DIŞI KULLANIMINI

Görünüm 5. İş tanımı ve anahat tabloları.

T.C. Sağlık Bakanlığı & Kalkınma Bakanlığı							
ÇOK SEKTÖRLÜ SAĞLIK SORUMLULUĞUNU GELİŞTİRME PROJESİ							
Anamenü	Ana Başlıklar	Uyg. Stratejileri	Yönetici Menüsü	Raporlama	Stratejik Plan	Çıkış	
İNTERNET BAĞLANTISI VAR							
SU KAYNAĞI YÖNETİMİ : ? Eylem Planına Geç							
EYLEM	SORUNLAR	YAPACAK KURULUS	EKLENTİ DURUM	MEVZUAT DÜZENLEME	KURUMSAL DÜZENLEMELER	İNSAN KAYNAKLARI	
Ülkemizde yüzeysel su kaynaklarının mevcut durumunun belirlenmesi	Yüzeysel su kaynaklarının sahip olduğu su miktarının zamansal değişim göstermesi ve bu nedenle yüzeysel su kaynaklarının durumunun net bilinmemesi	T.C. ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI	EYL. PLN. VAR	Konu hakkında ilgili diğer kurumlara işbirliği yapmayı kolaylaştırıcı mevzuat güncellemelerinin yapılması	Mevcut birimlere teknik ve donanım desteğinin sağlanması.	Nitelikli ve yeterli sayıda personelin istihdamının sağlanması	
Ülkemizde yeraltı su kaynaklarının potansiyelinin belirlenmesi	Yeraltı su kaynaklarının sahip olduğu su miktarının durumunun net bilinmemesi	T.C. ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI	EYL. PLN. VAR	Mevcut durum yeterli	Mevcut durum yeterli.	Nitelikli ve yeterli sayıda personelin istihdamının sağlanması	
Yeraltı sularının kullanımının kontrol altında tutulması	Yeraltı su kaynaklarının kesim, sığ kuyu ve derin kuyu yoluyla kontrolsüz ve denetimsiz şekilde kullanılması.	T.C. ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI	EYL. PLN. VAR	Yeraltı sularının kullanımı ile ilgili mevzuatın güncellenmesi	Mevcut durum yeterli.	Nitelikli ve yeterli sayıda personelin istihdamının sağlanması	
Yeraltı sularının kullanım planlamasının yapılması	Yeraltı sularının hangi amaçlar için kullanılabilirliğine yönelik belirli bir planın olmaması	T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	EYL. PLN. VAR	Yeraltı sularının kullanımı ile ilgili mevzuatın güncellenmesi	Mevcut durum yeterli.	Nitelikli ve yeterli sayıda personelin istihdamının sağlanması	
Yeraltı sularının kullanım planlamasının yapılması	Su kaynaklarının hangi amaçlar için kullanılabilirliğine yönelik belirli bir planın yapılmaması	T.C. ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI	EYL. PLN. VAR	Yeraltı sularının kullanımı ile ilgili mevzuatın güncellenmesi	Mevcut durum yeterli.	Nitelikli ve yeterli sayıda personelin istihdamının sağlanması	
YUKARIDAKİ EYLEMLE BİRLEŞTİRİLMİŞ Yeraltı sularının kullanım planlamasının yapılması	Yüzeysel suların çok değişik kaynaklardan, çok değişik etkenlerle kirlenebilmesi	T.C. ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI	EYL. PLN. VAR	Yüzeysel sularının kullanımı ile ilgili mevzuatın güncellenmesi	Mevcut durum yeterli.	Nitelikli ve yeterli sayıda personelin istihdamının sağlanması	
İçme suyu kaynaklarının	Su kaynaklarına ilişkin sürdürülebilir ve bütüncül	T.C. ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI	EYL. PLN. VAR	İlgili mevzuatın	Su Kaynakları Planlama,	Farklı mesleklerden	

Görünüm 6. Uygulama stratejileri

T.C. Sağlık Bakanlığı & Kalkınma Bakanlığı

ÇOK SEKTÖRLÜ SAĞLIK SORUMLULUĞUNU GELİŞTİRME PROJESİ

Anamenü Ana Başlıklar Eylem Planları Yönetici Menüsü Raporlama Stratejik Plan Çıkış

İNTERNET BAĞLANTISI VAR

TARIMSAL SULAMANIN GELİŞTİRİLMESİ : [Uygulama Stratejilerine Geç](#) [Faaliyet Planlamasına Geç](#)

	EYLEM	YAPACAK KURULUS	KISA VADE(2013 - 2016)	ORTA VADE(2017 - 2020)	UZUN VADE(2021 - +)
MEVZUAT DÜZENLEME	Çiftçilerin tarımsal sulama konusunda bilinç düzeyinin artırılması	GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
KURUMSAL DÜZENLEMELER	Çiftçilerin tarımsal sulama konusunda bilinç düzeyinin artırılması	GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI	Konu ile ilgili birimleri oluşturur
INSAN KAYNAKLARI	Çiftçilerin tarımsal sulama konusunda bilinç düzeyinin artırılması	GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI	Nitelikli ve yeter sayıda personel istihdam edilmesini, var olan personelin etkin ve sürekli hizmetçi eğitimlerini sağlar. Personel kalitesinde sürekliliği sağlar. Eğitici nitelikli personel istihdam eder / eğitici personel yetiştirilmesini sağlar	Nitelikli ve yeter sayıda personel istihdam edilmesini, var olan personelin etkin ve sürekli hizmetçi eğitimlerini sağlar. Personel kalitesinde sürekliliği sağlar. Eğitici nitelikli personel istihdam eder / eğitici personel yetiştirilmesini sağlar	Nitelikli ve yeter sayıda personel istihdam edilmesini, var olan personelin etkin ve sürekli hizmetçi eğitimlerini sağlar. Personel kalitesinde sürekliliği sağlar. Eğitici nitelikli personel istihdam eder / eğitici personel yetiştirilmesini sağlar
MEVZUAT DÜZENLEME	Tarım ve hayvancılıkta kullanılan sularn sağlıklı hale getirilmesi	GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI	Tarım ve hayvancılıkta kullanılacak suyun nitelik ve kalitesini tanımlayan mevzuatı oluşturur	Tarım ve hayvancılıkta kullanılacak suyun nitelik ve kalitesini tanımlayan mevzuatı günceller	Tarım ve hayvancılıkta kullanılacak suyun nitelik ve kalitesini tanımlayan mevzuatı günceller
KURUMSAL DÜZENLEMELER	Tarım ve hayvancılıkta kullanılan sularn sağlıklı hale getirilmesi	GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI	Tarım ve hayvancılıkta kullanılacak suyun denetimini yapacak birim ve laboratuvarın etkinliğini ve sürekliliğini sağlar. Diğer ilgili laboratuvarlarla işbirliğini sağlar.	Tarım ve hayvancılıkta kullanılacak suyun denetimini yapacak birim ve laboratuvarın etkinliğini ve sürekliliğini sağlar. Diğer ilgili laboratuvarlarla işbirliğini sağlar.	Tarım ve hayvancılıkta kullanılacak suyun denetimini yapacak birim ve laboratuvarın etkinliğini ve sürekliliğini sağlar. Diğer ilgili laboratuvarlarla işbirliğini sağlar.
INSAN KAYNAKLARI	Tarım ve hayvancılıkta kullanılan sularn sağlıklı hale getirilmesi	GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI	Nitelikli ve yeter sayıda personel istihdam edilmesini, var olan personelin etkin ve sürekli hizmetçi eğitimlerini sağlar. Personel kalitesinde sürekliliği sağlar. Eğitici nitelikli personel istihdam eder / eğitici personel yetiştirilmesini sağlar	Nitelikli ve yeter sayıda personel istihdam edilmesini, var olan personelin etkin ve sürekli hizmetçi eğitimlerini sağlar. Personel kalitesinde sürekliliği sağlar. Eğitici nitelikli personel istihdam eder / eğitici personel yetiştirilmesini sağlar	Nitelikli ve yeter sayıda personel istihdam edilmesini, var olan personelin etkin ve sürekli hizmetçi eğitimlerini sağlar. Personel kalitesinde sürekliliği sağlar. Eğitici nitelikli personel istihdam eder / eğitici personel yetiştirilmesini sağlar

Görünüm 7. Eylem planı.

T.C. Sağlık Bakanlığı & Kalkınma Bakanlığı																	
ÇOK SEKTÖRLÜ SAĞLIK SORUMLULUĞUNU GELİŞTİRME PROJESİ																	
Anamenü	AnaBaşlıklar	FaaliyetPlanlaması	YöneticiMenüsü	Raporlama	StratejikPlan	Çıkış											
İNTERNET BAĞLANTISI VAR																	
EYLEM : Klor düzeyinin ölçümü için şebekeyi temsil edecek Kritik kontrol noktalarının belirlenmesi																	
SORUNLAR : Klor düzeyinin ölçümü için şebekeyi temsil edecek odak noktaları belirlemede yaşanan sorunlar																	
MEVZUAT DÜZENLEME																	
KISA VADE(2013 - 2016)				ORTA VADE(2017 - 2020)								UZUN VADE(2021 - +)					
Klor düzeyini temsil etmesi için kritik numune alma noktalarının seçim ölçütlerini tanımlayan mevzuatın yayımı ve güncellemesini yapar																	
FAALİYETLER	YAP.KURULUŞ	2013				2014				2015				2016	ORTA VADE	UZUN VADE	YER
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4				
Klor düzeyini temsil etmesi için kritik numune alma noktalarının seçim ölçütlerini tanımlayan mevzuatın yayımı ve duyurusu	T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI	■	■	■	■	→	→	→	→	→	→	→	■	■			M
Klor düzeyini temsil etmesi için kritik numune alma noktalarının seçim ölçütlerini tanımlayan mevzuatın hazırlanması	T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI	■	■	→	→	→	→	→	→	→	→	→	■	■			M
Klor düzeyini temsil etmesi için kritik numune alma noktalarının seçim ölçütlerini tanımlayan mevzuatın güncellemesini yapacak komisyonun kurulması	T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI	→	→	→	→	■	■	■	■	■	■	■	■	■			M
...	T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI																
KURUMSAL DÜZENLEMELER VE KURUMUN YAPACAĞI FAALİYETLER																	
KISA VADE(2013 - 2016)				ORTA VADE(2017 - 2020)								UZUN VADE(2021 - +)					

Görünüm 8. Faaliyet planlaması

 T.C. Sağlık Bakanlığı & Kalkınma Bakanlığı 				
ÇOK SEKTÖRLÜ SAĞLIK SORUMLULUĞUNU GELİŞTİRME PROJESİ				
Anamenü	Ana Başlıklar	Yönetici Menüsü	Raporlama	Stratejik Plan Çıkış
İNTERNET BAĞLANTISI VAR				
Bulaşıcı Hastalıkların Önlenmesi				
GENEL MATRİS				
PERİYODİK AKIŞ :	2013-2016	2017-2020	2021 - +	
	MÜDAHALE MANTIĞI	NESNEL OLARAK DOĞRULANABİLİR BAŞARI MANTIĞI	DOĞRULAMA KAYNAK VE ARAÇLARI	VARSAYIMLAR
GENEL HEDEFLER	
BİLEŞEN (PROJE) AMACI	Toplumda bulaşıcı hastalıkların ve bulaşıcı hastalıklara bağlı ölüm ve sakatlıkların azaltılması
BEKLENEN SONUÇLAR	Bulaşıcı Hastalıkların Önlenmesi
	1--Sağlık Bakanlığının Enfeksiyonlardan Korunmaya Öncelik Vermesi 2--Bulaşıcı hastalıkların önlenmesinde gıda güvenliği 3--Bağışıklama programının geliştirilmesi ve sürdürülmesi	ARAÇLAR:	MAALİYET/BÜTÇE:	

Görünüm 9. Genel matris planlaması.

Sağlığa “çok sektörlü yaklaşım” kavramı Sağlık Bakanlığı’nın Stratejik Planı’nda (2013-2017) yer bularak aslında uygulama aşamasına geçmiş bulunmaktadır. Stratejik Amaç 1’in altında Stratejik Hedef 1.8. de “sağlığı tüm politikaların merkezine almak” ifadesi yer almaktadır.

STRATEJİK TASARIM

HEDEF 1.8. Sağlığı tüm politikaların merkezine alarak sağlığın sosyal belirleyicileri konusunda etkili eylemlerde bulunmak

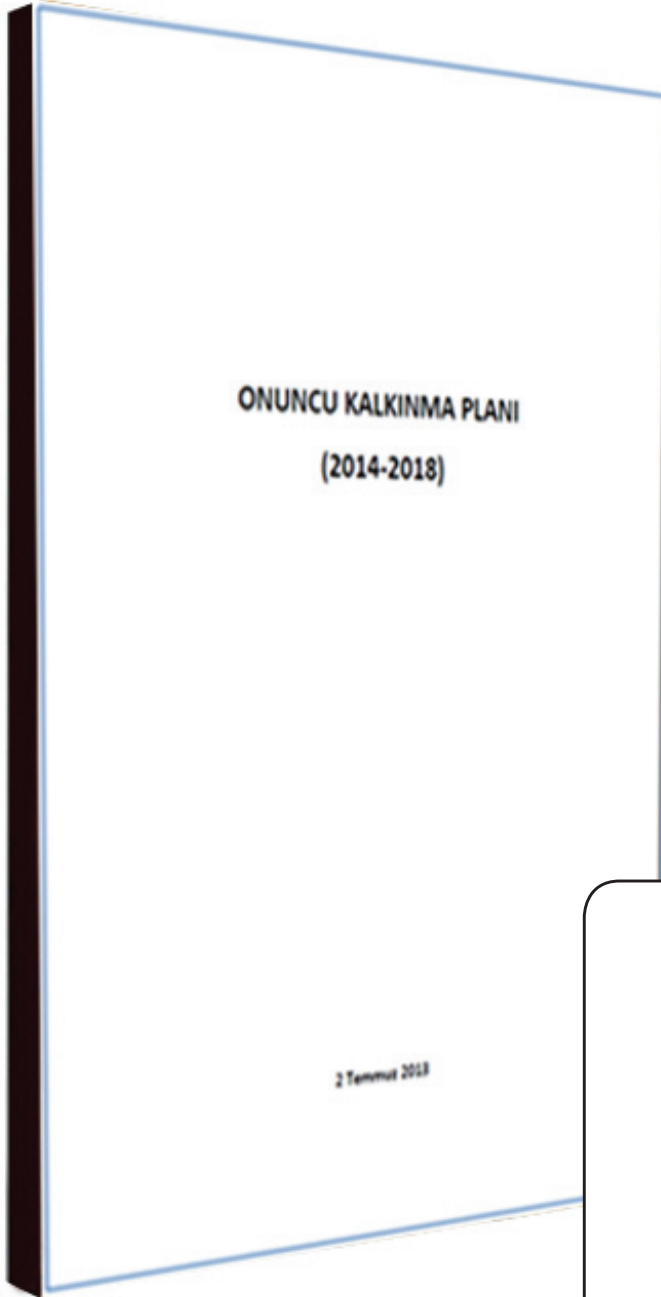
Hedefe Yönelik Stratejiler

1.8.1. Çok sektörlü işbirliği kapsamında sağlığın sosyal belirleyicilerini etkileyen ve sağlıkta hakkaniyeti gözetilen politika ve programlar yapmak

- Sağlık ve sağlıkta hakkaniyeti sektörler arasında ortak bir değer haline getirmek için sektörlerin rol ve sorumluluklarını belirlemek
- Sektörler arası işbirliğini güçlendirmek amacıyla eğitim, altyapı ve teknoloji kapasitesini arttırmak
- Çok sektörlü işbirliğinin sağlık hakkaniyeti üzerindeki etkilerini değerlendirmek ve takip etmek
- Sağlığın sosyal belirleyicileri ile ilgili yapılacak çalışmalara yön vermek, görüş bildirmek ve hukuki yaptırımlar uygulamak

1.8.2 Yüksek öncelikli alanlarda sektörler arası işbirliğini güçlendirmek

- Fiziksel çevreyi iyileştirmek için sektörler arası işbirliği yapmak
- Biyolojik çevreyi iyileştirmek için sektörler arası işbirliği yapmak
- Kimyasal çevreyi iyileştirmek için sektörler arası işbirliği yapmak
- Yaşam alanlarını iyileştirmek için sektörler arası işbirliği yapmak
- Sağlıklı beslenme alışkanlıklarını geliştirmek için sektörler arası işbirliği yapmak
- Bulaşıcı olmayan hastalıkların yönetimini iyileştirmek için sektörler arası işbirliği yapmak
- Tıbbi ürünlerin güvenli ve akılcı kullanımını iyileştirmek için sektörler arası işbirliği yapmak
- İş sağlığını iyileştirmek için sektörler arası işbirliği yapmak
- Afetlere hazırlık ve kazaları önlemek için sektörler arası işbirliği yapmak
- Kanıtta dayalı sağlık iletişimini geliştirmek için sektörler arası işbirliği yapmak

Sağlığa çok sektörlü yaklaşım, Kalkınma Bakanlığı tarafından yayımlanan ve 2014-2018 dönemini kapsayan 10. Kalkınma Planının Sağlık başlığında politikalar bölümünde ilk politika olarak yer almaktadır.

yüzde 39 düzeyine ulaşmıştır. Borsa İstanbul pay piyasası, devir hızı bakımından 2012 yılında dünya sıralamasında 4'üncü, gelişmekte olan ülkeler sıralamasında ise 3'üncü sırada yer almıştır.

506. Faizsiz finansman araçlarının geliştirilmesi amacıyla kira sertifikalarına ilişkin yasal altyapı tesis edilmiş, 2012 yılında ilk defa kamu tarafından yurtiçi piyasada 1,6 milyar TL, yurtdışı piyasada ise 1,5 milyar dolar tutarında kira sertifikası ihracı gerçekleştirilmiştir. 2012 yılı sonu itibarıyla bankalar dâhil özel sektör borçlanma araçlarının toplam tutarı 29,8 milyar TL seviyesindedir. Atıl kaynakların ekonomiye kazandırılması amacıyla da altın bankacılığı geliştirilmiş ve tamamına yakını altın mevduatı olan kıymetli maden depo hesabı 2012 yılında 18,6 milyar TL'ye ulaşmıştır.

507. Önemli bir gelişme potansiyeline sahip olan sigortacılık sektörü toplam aktiflerinin GSYH'ya oranı, 2006 yılı sonundaki yüzde 2,5 seviyesinden 2012 yılı sonunda yüzde 3,7'ye yükselmiştir. 2007-2012 döneminde sigortacılık sektörünün net dönem kârı dalgalı bir seyir izlemiş ve 2012 yılı sonunda sektörde 222 milyon TL zarar kaydedilmiştir. Sektörde nominal sermayede yabancı payı hızlı bir şekilde yükselerek 2006 yılı sonundaki yüzde 24,9 seviyesinden, 2012 yılı sonu itibarıyla yüzde 68,2 seviyesine ulaşmıştır.

508. Yurtiçi tasarruf oranının artırılması amacıyla Bireysel Emeklilik Sisteminde teşvikler yeniden düzenlenerek, tüm katılımcıların faydalanacağı devlet katkısı uygulamasına geçilmiş ve kurumsal bazlı katılımların teşvik edilmesi sağlanmıştır.

509. İstanbul'un uluslararası bir finans merkezi haline getirilmesi hedefi doğrultusunda İstanbul Uluslararası Finans Merkezi (İFM) Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanmış ve 2009 yılı Ekim ayında yürürlüğe konmuştur. Gerçekleştirilen çalışmalar neticesinde İstanbul, Küresel Finans Merkezleri Endeksinde ilk kez 2009 yılında 72'nci sıradan girmiş ve 2012 yılında 56'ncı sıraya yükselmiştir.

510. Plan döneminde mali piyasaların geliştirilmesine yönelik çalışmalar kapsamında İstanbul'un uluslararası bir finans merkezi haline getirilmesi amacıyla yönelik önemli gelişmeler sağlanmıştır. Bununla birlikte halen mali piyasalarda derinliğin ve hizmet çeşitliliğinin daha da artırılması ihtiyacı devam etmektedir.

b. Amaç ve Hedefler

511. Reel ekonominin ihtiyaçlarını karşılayacak ve büyümeyi finanse edecek her türlü finansal aracın ihraç edilebildiği, işlem maliyetlerinin düşük olduğu, güçlü bir teknolojik ve beşeri altyapıya sahip, etkin bir biçimde denetlenen, yenilikçi ve şeffaf işleyen bir mali piyasanın oluşturulması amaçlanmaktadır.

512. Mali piyasalara ilişkin yapılacak düzenlemelerde İstanbul'un uluslararası bir finans merkezi olması hedefi gözetilecektir. Onuncu Kalkınma Planı dönemi sonunda İstanbul'un Küresel Finans Merkezleri Endeksinde ilk 25 içinde yer alması hedeflenmektedir. Plan döneminde borçlanma araçları nominal stokunun GSYH'ya

ÇALIŞTAY FOTOĞRAFLARI

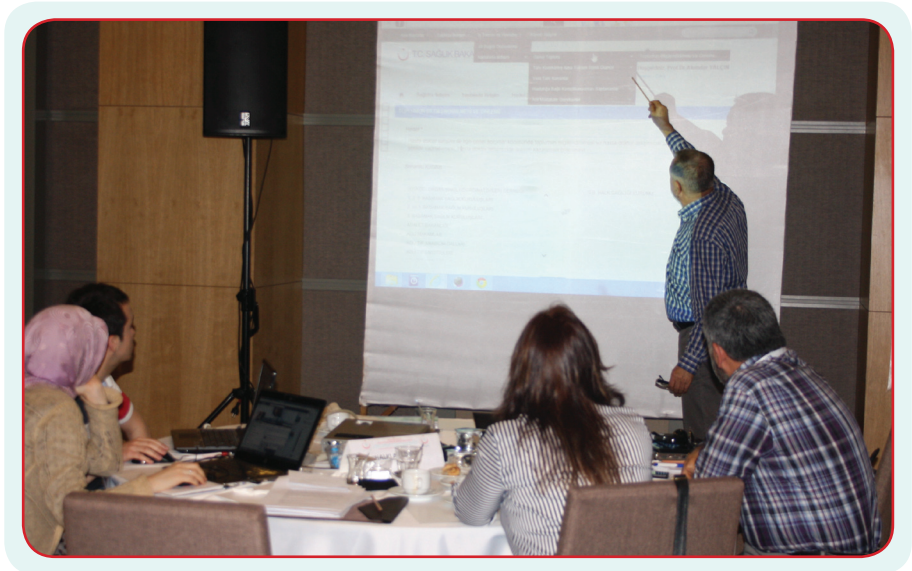

"ÇOK SEKTÖRLÜ SAĞLIK SORUMLULUK GELİŞTİRME PROGRAMI"

